ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'. - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 142 | ΑΘΗΝΑΙ 20 ΙΟΥΝΙΟΥ 1950

Η ΚΒ' ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διδασκαλικῶν Συλλόγων τῆς Ἑλλάδος θὰ συγκεντρωθῶμεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην μας, εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἑλληνικῶν θρύλων καὶ τῶν παλμῶν τῆς Φυλῆς.

Ἐκεῖ μᾶς καλεῖ ἐπιτακτικὸν τὸ καθῆκον, διὰ νὰ ἀντλήσωμεν δύναμιν καὶ θάρρος, διὰ νὰ ἐμπνεύσωμεν καὶ νὰ ἐμπνευσθῶμεν, διὰ νὰ οἱστρηλατήσωμεν καὶ νὰ οἱστρηλατηθῶμεν.

Ἐκεῖ μᾶς καλεῖ ἡ φωνὴ τῆς Ἑλλάδος, διὰ νὰ ὁμόσωμεν πίστιν εἰς τὴν ἐνιαίαν καὶ ἀδιαίρετον Πατρίδα, διὰ νὰ κλίνωμεν εὐλαβὲς τὸ γόνυ πρὸ τῶν ἁγίων σκιῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ εὐλογήσουν τὸ ἔργον μας.

Μὲ βαθεῖαν ἐπίγνωσιν τῆς ἀποστολῆς μας καὶ μὲ σαφεῖς καὶ ἀπηκριβωμένας τὰς σκέψεις θὰ μελετήσωμεν τὰ προβλήματα τοῦ σχολείου καὶ θὰ καταλήξωμεν εἰς τὰ πορίσματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα θὰ εἶναι ἐξαγόμενα σαφῶς ἐνηρμονισμένα μὲ τὴν ζωήν, τὴν ὁποίαν ζῶμεν καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἐπονέσαμεν.

Ἀπὸ τοῦ σημείου ὅμως αὐτοῦ ἀρχίζουν οἱ δισταγμοὶ καὶ αἱ ἀμφιβολίαι. Ἡ φωνὴ τοῦ κλάδου θὰ συναντήσῃ εὐήκοα ἆραγε, ὦτα;

Μεταρρυθμίσεις ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει καὶ μεγαλόπνοαι! σχέδια ἐξαγγέλλονται, ὡς ταῦτα θεωρητικῶς συλλαμβάνονται ὑπὸ ἀμοίρων τῆς σχολικῆς ζωῆς.

Καὶ ἡ φωνὴ τῶν ζώντων τὰ σχολικὰ προβλήματα ἀπρόσκλητος ἀτυχῶς ἔρχεται, διὰ νὰ διατρανώσῃ τὴν διαμαρτυρίαν τῶν ἀγνοουμένων ἁρμοδίων, ἢ ἔστω καὶ διὰ νὰ ἐπικρίνῃ καὶ νὰ σημειώσῃ τὰς ἐλλείψεις καὶ τὰς προχειρολογίας.

Πλὴν ὁ τῦφος τῶν ὑπευθύνων δὲν συγκινεῖται ἀπὸ τὴν φωνὴν τῶν ἀνθρώπων τοῦ μόχθου.

Δὲν θὰ ἐπιχειρήσωμεν τὴν ἀπόκρυψιν τῆς ἀληθείας, ἢ καὶ τὸ χεῖρον δὲν θὰ θελήσῃ ἡ Διοίκησις νὰ ἐμφανίσῃ ἀλλοίαν τὴν ὄψιν τῆς πραγματικότητος, διὰ νὰ προσδώσῃ κῦρος εἰς ἑαυτήν.

Ὁμολογοῦμεν ὅτι ὀλίγον συγκινεῖ τοὺς ὑπευθύνους ἡ φωνή μας!

Αὐτὴ εἶναι ἡ σκληρὰ πραγματικότης! Ἐνώπιον αὐτῆς τῆς πραγματικότητος ὀφείλομεν νὰ ἀντιδράσωμεν ὡς ὑγιεῖς ὀργανισμοί.

Δὲν θὰ ἀρνηθῶμεν ἑαυτοὺς ἐπαιτοῦντες τὴν συγκατάβασιν τῶν ἁρμοδίων. Θὰ διατηρήσωμεν ἀναλλοίωτον τὴν πίστιν καὶ βαθὺν τὸν σεβασμὸν εἰς τὸ ἔργον μας.

Καὶ ἔτσι πλέον δὲν θὰ ἀρνηθῶμεν τὴν πατρίδα, ἀλλὰ θὰ κατηγοροῦμεν τοὺς ζημιοῦντας τὴν πατρίδα.

Δὲν λησμονοῦμεν, ὅτι, ὑπεράνω τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ΚΒ' Γεν. Συνελεύσεως, ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη ἡμερησία διάταξις, μία ὑπεράνω χρόνων ἐπιταγή, τὴν ὁποίαν ἔχει καταρτίσει τὸ ἐθνικὸν καθῆκον καὶ ἡ Ἱστορικὴ ἀναγκαιότης.

Καὶ ὅσον ἡ ἐπιταγὴ αὕτη εἶναι ἐπιταγὴ ἄγραφος τόσον εἶναι καὶ ἐπιτακτική.

Ἡ ἀπαρέγκλιτος καὶ πιστὴ ἐφαρμογὴ τῶν νοημάτων της θὰ δώσῃ τὸ γνήσιον πνεῦμα εἰς τὰ ἐπὶ μέρους θέματα τῆς Γεν. Συνελεύσεως θὰ καταστήσῃ διαυγῆ τὴν ἀτμόσφαιράν της· θὰ καθορίσῃ τὸν τόνον καὶ τὸ πνεῦμα τῶν συζητήσεων καὶ θὰ ἀναδείξῃ τὴν ΚΒ'. Γεν. Συνέλευσιν ἀνταξίαν τοῦ ἱστορικοῦ χρόνου καθ' ὃν συνέρχεται καὶ τοῦ ἐθνικοῦ τόπου ἐν τῷ ὁποίῳ ἐμφανίζεται.

Νεοσκαφεῖς εἶναι οἱ τάφοι καὶ ὑγροὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἀπὸ τὴν ἐρυθρὰν κακουργίαν.

Ἐνικήσαμεν καὶ κατ' αὐτὴν τὴν φάσιν τῆς θανασίμου πάλης, ἀλλ' οἱ κίνδυνοι δὲν παρῆλθον. Χρέος μας ἑπομένως εἶναι νὰ παραμείνωμεν ἄγρυπνοι εἰς τὰς ἐπάλξεις, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποτρέψωμεν τὰ σφάλματα τοῦπαρελθόντος.

Ἐὰν ἡ Ἑλλὰς πέσῃ ὑπὸ τὴν καταλύτριαν τῶν πάντων ἐρυθρὰν πανώλην, θὰ σβεσθῇ μαζύ της κάθε φωνὴ ἐλευθερίας καὶ οὔτε συνέδρια, ὡς τὸ συγκαλούμενον, οὔτε θέματα, οὔτε αἰτήματα.

Προϋπόθεσις ὄθεν ὅλων μία καὶ θεμελειώδης: νὰ κρατήσωμεν ἄχραντον τὴν Πατρίδα.

Καὶ καθῆκον ὑπέρτατον: νὰ ὑποτάξωμεν καὶ νὰ ἐναρμονίσωμεν τὰ θεματά μας, τὰς σκέψεις μας, τὰς βουλήσεις μας, αὐτὴν τὴν ζωήν μας εἰς τὸ βασικὸν αὐτὸ αἴτημα.

Καὶ ἂν τὸ καθῆκον αὐτὸ προβάλλῃ σαφὲς διὰ πάντα Ἕλληνα, διὰ τὸν Ἕλληνα ἐκπαιδευτικὸν προβάλλει ἐπιτακτικόν, ὡς πολύτιμος κληρονομία τοῦ παρελθόντος καὶ ἱστορικὴ ἐπιταγὴ τοῦ μέλλοντος.

Καὶ ἡ ἀρχαιότης καὶ τὸ Βυζάντιον καὶ ἡ τουρκοκρατία ἀνέδειξαν τὸν διδάσκαλον μεγάλον μύστην τοῦ ἑλληνικοῦ μεγαλείου, καὶ τὸ Δημοτικὸν σχολεῖον ἀκατάλυτον Ναὸν τῆς Ἑλλάδος.

Τὴν βαρεῖαν καὶ λαμπρὰν αὐτὴν κληρονομίαν ὀφείλομεν νὰ διατηρήσωμεν ἄθικτον, καὶ ἐπηυξημένην νὰ παραδώσωμεν εἰς χεῖρας τῶν ἐπερχομένων χάριν τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς κοινωνίας τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων.

Τοιοῦτος λοιπὸν θὰ ἐμφανισθῇ ὁ Δημ)λος εἰς τὴν θρυλικὴν πόλιν τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ πέραν τούτων ἕνα θὰ εἶναι τὸ σύνθημα καὶ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ κλάδου:

Διὰ νὰ λύσωμεν τὰ προβλήματα καὶ τοῦ σχολείου καὶ τοῦ ἐργάτου τοῦ σχολείου, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὴν μεγάλην καὶ ἱστορικὴν ἀποστολήν μας, ὀφείλομεν νὰ στηριχθῶμεν εἰς τὰς ἰδίας δυνάμεις, καὶ οὕτω νὰ δημιουργήσωμεν τὸ ὑψηλὸν ἠθικὸν καὶ ἐθνικὸν κλίμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἐξαπολύσῃ τὴν φωτοβόλον καὶ ζωοποιὸν ἐπίδρασίν του καὶ πρὸς τὰ ἄνω καὶ πρὸς τὰ κάτω.

Ὀφείλει ὁ κλάδος συνεπὴς πρὸς τὴν κληρονομίαν του καὶ τὴν μεγάλην ἀποστολήν του, νὰ γίνῃ ὁ διδάσκαλος καὶ τῶν μαθητῶν καὶ τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀρχόντων.

Καὶ κατεδείχθη καὶ κατὰ τοὺς παλαιοτέρους, ἀλλὰ καὶ τοὺς νεωτέρους ἀγῶνας, ὅτι ἀκένωτα εἶναι τὰ ἀποθέματα τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς ἐθνικῆς του οἰκονομίας.

Δὲν ἀπομένει ἢ νὰ ὀργανώσωμεν ταῦτα καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς εἰς ἕνα μέγα καὶ ἄρρηκτον σύνολον, διὰ νὰ καταστήσωμεν τὸν κλάδον πολύτιμον ἔρεισμα καὶ ἀκλόνητον ἔρυμα διὰ τοὺς μεγάλους ἀγῶνας.

Ἐμπρὸς λοιπὸν διὰ τὴν νίκην!

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ

ΜΙΑ ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

Ὑπὸ ΓΕΩΡ. ΖΥΓΟΜΑΛΑ, δ)λου Περιφ. Ἠλείας
Μετεκπαιδευομένου εἰς τὸ Ἐθνικὸν Παν)μιον

"Ωρα 7.10' πρωϊνή, ἀφήνομε τὸ «Κλεινὸν ἄστυ» καὶ βαδίζομεν ὁλοταχῶς πρὸς τὸν ἡμωϊκὸν καὶ ἀθάνατον Μωρηᾶ. Τὸ μικρὸ αὐτοκίνητο ποὺ προηγεῖται τιμητικῶς ἔχει μέσα τοὺς Σεβαστοὺς μας καθηγητὰς κ. Σ. Καλλιάφαν καὶ κ. Ἰωάννην Σκουτερόπουλον ὡς καὶ τὸν Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν Σχολείων Ἀλλοδαπῆς κ. Ἀτσαβέν.

Ἀκολουθοῦν τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου τὰ τέσσαρα μεγάλα καμιόνια, εἴμεθα περίπου 100 συνάδελφοι ὅλοι μετεκπαιδευόμενοι εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον ἀπ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα: Πελοποννήσιοι, Στερεολαδῖτες, Θεσσαλοί, Ἠπειρῶτες, Μακεδόνες, Θρᾷκες καὶ Νησιῶτες. Περνᾶμε ἕνα, ἕνα τὰ χωριὰ καὶ τὰς πόλεις τῆς Ἀττικῆς Ἐλευσῖνα, Μεγάλο Πεῦκο, Μέγαρα, Κακιὰ Σκάλα, Ἰσθμός (τ' αὐτοκίνητά μας εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἐλαττώνουν τὴν ταχύτητά τους, διὰ νὰ ἰδοῦν ὅλοι οἱ συνάδελφοι τὴν διώρυγα) οἱ Μωραῖτες συνάδελφοι ποὺ γνωρίζουν καλλίτερα τὰ μέρη τοὺς ἐξηγοῦν. Μπαίνομεν εἰς τὸν χιλιοτραγουδημένο Μωρηᾶ, περνᾶμε τὴν Κόρινθο καὶ ἀμέσως μιὰ εὐχάριστη μυρωδιὰ ξεχύνεται εἰς τὸν ἀέρα ἀπὸ τὶς ἀνθισμένες πορτοκαλλιὲς καὶ λεμονιὲς τῆς Κορινθίας, κάποιος συνάδελφος ἀπὸ τὰ ἱστορικὰ Καλάβρυτα ποὺ τὸν πλημμυρίζει τὸ συναίσθημα καὶ ἀναπολεῖ τὰ παλαιά, ἀρχίζει νὰ τραγουδᾷ κάποιο κλέφτικο Μωραϊτικο δημοτικὸ τραγούδι καὶ ἀμέσως ὅλοι μαζὺ σὰν ἕνας ἄνθρωπος, σὰν μιὰ ψυχή, τὸ τραγουδᾶμε. Ἡ φύσις γύρω εἶναι στολισμένη μὲ τὰ γιορτινά της καὶ μοιάζει μὲ ἀνατολίτικο τάπητα. Ἕνας συνάδελφος ἀπὸ τὸ Ἄργος ἀναλαμβάνει νὰ μᾶς ὀνομάζῃ τὰ γύρω χωριὰ καὶ νὰ μᾶς ἐξηγῇ τὰς γύρω τοποθεσίας. Σταματοῦν ὅλα τὰ αὐτοκίνητα καὶ κατεβαίνουν μόνον οἱ κ. κ. Σκουτερόπουλός καὶ Ἀτσαβὲς εὑρισκόμεθα πρὸ τῶν στενῶν τῶν Δερβενακίων εἰς τὴν «Ἔξοδον», εἰς τὸ βάθος ἀριστερά μας ὑψώνεται ἐπιβλητικά, πλησίον μιᾶς χαράδρας τὸ ἄγαλμα τοῦ γενναίου Κολοκοτρώνη — ἡ χαράδρα εἶναι κοντὰ εἰς τὸν λόφον τοῦ Πανάγου— καὶ εἶναι αὐτὴ ποὺ ἔγινε ὁ τάφος τῶν στρατιωτῶν τοῦ Δράμαλη καὶ τὸ βάθρον τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος. Ὁ κ. Σκουτερόπουλος ἐξηγεῖ καὶ μᾶς δείχνει τὰ γύρω μέρη ποὺ τὰ γνωρίζει ἀπὸ μικρὸ παιδί. Μόνον ἕνα στρατηγικὸ μυαλό, σὰν τὸν Κολοκοτρώνη θὰ ἠμποροῦσε νὰ συλλάβῃ ἕνα τέτοιο σχέδιο καὶ νὰ χαρίσῃ τὴν ἐλευθερία εἰς τὴν Πατρίδα του. Προχωροῦμεν, μπαίνομε εἰς τὰ στενά, ἀφοῦ περάσαμε τὸ Χάνι τοῦ Μυρτούλου· εἰς τὸ μέσον πάλιν στεκόμεθα γιὰ νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ ὁ κ. Καθηγητής. Πολλὰ τὰ ξαύρομε ἀπὸ τὴν Ἱστορία, μὰ βλέποντας τὴν τοποθεσία συμπληρώνεται κάθε κενὸν ποὺ τυχὸν ὑπῆρχε εἰς τὸ μυαλό μας. Περνᾶμε τὰ στενὰ καὶ πέφτουμε εἰς τὸν Ἀργολικὸ κάμπο. Τί ὡραῖος καὶ πόσον καλοδουλεμένος φαίνεται, εἶναι ἀπὸ τὸν μόχθον τοῦ χωρικοῦ μας, ὁ ὁποῖος μὲ τὸν τίμιο ἱδρῶτα του βγάζει τὸ ψωμί του. Εἰς τὸ βάθος ἀριστερὰ μας βλέπομεν τὰς Μυκήνας τὴν πρώτη πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος τὰς προσπερνᾶμε, γιατὶ θὰ τὰς ἐπισκεφθοῦμε εἰς τὸν γυρισμό. Περνᾶμε τὸ Ἄργος καὶ φθάνομεν εἰς τὴν Τίρυνθα, κατεβαίνομεν ἀπὸ τὰ αὐτοκίνητον καὶ πηγαίνομεν εἰς τὸν Ἱερὸν χῶρον. Πόση μεγαλοπρέπεια· ἀλήθεια ἔχει καὶ πόση Ἑλλάδα κρύβουν μέσα τους αὐτὲς οἱ «πέτρες». Ἀνεβαίνομε καὶ ὁ κ. Σκουτερόπουλος ποὺ γνωρίζει σπιθαμὴ πρὸς σπιθαμὴ τὰ μέρη κι' ἔχει κάνει καὶ εἰδικὲς μελέτες ἀλλοτε, μᾶς τὰ ἐξηγεῖ: Ἐδῶ εἶναι ἡ εἴσοδος, ἐκεῖ τ' ἀνάκτορα, ἐδῶ ἡ αὐλή, ἐκεῖ τὸ θυσιαστήριον, ἐδῶ τὸ λουτρὸ πιὸ πέρα ὁ γυναικωνίτης, ἕνας ὁλόκληρος πολιτισμὸς βρίσκεται μέσα κεῖ. Τὰ μάτια μας ἄθελα πλανιῶνται τριγύρω καὶ θαυμάζομε πάλιν τὸν Ἀργολικὸ κάμπο. Ἀπέναντί μας βλέπουμε τὴ «Λάρισσα» τὴν Ἀκρόπολη τοῦ Ἄργους καὶ δεξιὰ μας τὰς Μυκήνας, πιὸ πάνω τὰ στενὰ τῶν Δερβενακίων καὶ θαυμάζομε γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τὸ λαμπρὸ σχέδιο τοῦ Κολοκοτρώνη «τοῦ γέρου τοῦ Μωρηᾶ». Ἀριστερὰ βλέπομε τὸ Ναύπλιον, τὴν πρώτη πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν μακρόχρονη ὑποδούλωση. Νὰ τὸ Παλαμίδι! Νὰ ἡ Ἀκροναυπλία! Νὰ τὸ Μπούρτσι! Πλησιάζομεν τοὺς καθηγητάς μας καὶ ἀκοῦμε μὲ κατάνυξη τὰ λόγια τους, ἐξακολουθοῦν νὰ ἐξηγοῦν μέσα σὲ μιὰ ἱερὴ σιωπή. Τὰ βλέμματα ὅλων μας εἶναι καρφωμένα εἰς τὰ χείλη τους, ἐνῶ μέσα εἰς τὴν ψυχή μας ξαναζῇ ἡ Ἑλλάδα μας. Ἡ Ἑλλάδα ποὺ ἐδημιούργησε τὸν πρῶτον πολιτισμὸ καὶ ἔδωσε τὰ φῶτα της εἰς ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα. Πόσαι σκέψεις δὲν περνοῦν ἀπὸ τὸ μυαλό μας, πόσοι ἥρωες δὲν παρελαύνουν. Τί νὰ πρωτοθυμηθῇς! Τί νὰ πρωτοθαυμάσῃς! Ξεκινᾶμε καὶ φθάνομε εἰς τὸ Ναύπλιον. Ὅλοι ἐρωτοῦν, διψοῦν γιὰ νὰ μάθουν, Μᾶς ὑποδέχεται καὶ μᾶς ἀπευθύνει ἐγκάρδιον χαιρετισμόν ὁ ἐκεῖ Ἐπιθεωρητὴς Δημοτ. Σχολείων κ. Παυλοῦρος καὶ ὅλοι μαζὺ κατευθυνόμεθα εἰς τὸ Ἱστορικὸν Ὠδεῖον, εἰς τὸν χῶρον ἐκεῖνον ὅπου ἔγινε ἡ δίκη τοῦ στρατηγοῦ Κολοκοτρώνη. Ἐκεῖ μᾶς περιβάλλουν μὲ στοργὴ καὶ οἱ ἄλλοι συνάδελφοι, ὁμιλεῖ ἐν ὀλίγοις ὁ κ. Παυλοῦρος διὰ τὸν Ἱστορικὸν χῶρον, ἐπίσης ἐν ὀλίγοις ὁμιλοῦν οἱ κ. κ. Σ. Καλιάφας καὶ Ι. Σκουτερόπουλος, ὁ δὲ Πρόεδρος τῶν μετεκπαιδευομένων κ. Γ. Παπαφωτίου ἐκ μέρους ὅλων μας εὐχαριστεῖ τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν καὶ τοὺς συναδέλφους Ναυπλίου. Γευματίζομεν καὶ ἀμέσως μετὰ ξεχυνόμεθα εἰς τοὺς δρόμους τῆς Ἱστορικῆς πόλεως. Εἰς τὸ κέντρον ὑψοῦται κατάλευκον τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἰωάννη Καποδίστρια τοῦ πρώτου Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος. Τρέχομε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἀνάμεσα στοὺς φαρδεῖς καὶ ἀπὸ ἄσφαλτο δρόμους της καὶ εἰς τὰ καλντερίμια της, γιὰ νὰ ἰδοῦμε περισσότερα μνημεῖα. Πηγαίνομε εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος καὶ βλέπομε τὰς τρύπας εἰς τοὺς τοίχους τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὰ βλήματα τῶν δολοφόνων τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ὅλη πόλις δείχνει κάτι τὸ ἐπιβλητικόν. Δυστυχῶς ἡ ὥρα μας ἐπέρασε καὶ τὰ αὐτοκίνητα σφυρίζουν γιὰ νὰ φύγωμε. Τώρα πηγαίνομε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὰς Μυκήνας. Φθάσαμε κιόλας μπροστὰ εἰς τὴν Πύλην τῶν Λεόντων, ὁ κ. Σκουτερόπουλος ἀρχίζει πάλι νὰ μᾶς ἐξηγῇ: Ἐδῶ ἦταν τὸ Βασίλειον τῶν Ἀτρειδῶν, αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος, νὰ τὸ κενοτάφιον, νὰ ἡ αὐλή . . . Ἐξηγεῖ σιγὰ σιγὰ ὁ κ. Καθηγητὴς καὶ μᾶς φέρνει μπροστὰ εἰς τὰ μάτια μας τοὺς γενναίους ἥρωας τῆς Μητέρας Ἑλλάδος. Μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας βλέπομε τὴν Ἑλλάδα μας, ζοῦμε τὰς παραδόσεις της καὶ τὸ ἀθάνατο ἑλληνικὸν πνεῦμα μὲ τὴν μορφὴν τοῦ ἐπικοῦ μεγαλείου δονεῖ τὰς ψυχάς μας καὶ τὰς ὁδηγεῖ ὑπεράνω τοῦ «πανδαμάτορος» χρόνου, σὲ «ὁδὲς ποὺ δὲν σβήσανε καὶ ζοῦνε στὶς καρδιές μας» . . . Ἀφήνομεν τὸ Ἀνάκτορον καὶ πηγαίνομεν εἰς τὸν χῶρον ποὺ λέγεται ὅτι ἦταν ὁ μεγαλοπρεπὴς τάφος τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας. Ἐκεῖ θαυμάζει κανεὶς τὴν μεγαλοπρέπεια, τὴν εἴσοδον καὶ τὸν θόλον καὶ ἡ ψυχή του συνομιλεῖ μὲ τὰς ἀθανάτους μορφὰς τῶν ἡρώων καὶ ξαναζῇ τὸ δρᾶμα τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀτρειδῶν . . . Ἀλήθεια ἀξίζουν τέτοιες ἐκδρομὲς καὶ μένουν ἀλησμόνητες γιὰ πάντα, γιατὶ κάνουν τοὺς ἐπισκέπτας νὰ νοιώθουν, βαθειὰ μέσα εἰς τὴν ψυχή τους τὴν Ἑλλάδα, ἀναπτερώνουν τὸ φρόνημά των καὶ τοὺς δίνουν ἕνα καινούργιον ἐθνικὸ παλμό. Πόση θέρμη δὲν κρύβουν μέσα τους αὐτοὶ οἱ «βράχοι» ποὺ ἡ φλόγα τους θερμαίνει τὰς ψυχὰς ἐκείνων ποὺ πλησιάζουν. Φεύγομε ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς χώρους μὲ τὴν μυστηριώδη σιωπὴ τους ποὺ τὴν κάνουν πιὸ ὑποβλητικὰ τ' ἀνοιξιάτικα χορταράκια μὲ τὰ ποικιλόχρωμα λουλούδια τους καὶ τὰ φτερουγίσματα τῶν πτηνῶν ποὺ κρύβονται εἰς τὰ «κάρχαΐα χαλάσματα», σὰν ξεπροβάλλει εἰς τὸν ὁρίζοντα κάποιος «ἁρπακτικὸς λέρακας». Φεύγομε μὲ τὴν ψυχὴ πλημμυρισμένη ἀπὸ καινούργια φωτεινὴ ὁρμή, ποὺ ξεκινᾶντας μὲ τὸ νῆμα τῆς Ἱστορικῆς συνεχείας, μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὴν μοναδικὴν λεωφόρον τῆς Ἱστορικῆς καὶ ἐθνικῆς συνεπείας, μὲ τὸν φάρον τοῦ ἀθανάτου Ἑλληνοχριστιανικοῦ πνεύματος.

ΞΕΝΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

ΑΦΥΣΙΚΗ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ

Στὸ Διδασκαλικὸ Βῆμα διάβασα μιὰ περίεργη πρόταση περὶ ἐκλογῆς εἰς τὸ Δ. Συμβούλιο τῆς Ὁμοσπονδίας ὡς 7ου μέλους καὶ ἑνὸς μέλους ἐκ τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἐπιθεωρητῶν.

Ἡ περίεργη αὐτὴ πρόταση φαίνεται καὶ ἀφύσικη καὶ ἄτοπη.

Ἡ Διδ. Ὁμοσπονδία ἔχει καθωρισμένο σκοπὸ καὶ πρόγραμμα. Τί σχέση ἔχει ἡ "Ενωση τῶν Ἐπιθεωρητῶν μὲ τὴ Διδ. Ὁμοσπονδία;

Ἡ "Ενωση τῶν Ἐπιθεωρητῶν ἀπαρτίζεται ἀπὸ τοὺς ἐπιθεωρητές, ποὺ σκοπὸν ἔχουν τὴν καθοδήγηση καὶ τὸν ἔλεγχο τῆς ἐργασίας τῶν Δημοδιδασκάλων. Οἱ σκοποὶ καὶ τῶν δύο εἶναι χωρισμένοι εὐκρινέστατα. Πῶς τώρα στὸ Συμβούλιο τὸ Διοικητικὸ τῆς Ὁμοσπονδίας ποὺ ἀντιπροσωπεύει 17.000 μέλη Δημοδιδασκάλους θὰ ἐπιτραπῇ νὰ μπῇ καὶ ἕνας ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἐπιθεωρητῶν ποὺ ἐκπροσωπεῖ 90—100 ἄτομα χωρὶς καμμιὰ ψυχικὴ προσέγγιση; Ἀπὸ τὸ 1932 ποὺ συστήθηκε ἡ "Ενωση τῶν Ἐπιθεωρητῶν ὡς τὰ σήμερα σὲ τίποτε τὸ σοβαρὸν δὲν ἀσχολήθηκε καὶ ἀποδείχτηκε καὶ διαπιστώθηκε ὅτι μεταξὺ τῶν Ἐπιθεωρητῶν δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀλληλοσκτίμηση, ἀλληλοσεβασμός, οὔτε ἀλληλεγγύη.

Ὁ ἕνας κοιτάζει πῶς νὰ κατηγορήσῃ τὸν ἄλλον, νὰ τὸν ὑποσκελίσῃ, νὰ τοῦ βγάλῃ τὰ μάτια καὶ νὰ τοῦ πάρῃ τὴν θέσι. Πέρασαν καὶ φουρτοῦνες πολιτικὲς καὶ κομματικὲς θύελλες καὶ ἡ "Ενωση ἔπαθε σωστὴ ἀφάνεια καὶ μουγγαμάρα. Οἱ περισσότερες διαβολὲς κατὰ τῶν Ἐπιθεωρητῶν ἐχαλεύθησαν ἀπὸ τοὺς Συναδέλφους των. Κανεὶς δὲν ὠρθωσε τὸ ἀνάστημά του, κανεὶς δὲν ὑποστήριξε οὔτε μιὰ ἁπλῆ διαμαρτυρία γιὰ ἄδικες καταδιώξεις καὶ καταδρομὲς καὶ προκαταλήψεις κατὰ τῶν Δημ)λων. Ἀτομικισμός, ἐγωϊσμὸς καὶ φιλοτομαρισμὸς πέρα γιὰ πέρα.

Τὸ ἀφύσικο αὐτὸ συμπεθεριὸ θὰ γείνῃ ἀφορμὴ παρεξηγήσεων. Οἱ δημ)λοι θὰ κατηγορηθοῦν ὡς ὑπερμέτρως εὐτελεῖς ἐπιτρέποντες καὶ στοὺς Ἐπιθεωρητὲς νὰ ἀντιπροσωπεύωνται στὸ Δ. Συμβούλιο τῆς Ὁμοσπονδίας.

Πλεῖστοι Δημ)λοι δὲν ἔχουν δρεξη νὰ βλέπουν οὔτε ζωγραφιστοὺς τοὺς Ἐπιθεωρητές των καὶ ἴσως νὰ μὴ ἔχουν καὶ ἄδικο. Οἱ δεύτεροι φτοΐνε μὲ τὴν Πολιτεία τους, τὴ διαγωγή τους πού κατάντησαν ἀσυμπαθεῖς στὸ Δημ)λο.

Πῶς τώρα θὰ ἀνεχθοῦν Ἐπιθεωρητές στὸ Δ. Συμβούλιο;

Καὶ ὅταν πρόκειται τὸ Δ. Συμβούλιο νὰ ἐνεργήσῃ καὶ διαμαρτυρηθῇ δι' ἀτασθαλίας καὶ παρανομίας Ἐπιθεωρητῶν ποία θὰ εἶναι ἡ θέσι τῶν Δημ)λων καὶ ποιὰ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ἑνώσεως;

Οἱ Ἐπιθεωρητὲς ἐτάχτηκαν ἀπὸ τὸ Νόμο ἐλεγκτικὸ Σῶμα, καὶ οἱ ἐλεγκτὲς γιὰ νὰ κάνουν τὸ ἔργο τους ἀδιάβλητο θὰ πρέπει νὰ εἶναι τέλεια ἀδέσμευτοι ἀπὸ κάθε πλευρά.

Καὶ οἱ Ἐπιθεωρητὲς ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος θὰ κατηγορηθοῦν ὅτι κοιτάζουν νὰ βροῦνε καταφύγιο καὶ σκέπη στὰ φτερὰ τῆς Δ. Ὁμοσπονδίας. Ἔχασαν τὴν ἀξία τους, ξέπεσαν στὴ συνείδηση τοῦ Κλάδου καὶ τῆς Πολιτείας ἀκόμα καὶ προσπαθοῦν νὰ κολλήσουν στὸν ἴσκιο τῆς Ὁμοσπονδίας.

Τότε γιατὶ δὲν ζητοῦν νὰ μπῇ τὸ Δ. Συμβούλιο καὶ ἕνα μέλος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου;

Τὸ ἀφύσικο αὐτὸ συμπεθεριὸ ἢ καλύτερα ἡ λυκοφιλία αὐτὴ δὲν πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ οὔτε τὰ συμφέροντα τῶν Ἐπιθεωρητῶν, ἀλλ' οὔτε καὶ τὴν ὑπόληψή τους.

Ἡ Δ. Ὁμοσπονδία πρέπει νὰ μείνῃ ἐλεύθερη καὶ ἀπερίσπαστη στὸ ὑψηλό της ἔργο, καὶ μέσα στὸ ἔργο της εἶναι καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν φατριαζόντων Ἐπιθεωρητῶν ἢ τῶν δηλητηριασμένων ἀπὸ τὶς φαυλοκρατικὲς τοξίνες ἢ παντὸς εἴδους εἴδους μικρότητες καὶ ἰδιορυθμίες.

"Εκαστος ἐφ' ᾧ ἐτάχθη ἐκεῖ καὶ μενέτω.

Βασ. Γ. Παπαγεωργίου
Τέως Ἐπιθ. Δημοτ. Ἐκπαιδ.

Σ. Σ.— Τὸ κύριον θέμα μὲ τὸ ὁποῖον ἀσχολεῖται ὁ ἀρθρογράφος ἀφήνομεν εἰς τὴν κρίσιν τῶν συναδέλφων καὶ ἰδιαιτέρως τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ΚΒ' Γεν. Συνελεύσεως.

Διαφωνοῦμεν ὅμως ριζικῶς μὲ τὸν ἀρθρογράφον, εἰς τὸ σημεῖον, ὅτι ὑφίσταται χάσμα μεταξὺ τῶν Ἐπιθεωρητῶν καὶ τῶν Δημ)λων.

Θὰ διαφωνοῦν ἀσφαλῶς καὶ οἱ κ.κ. Ἐπιθεωρηταὶ διὰ τὸ κατ' αὐτῶν κατηγορῶ τοῦ τέως συναδέλφου των.

Ο ΝΟΜΟΣ 751

Κύριε Διευθυντά,

Τρία ὁλόκληρα χρόνια πολλοὶ διδάσκαλοι ἐπολέμησαν τοὺς ντόπιους ἐχθροὺς τῆς Πατρίδος μας καὶ πολλαὶ ἁρμόδιαι ἐπιθεωρήσεις χωρὶς νὰ λάβουν οὐδόλως ὑπ' ὄψιν των τὴν ψυχικὴν κούρασιν καὶ ἐπιπροσθέτως οὔτε καὶ τὸν 751 νόμον, ὁ ὁποῖος προστατεύει τοὺς ἀπολυμένους ἐφέδρους, ἔκριναν καλὸν νὰ μᾶς τοποθετήσουν εἰς τὰ πιὸ ἀπόκρημνα χωριὰ τῆς ἀκριτικῆς Μακεδονίας καὶ δὴ εἰς τὰ ἴδια μέρη ποὺ πρὸ μηνῶν ἐπολεμούσαμεν. Καλὸν θὰ εἶναι νὰ μᾶς ἀπαντήσουν οἱ ἁρμόδιοι, πῶς αὐτοὶ οἱ διδάσκαλοι θὰ ἔχουν τὴν ψυχικὴν δύναμιν νὰ μορφώσουν αὐτὰ τ' ἄμοιρα παιδιά, ἐφ' ὅσον παιδιὰ καὶ διδάσκαλοι δὲν ἔχουν συνέλθει ἀκόμη ἀπὸ τὴν κάπνα τοῦ τυφεκιοῦ;

Εἰς ἐνστάσεις ὅπως τοποθετηθῶμεν εἰς τὰς αὐτὰς περιφερείας, ἀλλὰ εἰς ἄλλα χωριὰ πλησίον τῶν ἐπιθεωρήσεων, οἱ ἁρμόδιοι τὰς ἀπέρριψαν καὶ μᾶς ἀπαντοῦν, ὅτι ὁ 751 Νόμος εἶναι ἄβασιμος δικαιολογία.

Πολλοὶ διδάσκαλοι οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν ὑπηρετήσει καὶ οἱ ὁποῖοι εὑρίσκονται εἰς χωριὰ συγκοινωνίας καὶ πλησίον ἐπιθεωρήσεων, οἱ ἁρμόδιοι δι' αὐτοὺς τοὺς συναδέλφους ἔχουν βασικὰς δικαιολογίας; ἢ μήπως ἔχουν τόσας βασικὰς δικαιολογίας διὰ τόσας διδασκαλίσσας αἱ ὁποῖαι ἔχουν συσσωρεύσει εἰς γραφεῖα ἐπιθεωρητῶν καὶ χωριὰ πλησίον ἐπιθεωρήσεων;

Ὡς τοιαύτας ἐπιθεωρήσεις ἀναφέρω τὴν τοῦ Νεστορίου κλπ.

Μετὰ τιμῆς
Μπουντὰς Κων)νος
Δημ)λος

ΔΑΣΚΑΛΟΙ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τοῦ συναδέλφου κ. ΚΩΣΤΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ

Ὕστερα ἀπ' τὸ τσάκισμα τῆς ἀνταρσίας καὶ τὴν προσπάθεια, ποὺ καταβάλλεται πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τῆς χώρας μας καὶ τὴν ἐπανόρθωση τῶν ζημιῶν, ποὺ ἔφερε στὴ χώρα μας ὁ ἑτεροκίνητος συμμοριτισμός, μεγάλα καὶ σπουδαῖα προβάλλουν στὸν καθένα τὰ καθήκοντα, ποὺ ἔχει νὰ ἐπιτελέσῃ στὸν τομέα του. Δὲν ἀμφιβάλλει δὲ κανένας στὴ σημασία, ποὺ πρέπει νὰ δοθῇ στὴν ἐκπαίδευση τῆς χώρας μας. Αὐτὴ πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ «τὸν ἀκρογωνιαῖο λίθο» στὴ γενικὴ προσπάθεια γιὰ κάθε πρόοδο καὶ εὐημερία. Ὁ κάθε δάσκαλος ἀνεπηρέαστος πιὰ ἀπὸ ξένες καὶ ἀσχετες πρὸς τὴν ἀποστολή του ἐπιδράσεις ἔχει ὑποχρέωση νὰ ἀφοσιωθῇ στὴ βαρειὰ δουλειά, ποὺ τοῦ ἔχει ἀνατεθῇ, στὴ διαπαιδαγώγηση τῆς νέας γενεᾶς.

Ἡ δουλειὰ ὅμως τοῦ δασκάλου, ἂν θέλη αὐτὸς νὰ βοηθήσῃ πραγματικὰ στὸ θεάρεστο ἔργο τῆς ἀγωγῆς στὴν πραγματικὴ ἀνάπτυξη τῶν σωματικῶν καὶ τῶν πνευματικῶν δυνάμεων τῶν παιδιῶν ποὺ τοῦ ἐμπιστεύτηκε ἡ Πολιτεία καὶ ἡ Κοινωνία νὰ τὰ διαπαιδαγωγήσῃ, δὲν πρέπει νὰ περιορισθῇ μονάχα στοὺς τέσσαρες τοίχους τοῦ σχολείου του. Δὲν εἶναι ἀρκετὴ μονάχα ἡ μετάδοση ξηρῶν γνώσεων βαδίζοντας στὴν «πεπατημένη» τοῦ προγράμματος ἢ τῆς τάδε καὶ τάδε μεθόδου. Ἡ δουλειά του πρέπει νὰ ξαπλώσῃ καὶ νὰ περιλάβῃ κι ἄλλους τομεῖς, πάνω στοὺς ὁποίους ἔχει ὑποχρέωση νὰ στηρίξῃ τὴ διδακτική του ἐργασία, σὲ τρόπο, ὥστε αὐτὴ νὰναι ἀποδοτικὴ καὶ χρήσιμη ἀπὸ κάθε ἄποψη. Τέτοιες κατευθύνσεις πρὸς τὶς ὁποῖες πρέπει νὰ στραφῇ εἶναι π.χ. ἡ γεωργικὴ πρόοδος τοῦ τόπου, ἡ ἀνάπτυξη τοῦ προσκοπισμοῦ ἀνάμεσα στὴ νεολαία κλπ.

Πολὺ συντελεστικὴ ὅμως στὴν τόσο δύσκολη ἐργασία τοῦ δασκάλου εἶναι καὶ ἡ ἀσχολία αὐτοῦ στὴν πλευρὰ τῆς λαογραφίας δηλαδὴ στὴν ἔρευνα τῶν λαογραφικῶν στοιχείων τοῦ τόπου, στὸν ὁποῖο ὑπηρετεῖ. Προτοῦ ὅμως ποῦμε εἰδικώτερα γιὰ τὴ συμβολὴ τῆς λαογραφίας στὸ ἔργο τοῦ Σχολείου, ἂς ἀσχοληθοῦμε λιγάκι πλατύτερα μὲ τὴν ἔννοια καὶ γενικὰ μὲ τὸ σκοπὸ τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς, ποὺ ἔχει τὸ ὄνομα «λαογραφία»!

Ἡ λαογραφία εἶναι ἐπιστήμη καινούρια κι ἀσχολεῖται, κατὰ τὸν ὁρισμό, ποὺ τῆς δίνουν, στὸ νὰ ἐξετάζῃ ὅσα λέγονται κι' ὅσα γίνονται ἀπ'τὸ λαὸ κατὰ παράδοση. Τὸ ἀντικείμενο τῆς ἔρευνας τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς στρέφεται στὶς παραδόσεις τοῦ λαοῦ, στὰ ἔθιμα, στὶς δοξασίες κλπ. Ἔχει πολὺ στενὴ σχέση μὲ ὅλες τὶς ἠθικὲς ἐπιστῆμες καὶ μὲ πολλὲς θετικές. Βοηθάει κατὰ γενικὸν κανόνα στὴν πρόοδο καὶ στὴ προκοπὴ ὅλων τῶν ἐπιστημῶν, ποὺ ἐρευνοῦν τὶς διάφορες ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ. Τέτοιες εἶναι γιὰ παράδειγμα: ἡ Ἐθνολογία, ἡ Ἐθνογραφία, ἡ Ἀνθρωπολογία, ἡ Κοινωνιολογία, ἡ Θρησκειολογία, ἡ Ἀρχαιολογία ἡ Γλωσσολογία κλπ. Ἀφθαστη ὅμως εἶναι ἡ συμβολή της στὴ Φιλολογία καὶ στὴν Ἱστορία. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ πρέπει νὰ δοθῇ ἡ πρέπουσα σημασία στὴ συγκέντρωσὴ τοῦ λαογραφικοῦ ὑλικοῦ, γιατὶ μόνο μ' αὐτὸ τὸν τρόπο μποροῦμε νὰ μάθουμε τὸν πραγματικὸ χαρακτῆρα, τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ λαοῦ μας, νὰ δώσουμε τὴν πρέπουσα ἐξήγηση στὸν προφορικό μας λόγο, νὰ νοήσουμε τὴν Ἱστορία μας, τὴν ὕπαρξη τῆς ψυλῆς μας. Μόνο μὲ τὰ λαογραφικὰ στοιχεῖα θὰ μποροῦμε νάχουμε σαφέστερη γνώση τοῦ παρελθόντος, μόνο ἔτσι θὰ γνωρίσουμε ἄτομα καὶ κοινωνικὴ ζωή.

Πατέρας τῆς λαογραφίας στὴν πατρίδα μας θεωρεῖται ὁ ἀείμνηστος Νικ. Πολίτης, γιατὶ πρὶν ἀπ' αὐτὸν ἡ λαογραφία δὲν εἶχε προαχθῇ σὲ ἐπιστήμη αὐτοτελῆ. Ἀπ' τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Πατρίδας μας ἀπ' τοὺς Τούρκους κι ὕστερα εἶχαν γίνει μερικὲς λαογραφικὲς ἔρευνες, ἀλλὰ κατὰ κύριο λόγο εἶχαν χαρακτῆρα πατριωτικό. Ἀργότερα ἄρχισαν νὰ ἐνδιαφέρωνται οἱ λόγιοι τῆς χώρας μας γιὰ τὴ γλῶσσα, τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων γιὰ νὰ καταρρίψουν τοὺς ἀνθελληνικοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ Fallmerayer. Πολλὲς καὶ ἀξιόλογες εἶναι οἱ προσπάθειες γιὰ τὴ συγκέντρωση καὶ τὴ μελέτη λαογραφικοῦ ὑλικοῦ.

Πολλὰ βιβλία καὶ περιοδικὰ μὲ ἀξιέπαινο ζῆλο πρόσφεραν ἀξιόλογη συμβολὴ στὸν τομέα αὐτόν. Ἀρκεῖ κανένας νὰ ἀναφέρῃ τὸ περιοδικὸ τοῦ «Φιλολογικοῦ Συλλόγου Κων)πόλεως», τὸ «Ἀρχεῖον τῆς Κρήτης, τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Πόντου» καὶ στὴν Ἤπειρο τὸ ἀξιόλογο περιοδικὸ σύγγραμμα «Ἠπειρωτικὰ Χρονικὰ» ποὺ περισσότερο ἀπὸ μιὰ δεκαετία ἔφεραν σὲ φῶς ἄφθονα στοιχεῖα, ποὺ μποροῦν νὰ χρησιμεύσουν γιὰ τὴ διαλεύκανση πολλῶν σημείων τῆς Ἠπειρωτικῆς Ἱστορίας καὶ γιὰ τὴν πρόοδο ἄλλων ἐπιστημῶν, ποὺ σχετίζονται μὲ τὴ λαογραφία.

Οἱ παράγοντες, ποὺ ἔχουν καταγίνει ὡς τώρα γιὰ τὴ συγκέντρωση λαογραφικοῦ ὑλικοῦ, εἶναι πολλοί. Κατὰ κύριο ὅμως λόγο κατέγιναν στὴν ἔρευναν καὶ μελέτη τέτοιων στοιχείων γλωσσολόγοι, ἀρχαιολόγοι καὶ ἱστορικοί. Κατὰ τὴ γνώμη μου γιὰ μιὰ τέτοια δουλειὰ ἔπρεπε νάχε χρησιμοποιηθῇ κι ὁ δάσκαλος. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως πολὺ λίγα εἶναι τὰ ὀνόματα δασκάλων ποὺ τοὺς ἔχει τραβήξει ἡ ἔρευνα λαογραφικοῦ ὑλικοῦ. Λέγοντας λίγα τὰ ὀνόματα τῶν τέτοιων δασκάλων, θέλουμε νὰ ποῦμε λίγα σὲ σύγκριση μὲ τὸ μεγάλο ἀριθμὸ τῶν δασκάλων τῆς χώρας μας. Ἴσως στὸ ζήτημα αὐτὸ νὰ φταίνε οἱ δάσκαλοι ποὺ δὲν ἔνοιωσαν τὴ σημασία τῆς ἔρευνας αὐτῆς, ἴσως ὅμως νὰ μὴ δόθηκε καὶ ἡ σημασία καὶ ἡ προσοχή, ποὺ θάπρεπε, στὸ δάσκαλο. Ὁ σπουδαῖος ἐρευνητὴς καὶ ἀξιόλογος ἐπιστήμονας στὰ πνευματικὰ ζητήματα τοῦ τόπου μας κ. Κων. Θ. Δημαρᾶς σ' ἕνα ἄρθρο του στὸ «Βῆμα» τῆς 23 Ἀπριλίου 1949 μὲ τὸν τίτλο «Ἐπιστολές», νομίζω, πῶς προνομιακὰ θεωρεῖ μόνο τοὺς φιλολόγους ἱκανοὺς γιὰ νὰ δουλέψουν σὲ μιὰ τέτοια δουλειά. Ἔτσι, κατὰ τὴ γνώμη μου, παραγνωρίζει ὁλότελα τὸ δάσκαλο γράφοντας: «Ἂς ἀναλάβουν μερικοὶ νέοι φιλόλογοι νὰ δουλέψουν στὸ πλούσιο αὐτὸ καὶ γόνιμο χῶμα καὶ θὰ ἀπολαύσουν γρήγορα τοὺς καρποὺς τῶν κόπων τους».

Πάντως ἕνας ἀπ' τοὺς πιὸ σπουδαίους παράγοντες, μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους ἐπιστήμονες, ποὺ θάπρεπε νὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ τὴν πιὸ καλὴ συλλογὴ τοῦ τόσο σπουδαίου ὑλικοῦ γιὰ τὴν καλὴ ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ τῆς λαογραφίας, εἶναι κατὰ τὴ γνώμη μου, κι' ὁ δάσκαλος καὶ μάλιστα ὁ δάσκαλος τοῦ χωριοῦ περισσότερο ἴσως ἀπ' τὸ δάσκαλο ποὺ ὑπηρετεῖ στὸ σχολεῖο τῆς πόλης. Ὁ δάσκαλος, ποὺ ὑπηρετεῖ στὰ σχολεῖα τῆς ὑπαίθρου, πρέπει καὶ μπορεῖ νὰ μαζέψῃ πολύτιμο ὑλικὸ ἀπὸ μνημεῖα τοῦ λόγου κι' ἀπὸ πράξεις κι' ἐνέργειες τοῦ λαοῦ μας, ποὺ γίνονται κατὰ παράδοση. Περισσότερο ἀπ' τὰ μεγάλα κέντρα, ποὺ ὁ σύγχρονος πολιτισμὸς ἔχει φέρει ἄμεση τὴν ἐπίδρασή του στὸ βίο τῶν ἀνθρώπων μ' ὅλες τὶς ποικίλες ἐκδηλώσεις καὶ κατευθύνσεις τῆς ζωῆς, στοὺς κατοίκους τῆς ὑπαίθρου, ἀνάμεσα στοὺς γεωργοὺς καὶ τοὺς κτηνοτρόφους, βρίσκεται ἡ κατάσταση ἐκείνη, ποὺ δὲν ἔχει καμμιὰ σχέση μὲ τὸ σύγχρονο πολιτισμό. Μόνο στοὺς χωρικοὺς ὁ βίος εἶναι ἁπλούστερος, μὰ καὶ πιὸ φυσικός. Στὴ διαβίωση τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν βρίσκουμε τὴ συνέχεια τῶν παλαιοτέρων χρόνων. Κι ἐπειδὴ ὁ δάσκαλος βρίσκεται, ἀναγκασμένος ἀπ' τὴ δουλειά του, πιὸ κοντὰ μὲ τὰ τέτοια στρώματα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, εἶναι ὁ πιὸ ἐνδεδειγμένος γιὰ τὴ δουλειὰ αὐτὴ σὲ συνεργασία πάντοτε καὶ μὲ τοὺς ἄλλους παράγοντες, ποὺ μένουμε στὰ κέντρα, δηλ. μὲ τοὺς ἐπιστήμονες φιλολόγους, ἀρχαιολόγους, γλωσσολόγους κ.λ.π.

Ἀλλ' ἂν ἡ συγκέντρωση τοῦ λαογραφικοῦ ὑλικοῦ ἀπ' τὸ δάσκαλο καὶ ἡ κατάλληλη ταξινόμηση αὐτοῦ ἔχει νὰ προσφέρῃ μιὰ μεγάλη ἐθνικὴ ὑπηρεσία καὶ συμβολὴ στὴν πρόοδο τῶν σχετικῶν ἐπιστημῶν, ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ ἕνα ὡρισμένο ποσὸ ἀπ' τὰ συγκεντρωμένα λαογραφικὰ στοιχεῖα, κατάλληλα ταξινομημένο, μπορεῖ νὰ ἀποτελέσῃ ἄριστο μορφωτικὸ μέσο γιὰ τὰ παιδιά μας. Ἡ λαογραφία στὸν τομέα αὐτὸ βοηθάει σημαντικὰ τὸ ἔργο τῆς ἀγωγῆς, ἡ συμβολή της λοιπὸν μεγάλη καὶ στὴν Παιδαγωγικὴ ἐπιστήμη. Δυστυχῶς ὅμως δὲν ἔχει κατανοηθῇ ἡ σημασία τῆς λαογραφίας ἀπ' τὴν πλευρὰ αὐτὴ καὶ δὲ δόθηκε ἡ πρέπουσα προσοχὴ ἀπ' τοὺς ἁρμοδίους, οὔτε κι ἀπ' τοὺς δασκάλους. Ἀπ' τοὺς Παιδαγωγούς μας, τὴ σημασία καὶ τὸ ρόλο τῆς λαογραφίας στὸ ζήτημα τῆς μορφώσεως τῶν παιδιῶν τὸ τόνισε ὁ σεβαστὸς καθηγητὴς κ. Νικόλαος Καραχρῖστος στὸ βιβλίο του, «Ἡ ζωὴ τῶν λαῶν» σελ. 128 γράφοντας πολὺ διαφωτιστικὰ γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ τὰ ἑξῆς: «Ἡ πηγὴ αὐτὴ εἶναι ὁ λαὸς τοῦ κάθε παιδιοῦ. Ἡ ζωὴ τοῦ κάθε παιδιοῦ μέσα εἰς τὸν πολιτισμὸν τοῦ λαοῦ του, Ἡ φυσική, ἡ αὐτόματη, ἀλλὰ καὶ ἀναπόφευκτη καὶ εὐεργετικὴ ἐπίδραση αὐτῆς τῆς πραγματικότητος ἐπὶ τῶν νέων γενεῶν». Πιὸ πολὺ ὅμως τόνισε τὴ σημασία τῶν λαογραφικῶν στοιχείων γιὰ τὴ μόρφωση τῶν παιδιῶν ὁ παιδαγωγός μας κ. Εὐρ. Σούρλας. Στὸ βιβλίο του «Συγκεντρωτικὴ διδασκαλία καὶ Νεώτερον Πρόγραμμα» ἀνάμεσα στὰ πολλὰ ἄλλα ποὺ γράφει γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό, καταλήγει χαρακτηριστικὰ μὲ τὰ παρακάτω λόγια: «ἡ ἀδιάκοπος ἀπασχόλησις μὲ τὰ ἀντικείμενα τῆς στενωτέρας πατρίδος ἐπιδρᾷ μὲ ἀκατασμάχητον σαγηνευτικὴν δύναμιν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδιοῦ». Ὁ κ. Σούρλας μάλιστα δὲ θέλει νὰ λέμε λαογραφία, ἀλλὰ «λαογνωσία».

Μὲ ποιὸ τρόπο ἐπιδροῦν τὰ λαογραφικὰ στοιχεῖα στὴ μόρφωση τοῦ παιδιοῦ καὶ σὲ ποιὰ εἴδη μαθημάτων μπορεῖ νὰ δώσῃ τὴ συνδρομή της ἡ λαογραφία δὲν εἶναι δύσκολο νὰ κατανοηθῇ. Τὸ λαογραφικὸ ὑλικὸ μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῇ γιὰ διάφορες ἔρευνες καὶ νὰ ἐξετασθῇ ἀπὸ πολλὲς πλευρές. Μπορεῖ νὰ βοηθήσῃ στὰ μαθήματα τὰ σχετιζόμενα μὲ τὴ γλῶσσα, νὰ συνδυασθῇ μὲ τὴν ἀριθμητικὴ διδασκαλία, μὲ τὴν Ἱστορία κλπ. Ἀκόμα καὶ μὲ τὸ μάθημα τῆς Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτη.

Γιὰ τοὺς παραπάνω λόγους οἱ δάσκαλοι πρέπει νὰ καταπιαστοῦν μὲ μεγάλο ἐνθουσιασμὸ στὴ μελέτη τῶν λαογραφικῶν στοιχείων γιὰ δύο λόγους, ὅπως εἴπαμε παραπάνω: 1) Γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῶν διαφόρων ἐπιστημῶν, ὅπως εἶναι ἡ Ἱστορία κλπ. καὶ 2) Γιὰ καθαρὸ παιδαγωγικὸ σκοπό, δηλ. νὰ βοηθηθοῦν στὴ διδακτική τους ἐργασία.

Εὔλογα ὅμως γεννιοῦνται μερικὰ ἐρωτήματα: Μπορεῖ νὰ γίνῃ τὸ πρᾶμα αὐτὸ σήμερα; Ἀπὸ ποιὸν ἐξαρτᾶται αὐτό, Ἐξαρτᾶται μόνο ἀπ' τοὺς δασκάλους ἢ μήπως χρειάζεται νὰ ὀργανωθῇ αὐτὸ ἀπὸ τὶς παραπάνω ἀρχὲς καὶ ἰδιαίτερα ἀπ' τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας;

Ἡ ἀπάντησις στὰ παραπάνω δὲν εἶναι εὔκολο πρᾶγμα νὰ δοθῇ. Γιατὶ κι ἀπὸ παραπάνω πρέπει νὰ δοθῇ ἡ σχετικὴ ὥθηση καὶ νὰ προσεχτῇ αὐτό, ἀλλὰ κι' οἱ δάσκαλοι ἀναγνωρίζοντας τὴ μεγάλη ἀξία τῆς λαογραφίας, πρέπει ὁ καθένας νὰ καταβάλῃ κάποια προσπάθεια γιὰ τὴν ἔρευνα στὸν τομέα αὐτόν γιὰ τὸ γενικὸ καλό, μὰ καὶ γιὰ τὴν καλύτερη ἀπόδοση τῆς διδακτικῆς δουλειᾶς.

Σήμερα ὅμως κατὰ γενικὸ φαινόμενο ὁ δάσκαλος στὸ χωριὸ νοιώθει ἄνια' πλήττει καὶ κοιτάζει μὲ κάθε τρόπο νὰ ξεφύγῃ πρὸς τὴν πόλη. Βέβαια ἡ ζωὴ τοῦ χωριοῦ γιὰ τὸ νέο δάσκαλο ἀποτελεῖ πολλὲς φορὲς γι' αὐτὸν κίνδυνο. Μπορεῖ νὰ πῇ κανένας, πῶς τὸ χωριὸ εἶναι βοῦρκος ἀπὸ πνευματικὴ ἄποψη καὶ μάλιστα, ἅμα ὁ δάσκαλος ἀπορροφηθῇ ἀπ' τὴν κατάσταση αὐτή. Ὑπάρχουν ὅμως κι ἀρκετὰ φαινόμενα δασκάλων, ποὺ μποροῦν, ὄχι μόνο ν' ἀντιβροῦν στὴν τέτοια ἀτμόσφαιρα, μὰ καὶ νὰ ἐπιβροῦν πολὺ εὐεργετικὰ σ' αὐτή. Ὁ δάσκαλος τοῦ χωριοῦ λοιπόν, ἂν θέλη νὰ μὴ καταλαβαίνῃ πλήξη στὸ χωριό, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ πέσῃ σὲ πνευματικὴ ἀποτελμάτωση, ἂς γίνῃ προσεκτικὸς καὶ τὶς ἀπορίες, ποὺ παρατηρεῖ στὴ δουλειά του, στὴ διδακτική του ἐργασία,—καὶ δὲν μπορεῖ στὸν καθένα μας νὰ μὴ παρουσιάζωνται καθημερινὰ τέτοιες ἀπορίες καὶ προβλήματα—ἂς φροντίζῃ νὰ δίνῃ τὴ σχετικὴ ἐξήγηση καταφεύγοντας, στὴ μελέτη παιδαγωγικῶν βιβλίων καὶ τὴν ὅσο τὸ δυνατὸ τελειότερη θεωρητική του κατάρτιση ἀπὸ παιδαγωγικὴ ἄποψη. Σπουδαιότερη ὅμως μπορεῖ νάναι ἡ ἐργασία του, ὅταν καταγίνῃ στὴν ἔρευνα τῶν λαογραφικῶν ἢ λαογνωστικῶν στοιχείων. Ὅσο μικρὸ κι ἂν εἶναι τὸ χωριό, ποὺ ὑπηρετεῖ ὁ δάσκαλος, εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴ βρίσκεται γύρω του μιὰ ἐκκλησία, ἕνα μνημεῖο, ἕνα γεφύρι, μιὰ βρύση μὲ κάποια ἐπιγραφή. Εἶναι ἀδύνατο ἡ κοινωνία ποὺ ζῇ στὸ χωριό, στὸ ὁποῖο ὑπηρετεῖ, εἴτε μικρὴ εἶναι αὐτή, εἴτε μεγάλη, νὰ μὴ τοῦ δίνῃ καθημερινὰ ἄφθονες ἀφορμὲς γιὰ συλλογὴ λαογραφικοῦ ὑλικοῦ (παροιμίες, παρσμύθια, τραγούδια, μοιρολόγια, γάμοι, εὐχές, κατάρες, ὄνειρα, φορεσιές, ἔθιμα, δυσειδαιμονίες, γλωσσικὲς ἐκφράσεις κλπ.

Στὸ κουτὶ ἀπ' τὰ τσιγάρα του ἂς σημειώνῃ στὴν ἀρχή, πρόχειρα, μὰ κάθε μέρα κάτι σχετικό. Στὸ πρόχειρο σημειωματάριό του ἂς μεταφέρῃ ὕστερα τὶς σημειώσεις του αὐτές, Δὲ θὰ περάσῃ δὲ πολὺς καιρὸς καὶ θὰ δῇ, πῶς θὰ τὸν τραβήξῃ πολὺ ἡ ταξινόμηση τοῦ τέτοιου ὑλικοῦ. Ἴσως οἱ ὧρες ποὺ θὰ διαθέτῃ γιὰ τὴν ἔρευνά του αὐτὴ θὰ τοῦ εἶναι ἀπ' τὶς πιὸ εὐχάριστες ὧρες τῆς πνευματικῆς του ἀσχολίας στὸ χωριό. Παράλληλα δὲ χωρὶς νὰ τὸ νοιώσῃ θάχῃ πολὺ μεγάλη βελτίωση στὴ διδακτική του ἐργασία.

Ἀπὸ προσωπικὴν πεῖρα μπορῶ νὰ διατυμπανίσω, πῶς ἡ ὠφέλεια ἀπ' τὴ συλλογὴ καὶ τὴν ἔρευνα τῶν λαογραφικῶν στοιχείων, εἶναι ἀφάνταστα μεγάλη. Ἄπειρες φορὲς τὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου μοῦ ζητοῦν νὰ τοὺς διηγηθῶ τὴν ἱστορία τοῦ τάδε ἢ τάδε παρεκκλησίου ἢ μνημείου: γιατὶ ὁ τάδε γεφύρι πῆρε τὸ ὄνομα αὐτό, ποιὸς ἔφιαξε αὐτὴ τὴ βρύση κλπ. Ἡ ἐπιθυμία τους καὶ τὸ διαφέρο νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ λαογραφικὰ στοιχεῖα καὶ τὴν τοπικὴ ἱστορία εἶναι ἀδύνατο νὰ περιγραφῇ.

Ὁ κάθε δάσκαλος μπορεῖ νὰ δουλέψῃ στὸν τομέα αὐτό, ἰδιαίτερα ὅμως γιὰ τὸ δάσκαλο τοῦ χωριοῦ ὁ ὁρίζοντας γιὰ μιὰ τέτοια ἐργασία ξανοίγεται ὑπερβολικὰ ἐκτεταμένος καὶ εἶναι ἀρκετὰ πρόσφορος. Ἂς λάβῃ ὑπ' ὄψει του ὁ κάθε δάσκαλος ὅτι ἡ τοπικὴ ἱστορία πρέπει νὰ ἀπο-

ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Τοῦ συναδέλφου κ. ΠΥΡΡΟΥ ΣΤΑΡΑ

Ἔπειτα ἀπό τή συντριβή τῆς ἀντιστάσεως σέ ἕνα πρᾶγμα πρέπει νά συντονισθοῦν οἱ προσπάθειες ὅλων τῶν Ἑλλήνων. Στήν ἀνοικοδόμηση. Εἶναι φρικτό τό θέαμα ὁλοκλήρων περιφερειῶν νά παρουσιάζουν ὄψιν διεσπαρμένων ἐρειπίων καί μέσα στά ἐρείπια αὐτά νά γίνεται ὁ ἐναπατρισμός.

Μέσα δέ στόν ἐπαναπατρισμό νά διακρίνεται καί ἡ «κουστωδία» τῶν μαθητῶν καί τῶν διδασκάλων. Εἶναι καί ὁ διδάσκαλος καί οἱ μαθητάι ἕνα κομάτι τοῦ δράματος καί εἴτε θέλοντες, εἴτε μή, ὑφίστανται ὅλες τίς ἐπιδράσεις καί ὅλες τίς συγκινήσεις τοῦ φρικτοῦ περιβάλλοντος. Πρέπει νά βρεθῇ κανείς τήν ὥρα ποῦ σουρουπώνει μέσα στούς δρόμους τῶν χαλασμάτων τῶν χωριῶν γιά νάντιληφθῇ τό σφίξιμο τῆς καρδιᾶς του καί νά βλέπῃ τά κουρασμένα κορμιά τῶν χωρικῶν νά στριμώχνωνται κάτω ἀπό τά σχισμένα πισόχαρτα γιά νά ξυπνήσῃ μέσα του ὅ,τι ξεχωρίζει τόν ἄνθρωπο ἀπό τό ζωϊκό βασίλειο. Τέτοιος θεατής εἶναι ὁ διδάσκαλος τοῦ χωριοῦ κι' ὅμως αὐτός κρατιέται μακρυά ἀπ' τήν ἀνοικοδόμηση. Σέ καμιά ἐπιτροπή δέ βρίσκεται γιά νά φέρῃ τή γνώμη του, κανείς δέν τόν ρωτάει γιά νά προσφέρῃ τίς ὑπηρερίες του. Κι' ὅμως ποιός ἄλλος στό σημερινό χωριό ἀπέμεινε ποῦ νά τοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία ν' ἀνοίξῃ τά μάτια του μέ τή μόρφωσι, ἐκτός ἀπό τό διδάσκαλο; Ὁ γιατρός,; Δέν ἠκολούθησε τόν ἐπαναπατρισμό. Οἱ συνταξιοῦχοι καί λοιποί λόγιοι τοῦ χωριοῦ, βολεύτηκαν στίς πόλεις κι' ἀκόμη δέν ἀποφασίζουν νά ταλαιπωρηθοῦν ψάχνοντας τήν εὐτυχία μέσα στά χαλάσματα τοῦ χωριοῦ. Μόνο οἱ ἱερεῖς αἴρουν τόν σταυρόν τοῦ μαρτυρίου μετά τῶν διδασκάλων καί χωρικῶν. Εἶναι ἀλήθεια πῶς τακτικά περνοῦν σάν «ἱπτάμνοι δίσκοι» διάφοροι τσαντοφόροι ποικιλώνυμοι εἰδικοί ὑπάλληλοι, ἀλλά βιάζονται τόσο πολύ γιά νά ὑποβάλουν τά δικαιολογητικά τῶν ὑπερωριῶν καί τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καί ἔχουν τόση πολλή δουλειά γιά νά κάμουν τίς καταστάσεις τῶν διαφόρων ἐπιδομάτων, ὥστε δέν περισσεύει καιρός νά θυμηθοῦν γιά ποιό σκοπό ἔφθασαν ὡς τόν τόπο τῆς κολάσεως.

Ἔτσι μένει καί θά μένῃ στῶν ψαρῶν τήν ὁλόμαυρη ράχη, περπατώντας ἡ δόξα μονάχη, τῶν μαρτύρων διδασκάλων τῶν χωριῶν, τῶν ὁποίων θά εἶναι «πολύς ὁ μισθός ἐν τοῖς οὐρανοῖς».

Ἀλλά εἶναι δυνατόν νά γίνῃ ἀνοικοδόμησις χωρίς τό διδάσκαλο τοῦ χωριοῦ; Ποιός ἄλλος εἶναι σέ θέσι, τελείως ἀντικειμενικά νά ξέρῃ τάς συνθήκας τοῦ χωριοῦ ποῦ εἶναι ἀπαραίτητοι γιά τήν ἀνοικοδόμησι;

Ὁ διδάσκαλος εἶναι ἐκεῖνος ποῦ ἔχει τό ὀλιγώτερο ἀτομικό συμφέρον καί ἐπομένως ἠμπορεῖ νά δώσῃ τάς πλέον ἀντικειμενικάς πληροφορίας. Λόγῳ τῶν γνώσεών του, εἶναι σέ θέσι νά ξέρῃ σέ ποιό μέρος πρέπει νά μεταφερθῇ τό νέο χωριό. Ποιές εἶναι οἱ μετεωρολογικές συνθῆκες. Ἡ ἐδαφολογική σύστασις, ἡ ὑγιεινή κατάστασις, ἡ εὐδοκίμησις προϊόντων ἡ νοοτροπία τῶν κατοίκων, αἱ ἀσχολίαι καί αἱ ἰδιαίτεραι κλίσεις τῶν κατοίκων, ὁ τρόπος βελτιώσεως τῆς συγκοινωνίας τύπος καί τρόπος εὑρέσεως ὑλικῶν ἀνοικοδομήσεως, τρόπος ὑδρεύσεως καί ἠλεκτροφωτισμοῦ δι' ὑδατοπτώσεως, ποῖοι κλάδοι γεωργίας πρέπει νά ἀναπτυχθοῦν καί πῶς. Πῶς θά ἀναπτυχθῇ ἡ μελισσοκομία κλπ.

Θά ἐπρόβαλλεν ὅμως κανείς τήν δικαιολογίαν ὅτι ὁ διδάσκαλος πνίγεται στή δουλειά. Ὅλαι αἱ ὑπηρεσίαι εἰς αὐτόν ἀπευθύνονται γιά πληροφορίες καί ἐξυπηρετήσεις. Νά τόν φορτώσωμε καί μέ τό ζήτημα τῆς ἀνοικοδομήσεως καί ἀνασυγκροτήσεως; Θά ἀπαντοῦσαμε πῶς πρέπει ὁ κ. Ὑπουργός νά διατάξῃ τήν ἀπαλλαγήν τοῦ διδασκάλου ἀπό τάς ἐνοχλήσεις κάθε ἄλλης ὑπηρεσίας, γιατί ὅπως ὁ διδάσκαλος ποτέ δέν βοηθιέται ἀπό τίς ἄλλες ὑπηρεσίες καί μάλιστα ὅταν ἀντικαθιστᾶ τέσσαρες καί πέντε διδασκάλους. Ἔτσι δέν πρέπει νά ἐνοχλῆται καί ἀπό τίς ἄλλες ὑπηρεσίες καί μάλιστα ὅταν οἱ ἄλλες τόν θεωροῦν ὡς ὑποχρεωμένον νά τούς ἀντικαθιστᾶ ἀμισθί καί ὅταν ἀμοίβεται μέ τόν μισθόν ὁ ὁποῖος εἶναι τό Ἓν ἑκ τῶν πολλῶν ἐπιδομάτων ἄτινα ποικιλοτρόπως λαμβάνουν οἱ ἄλλοι ὑπάλληλοι.

Ἂν ὅμως ὑποστηρίζω τήν ἀπαλλαγήν ἀπό πάσης ἄλλης ἐπιβαρύνσεως, θεωρῶ ὡς τήν πλέον Ἐθνικήν ὑπηρεσίαν, τήν βοήθειάν του εἰς τήν ἀνοικοδόμησιν καί ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας. Εἶναι ὁ μόνος εἰδικός καί ἂν ἡ ἁρμοδία Ἀμερικανική ὑπηρεσία ἀνοικοδομήσεως καί ἀνασυγκροτήσεως θέλῃ νά βρῇ τό σωστό δρόμο καί τά μέσα γιά νά ἐπιτύχῃ στήν ἀποστολή της πρέπει νά πλησιάσῃ καί τό δάσκαλο τοῦ χωριοῦ. Συνήθως ἀκοῦμε νά λέγουν ὅτι μέ τήν ἀνοικοδόμησι δέν γίνεται τίποτε τό σπουδαῖο, γιατί οἱ Μεγάλοι ξένοι μας δέν ἔρχονται εἰς ἐπαφήν μέ τούς ἁρμοδίους.

Καί πράγματι αὐτό συμβαίνει. Διότι ἁρμόδιοι δέν εἶναι οἱ πέντε δέκα οἱ ὁποῖοι βρίσκονται στίς σχετικές δημόσιες θέσεις καί ὑπηρεσίες, ἀλλά ἐκεῖνοι ποῦ ἔχουν πραγματικήν ἀνάγκην ἀνοικοδομήσεως καί ἀνασυγκροτήσεως καί τέτοιοι εἶναι οἱ πυροπαθεῖς καί οἱ κατεστραμμένοι οἰκονομικά ἀπό τόν πόλεμο. Ἀνάμεσα δέ σ' αὐτούς, ξεχωρίζει πάντοτε ὁ διδάσκαλος. Ἂν ὅμως ὁ διδάσκαλος χρειάζεται νά δώσῃ πληροφορίες καί νά συμβάλῃ ποικιλοτρόπως στήν ἀνοικοδόμησι κι' ἀνασυγκρότησι γενικῶς τῆς χώρας, ὅμως ἔχει ὑποχρέωσι καί καθῆκον νά βοηθήσῃ στήν ἀνοικοδόμησι καί ἀνασυγκρότησι τῶν σχολείων. Αὐτό εἶναι τό πρωταρχικό καθῆκον. Γιατί δέν νομίζω πῶς στά σοβαρά πρέπει νά μιλοῦμε γιά ὑπαρξι σχολείων ὅταν ὁ διδάσκαλος δέν ἔχει ποῦ νά κοιμηθῇ. Ἀκόμη δέ, ὅταν, ξέρῃ πῶς ἡ οἰκογένειά του μένει κάτω ἀπό τό πισόχαρτο ποῦ μόνο νερό δέ διώχνει ἔξω ἀπό τό δωμάτιο . . . ὑποδοχῆς.

Ὥστε στενά συνδεδεμένο μέ τήν ἀνοικοδόμησι καί ἀνασυγκρότησι τοῦ σχολείου εἶναι καί ἡ ἀνοικοδόμησι καί ἀνασυγκρότησι τοῦ σπιτιοῦ τοῦ διδ)λου ποῦ μίλησα σέ προηγούμενό μου ἄρθρο καί θά ἐπανέλθω μιά ποῦ ἡ σπουδαιότης του δέν κατενοήθη ἀπό τούς συναδέλφους, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό τή μή συνέχισι τῆς σχετικῆς συζητήσεως. Ἀλλά μήπως αὐτό δέν εἶναι τό πρωταρχικό καθῆκον καί τοῦ Κράτους; Ὁλόκληρος δεκαετία ἐπέρασε ποῦ ὁ διδ)λος καί οἱ μαθηταί ξεφωλιάστηκαν ἀπό τά διδακτήρια καί μένουν ἄστεγοι στούς πέντε δρόμους. Ἐάν δέ ἐξακολουθήσῃ ἡ παραμέλησις τῆς νέας γενεᾶς καί δέν γίνῃ ἡ ἀνοικοδόμησις καί ἀνασυγκρότησις τῶν σχολείων, δέν γνωρίζομεν ποίαν ἔννοιαν θά ἔχῃ ἡ ἀνασυγκρότησις τῆς χώρας.

Εἶναι ἀληθές ὅτι μέ τόν ἔρανο τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως ἐτέθησαν οἱ θεμέλιοι λίθοι καί ἤρχισεν ἡ ἀνέγερσις πολλῶν διδακτηρίων. Εἶναι ὅμως τοιαύτη εἰς ἔκτασιν ἡ καταστροφή, ὥστε ἀπαιτεῖται καί «χρόνος πολύς καί δαπάνη οὐ σμικρά». Μαζί δέ μέ ὅλα αὐτά καί ἡ ἀποδέσμευσις τῶν διδακτηρίων ἀπ' τίς διάφορες ἄλλες ὑπηρεσίες.

τελέση τή βάση καί τήν ἀπαρχή γιά τό καινούριο μάθημα τῆς «ἀγωγῆς τοῦ Πολίτου».

Ὅσον ἀφορᾶ γιά τήν ἀνάγκη, πῶς πρέπει νά βελτιωθῇ ἡ ζωή τῆς ἐπαρχίας γενικά καί τοῦ χωριοῦ ἰδιαίτερα, τό ζήτημα αὐτό ἀνάγεται σ' ἄλλους τομεῖς καί σ' ἄλλες γενικές κατευθύνσεις καί πρέπει νά ρυθμισθῇ, ἀφοῦ προσεχτῇ ἀπ' τούς ἁρμοδίους. Ἄλλως τε καθημερινά ἀφιερώνονται σχετικά ἄρθρα σέ περιοδικά κι' ἐφημερίδες γιά τό ζήτημα αὐτό. Ἂς ἐλπίσουμε πῶς πολύ σύντομα ἡ Πολιτεία θά στρέψῃ τήν προσοχή της στήν ἐπαρχία καί θά βελτίωσῃ τή ζωή δσων ζοῦν στά χωριά, φροντίζοντας παράλληλα νά ὀργανώσῃ ὅπως πρέπει τή συγκέντρωση καί τήν ἔρευνα τῶν λαογραφικῶν στοιχείων τῆς χώρας μας.

Η ΛΑΪΚΗ ΜΑΣ ΠΟΙΗΣΗ

ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟΥ ΣΥΝΔ. κ. Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Περισσότερο ἀπό ὅλα τά εἴδη τῆς Τέχνης ἡ λογοτεχνία καί μάλιστα ἡ ποίηση μπορεῖ νά μεταδώσῃ ἀπό γενεά σέ γενεά τίς ἱστορικές στιγμές ἑνός λαοῦ τόν πολιτισμό του καί τήν ψυχική του σύσταση, ὄχι μόνο γιατί τά τραγούδια, πρό πάντων τά τραγούδια τοῦ λαοῦ, εἶναι τά αὐτόφυτα λουλούδια τῆς ψυχῆς του, ἀλλά καί ἀκόμη γιατί δέν πεθαίνουν ποτέ. Ξανανθίζουν στό στόμα τῶν γενεῶν ποῦ ἀκολουθοῦν καί ζεσταίνουν τίς καρδιές, ξαναζωντανεύοντας τή συγκίνηση ἀπό τήν ὁποίαν ἀνάβλυσαν.

Τά δημοτικά τραγούδια εἶναι συνθέσεις ἀγνώστων ποιητῶν, εἶναι ὁ καθρέφτης τῆς ψυχικῆς διαθέσεως τοῦ λαοῦ, εἶναι ἡ συνολική ἐκδήλωσις τοῦ συναισθήματος τοῦ χαρακτῆρος κάθε λαοῦ. Τά δημοτικά τραγούδια εἶναι ἡ ψυχή καί ἡ φωνή τῶν διαφόρων λαῶν.

Ἡ πατρίδα μας μέ τήν ἱστορία τῶν τριάντα αἰώνων ἔχει τό πιό πλούσιον θησαυρό δημοτικῶν τραγουδιῶν. Αὐτά πρέπει νά τραγουδᾶ ἡ νεολαία μας καί τό σχολειό μας, γιατί τό τραγούδι δέν εἶναι ἁπλῶς μέσον διασκεδάσεως ἀναψυχῆς καί ξεκουράσματος γιά τό παιδί, ἀλλ' εἶναι καί μέσον ἐκλεπτύνσεως τῆς ψυχῆς του. Εἶναι πνευματική τροφή ἀπό τίς πιό χυμώδεις. Εἶναι ἀνάγκη. Εἶναι ἕνα κομμάτι τῆς ζωῆς. Εἶναι ἕνα ὅπλο γιά τόν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Καί τό σπουδαιότερο ἕνα ἀπό τά πιό ἀποτελεσματικά μέσα, ποὺ μέ αὐτά ὁ ἄνθρωπος ἐκδηλώνει τά ψυχικά του συναισθήματα.

Δέν εἶναι καθόλου παράξενο πῶς τά κλέφτικα τραγούδια ἐστάθηκαν τό ξεκίνημα τῆς ποίησής μας. Σ' αὐτά ἐπάνω ὁ Διονύσιος Σολωμός θεμελιώνει τό πιό ἄθολο ποιητικό του ἔργο. Μέ τό ὑλικό τῶν ἰδιων τῶν τραγουδιῶν πασκίζει ὁ Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης νά ὑψώσῃ τό ποιητικό του παλάτι.

Σέ ποιανοῦ τή μνήμη δέν ἔρχεται τή στιγμή αὐτή ὁ Δῆμος του, ἡ ἐπανάληψη αὐτή, ἡ κάπως πλατυασμένη ἴσως ὡρισμένων δημοτικῶν τραγουδιῶν, πού τραγουδήθηκε ἀπό περασμένες γενιές καί τραγουδιέται κι' ἀπό τή δική μας.

«Ἐγέρασα μωρέ παιδιά· πενῆντα χρόνια κλέφτης, τόν ὕπνο δέν ἐχόρτασα. Καί τώρ' ἀποσταμένος, θέλω νά πάω νά κοιμηθῶ, τόν ὕπνο νά χορτάσω».

Ἀλλά ὁ Γέρο Δῆμος εἶναι στάλα στόν ὠκεανό τῆς Κλέφτικης ποίησης τοῦ Βαλαωρίτη.

Ἀλλά καί ποιός ποιητής ἀπό τούς παλιούς μας ἔμεινε ἀνεπηρέαστος ἀπό τή δημώδη μας ποίηση;

Τυπάλδος, Μαρκορᾶς, Ζαλοκώστας, Παράσχος, Ραγκαβῆς, συγκινοῦνται ἀπό τά θέματα τῆς κλέφτικης ζωῆς καί προσπαθοῦν ὁ καθένας φυσικά μέ τό δικό του τρόπο, νά ἐκφράσῃ τή συγκίνησή του.

Καί πιό ἔπειτα ὁ Κρυστάλλης κι' ὁ Κωστῆς ὁ Παλαμᾶς τί δέν ὀφείλουν στά κλέφτικα τραγούδια; Ἡ καλύτερα τί δέν ὀφείλουμε ὅλοι μας;

Ὅταν κανείς βρίσκεται μακριά στή ξενητιά ἀνάμεσα ἀπό λογῆς—λογῆς ξένες ἐπιδράσεις ἔρχεται ἐξαγνιστικό τό θέλγητρό τους, ξεχύνεται σάν βάλσαμο στήν ψυχή του καί τραγουδᾶ νοσταλγικά σέ Κάλβεια μέτρα.

Ὦ τραγούδια ἐσεῖς Κλέφτικα ποῦ στά χείλη μου ἐρχόσαστε ἀπροσκάλεστα ὁλόδροσα, σάν τῆς ἄνοιξης τήν αὔρα καί γινόσαστε ἡ χίμαιρα ποὺ μέ πέρνει καβάλλα καί μέ πάει στή πηγή σας πά σέ Γκιώνες σέ Λιάκουρες καί σέ Κισάβους καί λαγκάδια διαβαίνοντας καί κλεισοῦρες μεθάω ἀπό εἰκόνες ἀγέραστες.

Ο ΔΗΜΟΣ

Τραγοῦδι κλέφτικο τοῦ 1770

Μαράθηκαν τά δέντρα κι' ὅλα τά [κλαριά
μαράθηκε κι' ὁ Δῆμος ἀπ' τά κλάματα, [βγῆκε στά πέντε ἀλώνια κι' ἀγνάντια [στό χωριό
βλέπει φωτιές νά καίνε, νά καίν' τά [σπίτια του
κι' ἡ μάνα του τοῦ λέει καί τόν πα- [ρηγορεῖ
μή κλαῖς παιδί μου Δῆμο καί μή πι- [κραίνεσαι
καί γώ σοῦ φτιάχνω σπίτια πύργους [γυάλινους

ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟΝ ΜΟΙΡΟΛΟΓΙ

Ἀπ' τήν καταδίκη τοῦ Κολοκοτρώνη καί Πλαπούτα

Ἀπό τ' Ἀνάπλι ἔρχουμε, στή Τρίπολι πηγαίνω φέρνω μαντάτα θλιβερά, φαρμακερά χαμπέρια ὁ Μάσσωνας καί ὁ Σχινᾶς μ' αὐτούς τούς Βυζαρέζους βουλή ἐβάλανε κακή τό στρατηγό νά κόψουν.—Ἐψὲς τούς δίκασαν παιδιά στή δίκη τοῦ θανάτου.

Θρηνεῖ τ' Ἀνάπλι ὁλόημερα χλιβιέται καί χουλιέται τό χάλασμα τοῦ στρατηγοῦ μαζί μέ τοῦ Πλαπούτα.

Αὐτά εἶναι ἡ Ἐθνική Μουσική τοῦ λαοῦ μας καί γι' αὐτό δέν πεθαίνουν ποτέ, ὅπως ποτέ δέν πεθαίνει καί ἡ Ἑλλάδα μας.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΣΤΟΙΧ. ΕΚΠ)ΣΕΩΣ
ΑΘΗΝΩΝ (ΣΥΝ. Π. Ε.)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Πρὸς ἅπαντα τά μέλη τοῦ ὡς ἄνω Συνεταιρισμοῦ

Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν μελῶν ὅτι ὁ Συν)σμός συνῆψε καί νέας συμβάσεις μετά τῶν Πανελληνίου φήμης Καταστημάτων «Ἀδελφοί Λαμπρόπουλοι» καί ἄλλων σοβαρῶν οἴκων Σατνη, Γαβαλᾶ κ.λ.π. ἐγγυωμένων τήν ἐπωφελῆ ἐξυπηρέτησιν τῶν μελῶν του. Διά περισσοτέρας πληροφορίας δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ συνεταῖροι εἰς τό Γραφεῖον τοῦ Συνεταιρισμοῦ τήν πρωΐαν ἑκάστης Δευτέρας, Τετάρτης καί Παρασκευῆς.

(Ἐκ τῆς Διοικήσεως τοῦ Συν)σμοῦ)

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 § 1 τοῦ Α. Ν. 1092/1938:
Ἐκδότης: Διδ. Ὁμοσπονδία Ἑλλάδος
Πρόεδρος: ΘΕΟΔ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
Διευθυντής Τυπογραφείου:
ΚΩΣΤΑΣ Σ. ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ
Κατοικία: Ψαρῶν 47β

ΤΟ ΛΕΓΕΙΝ ΚΑΙ ΤΟ ΣΙΩΠΑΝ ΕΝ ΤΩ ΣΧΟΛΙΚΩ ΕΡΓΩ ΚΑΙ ΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ὑπὸ ΑΝΑΣΤ. ΓΚΟΒΕΛΑ, δ)λου Β' Δ.Σ. Γαργαλιάνων
= μετεκπαιδευθέντος ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ =

Ὁ λόγος εἶναι ἰδιότης ἀποκλειστικῶς ἀνθρωπίνη, προέκυψε δὲ ὡς ἀνάγκη διὰ τὴν συνεννόησιν, ἀφ' ἧς ὁ ἄνθρωπος, ὑπὸ τῆς φύσεως ὠθούμενος, συνέπηξε κοινωνίαν.

Τὴν γενεσιουργὸν ταύτην αἰτίαν τοῦ λέγειν μαρτυρεῖ χαρακτηριστικώτατα καὶ ἡ ἐτυμολογικὴ ἐξέτασις τοῦ ἐν τῇ γλώσσῃ μας ρήματος ὁ μ ι λ ῶ (=λέγω), ὅπερ παρ'ἀρχαίοις εἶχε τὴν σημασίαν τοῦ συναναστρέφομαί τινα, ἢ ἄλλως συνέρχομαι εἰς ὅμιλον (παρέαν) μετά τινος ἢ μετά τινων.

Ἐκφράζει ὁ ἄνθρωπος διὰ τοῦ λόγου ἐκεῖνο, ὅπερ πρότερον διετέλεσε περιεχόμενον τῆς συνειδήσεώς του καὶ ἔτυχε μικρᾶς ἢ μεγάλης κατεργασίας ἐν αὐτῇ. Διὰ τοῦ λόγου δὲ ἄγονται εἰς φῶς ἐκ τῶν ἐσωτάτων τῆς ψυχῆς τὰ ἑξῆς τρία θεμελιώδη γνωρίσματα αὐτῆς:

α) Ὁ πλοῦτος περιεχομένων τῆς συνειδήσεως.

β) Ἡ ὕπαρξις πνευματικῆς δημιουργοῦ δυνάμεως (ὅταν τὰ ἐκφραζόμενα ἐνέχουν τι τὸ πρωτότυπον, τὴν ὑποκειμενικὴν σφραγῖδα τοῦ λέγοντος) ἢ ἡ ἀνυπαρξία αὐτῆς (ὅταν τὰ ἐκφραζόμενα ἀποτελοῦν ξηρὰν ἀντιγραφὴν ἀλλοτρίων ἰδεῶν) καὶ

γ) Ἡ εἰκὼν τοῦ θυμικοῦ τοῦ λέγοντος.

Ὁ προφορικὸς λοιπὸν λόγος, ὁ δίδων σαφῆ τὰ γνωρίσματα ταῦτα καὶ δὴ ὁ μαρτυρῶν τὴν ὕπαρξιν πνευματικῆς δημιουργοῦ δυνάμεως, εἶναι ἡ ἐκφράζων πνευματικότητα ἀνωτέραν.

Ἡ ἱκανότης ὅμως τοῦ λέγειν εἶναι πολλάκις δυνατὸν νὰ διίσταται πρὸς τὴν ἱκανότητα τοῦ πράττειν· διότι εἶναι δυνατὸν κάλλιστα νὰ συντελεσθῶσι παρά τινος πράξεις ἀξιολογώταται, οὐδόλως ἢ ἐλάχιστα χρησιμοποιουμένου τοῦ λέγειν. Μάλιστα δὲ ὀρθὸν εἶναι νὰ εἴπωμεν, ὅτι τὰ δύο ταῦτα πράγματα, λέγειν καὶ πράττειν, εἶναι δυνατόν, πέραν ὁρίων τινῶν, νὰ παραβληθῶσι μὲ δύο ποσὰ ἀντιστρόφως ἀνάλογα.

Καὶ εἶναι ἀληθές, ὅτι κυριώτατα δέον ν' ἀπασχολῇ ἡμᾶς ἡ ἐξέτασις τῶν ἱκανοτήτων τοῦ πράττειν καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ἡ τοῦ λέγειν. Ἀλλὰ δι' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν αἰτίαν ἠσθάνθην ὡς ἐσωτερικὴν ἀνάγκην νὰ θέσω εἰς τὸν ἑαυτόν μου ὡρισμένα ἐρωτήματα καὶ νὰ τοποθετήσω τὰ δύο ταῦτα πράγματα εἰς οἵαν θέσιν ἁρμόζει ἑκάστῳ· νὰ ἄρω δέ, τὸ κατὰ δύναμιν, τὸ δεύτερον ἐκ τούτων, τὸ λέγειν, ἐκ τῆς περιόπτου θέσεως εἰς ἣν κακῶς τοποθετεῖται παρὰ τῆς κοινωνίας καὶ δυστυχῶς καὶ παρὰ τοῦ σχολείου.

Θὰ προσπαθήσω ἐνταῦθα νὰ κάμω παρατηρήσεις τινὰς ὡς πρὸς τὴν ἐν τῷ σχολικῷ ἔργῳ χρῆσιν τοῦ λόγου καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐν γένει ἀξίαν αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ. Ἐπιπροσθέτως ὅμως θ' ἀσχοληθῶ καὶ μὲ τὸν ἀντίποδα τοῦ λόγου, τὴν σιωπήν, ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ σχολικοῦ ἔργου, ἀλλὰ καὶ ἔξω αὐτοῦ.

Τὸ λέγειν ἐν τῷ παλαιῷ καὶ νέῳ σχολείῳ.

Τὸ παλαιὸν σχολεῖον ἐχαρακτήριζεν ἡ εὐρεῖα χρῆσις τοῦ λόγου. Ἡ γλῶσσα ἦτο ἐν αὐτῷ τὸ κύριον ὄργανον διδασκαλίας.

"Ἰσως δὲν εἶναι ἄδικον ν' ἀποκληθῇ τὸ σχολεῖον λ ο γ ο κ ο π ί α ς. Ἡ ἐν αὐτῷ προσπάθεια μεταδόσεως γνώσεων, γενέσεως ἰδεῶν, ἀκόμη δὲ καὶ διαμορφώσεως χαρακτήρων, τὸν λόγον εἶχεν ὡς κύριον ἔρεισμα.

Δὲν σκοπεύω νὰ προβῶ εἰς παντελῆ ἐξοβελισμὸν τοῦ λόγου ἐκ τοῦ σχολικοῦ ἔργου. Ἡ πρόθεσίς μου δὲν εἶναι αὐτὴ ἀλλ' ἡ τοποθέτησις τῆς ἀξίας τοῦ λόγου εἰς οἵαν θέσιν ἁρμόζει.

Ὑπάρχουν καὶ περιπτώσεις ἐν τῷ σχολικῷ ἔργῳ καὶ εἰδικῶς ἐν τῷ ἔργῳ τῆς διδασκαλίας, καθ' ἃς τὸ μᾶλλον ἐνδεικνυόμενον μέσον εἶναι ὁ λόγος τοῦ διδασκάλου, ὡς, ἐπὶ παραδείγματι, κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τῆς Ἱστορίας, ὅπου μία καλὴ διήγησις ἐκ μέρους τοῦ διδασκάλου εἶναι τὸ κύριον. Εἰς τὰ πλεῖστα ὅμως τῶν μαθημάτων καὶ ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἀρχῶν τοῦ νέου σχολείου ὁ λόγος τοῦ διδασκάλου δέον νὰ περιορίζηται εἰς μόνον τὸ ἀναγκαῖον. Ὡς γνωστόν, ἐν τῷ νέῳ σχολείῳ πρωτίστη ἀρχὴ εἶναι ἡ τῆς αὐτενεργείας. Κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἀρχῆς ταύτης περισσότερα μὲν πρέπει νὰ λέγῃ ἐν τῷ σχολείῳ ὁ μαθητής, διότι οὕτω, εἶναι δυνατὸν καὶ νὰ ἐμπεδωθῶσιν αὐτῷ αἱ γνώσεις καλύτερον, ὀλίγα δὲ ὁ διδάσκαλος, ὅστις δέον νὰ ἔχῃ ρόλον μᾶλλον διορθωτοῦ τοῦ μαθητοῦ καὶ οὐχὶ . . . πλακὸς γραμμοφώνου ἀκαταπαύστως λαλούσης.

Ἡ ἀκατάσχετος μονολογία τοῦ διδασκάλου «νανουρίζει» καὶ ἀποκοιμίζει τὸ πνεῦμα καὶ τῶν μᾶλλον καλοπροαιρέτων μαθητῶν. Ἐπέρχεται δηλαδὴ δι' αὐτῆς ὅ,τι ἀκριβῶς καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ μυλωθροῦ διὰ τοῦ συνεχοῦς θορύβου τῆς μυλοπέτρας.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς ὁ λόγος ἀποτελεῖ τὸ μοναδικὸν διδακτικὸν μέσον, ἐπιβάλλεται πολλάκις νὰ διακόπτῃ ὁ διδάσκων τεχνηέντως τὴν διήγησίν του ἐπ' ἐλάχιστον καὶ νὰ ἀφίνῃ τὴ πνεῦμα τῶν μαθητῶν του νὰ ἐρευνήσῃ κάτι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν λεγομένων του καὶ νὰ δίδῃ αὐτενεργῶς μίαν ἀλήθειαν ἢ νὰ εὕρῃ ἀπόδειξίν τινα.

Εἷς ἐκ τῶν ὅρων, ἐξ ὧν ἐξαρτᾶται ἡ καλλιέργεια τῆς διανοήσεως εἶναι καὶ ἡ ἀπαραίτητος προσπάθεια, ὅπως πᾶσα ξένη ἰδέα μεταδιδομένη εἰς τὸν παῖδα, κατανοῆται τελείως ὑπ' αὐτοῦ. Πῶς ὅμως εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ τοῦτο, ὅταν ὁ ὁμιλῶν διδάσκαλος προχωρῇ γοργῷ ρυθμῷ, ἔχων τὴν προσοχήν του συγκεντρωμένην μόνον εἰς τὰ ἴδια αὐτοῦ διανοήματα καὶ ἐλάχιστα ἢ οὐδόλως προσέχων εἰς τὸ ἂν κατενοήθησαν τὰ λεγόμενά του; Ἀλλὰ καὶ οἱ μαθηταὶ πρέπει νὰ ἐθίζωνται νὰ μὴ πολυλογῶσι ψιττακίζοντες καὶ μηχανικῶς συγκρατοῦντες ὅσα ἤκουσαν καὶ ὅσα ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν ἀναγράφονται. Ἀνάγκη, ἀφοῦ κατανοήσωσι ταῦτα, νὰ ἐκθέτωσιν εἴτα τὰς γνώσεις των καὶ τὰς σκέψεις των συντόμως καὶ κατ' ἴδιον αὐτῶν τρόπον, ἐνέχοντα καὶ τὴν δημιουργικὴν αὐτῶν σφραγῖδα.

Περὶ τούτων ὁ Herder λέγει τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικώτατα: «Δὲν δύναται ὁ διδάσκαλος νὰ ἐμβάλῃ ἐν ἐμοὶ ἢ μοι παραδώσῃ ἑτοίμους τὰς ἰδέας του ἀλλ' ὀφείλει νὰ γεννήσῃ ἐν ἐμοὶ ἰδέας διὰ τοῦ λόγου του οὕτως, ὥστε νὰ καταστῶσιν αὗται ἰδικαί μου καὶ ὄχι ἰδικαί του. Ὁ λόγος εἶναι ἁπλῶς τὸ ὄργανον. Ὀφείλω δέ δι' ἰδίων δυνάμεων καὶ κατὰ τὸν ἰδιάζοντα εἰς ἐμὲ τρόπον νὰ μάθω νὰ χρησιμοποιῶ τὰς γνώσεις μου, ἄλλως οὐδὲν ἐμαθον. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἄριστον κριτήριον πρὸς διάγνωσιν, ἐάν τις γινώσκῃ, τι, εἶναι νὰ δύναται νὰ τὸ κατασκευάζῃ, νὰ παριστᾷ αὐτὸ διὰ τοῦ λόγου κατ' ἴδιον τρόπον καὶ δι' ἰδίων λέξεων».

Διδάσκαλος ἀπαιτῶν παρὰ τῶν μαθητῶν του ἀκριβεστάτην ἀποστήθισιν τῶν λεγομένων του ἢ τῶν γραφομένων ἐν τοῖς βιβλίοις, θὰ ἐλέγομεν ἀνεπιφυλάκτως, ὅτι ἀνοηταίνει.

Ἄριστον μέσον γλωσσικῆς μορφώσεως τῶν μαθητῶν, ἀλλὰ καὶ διανοητικῆς προόδου των, εἶναι αἱ ἐλεύθεραι ἀνακοινώσεις αὐτῶν περὶ νέων πραγμάτων. Ὁ κατὰ τὰς ἐλευθέρας ἀνακοινώσεις λόγος εἶναι ὁ πάντων φυσικώτατος, τοῦτου δὲ καὶ ἐν τῷ καθ' ἡμέραν βίῳ γίνεται κατ' ἐξοχὴν χρῆσις.

Ἓν ἄλλο σημεῖον, ὅπερ δὲν πρέπει νὰ ἀντιπαρέλθωμεν, εἶναι τὸ ἑξῆς: χαρακτηριστικὸν τοῦ παλαιοῦ σχολείου ἦτο, ὅτι ἡ ὕλη παρείχετο κατὰ τὸ πλεῖστον ἀκουστικῶς, οὐδαμῶς λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ ψυχολογικοῦ γεγονότος ὅτι δὲν εἶναι ὅλοι οἱ μαθηταὶ ἀκουστικοῦ τύπου. Πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν ἀνήκοντες εἰς τὸν ὀπτικὸν τύπον καὶ ὑποχρεούμενοι νὰ πορίζωνται τὰς γνώσεις των μόνον ἐκ τοῦ στόματος «λ ο γ ὰ» διδασκάλου, ἠδικοῦντο τὰ μέγιστα,

Ἡ παλαιὰ παιδαγωγικὴ ἔχει τὴν λογοκοπίαν ὡς γνώρισμα ἄριστα χαρακτηρίζον αὐτήν. Ἡ νέα παιδαγωγικὴ πρέπει νὰ θεμελιοῦται ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως, τοῦ πειράματος, κυρίως δ' ἐπὶ τῆς δράσεως. Ἡ διὰ τῆς δράσεως μάθησις δέον ν' ἀποτελέσῃ βασικὴν ἀρχὴν εἰς τὸ ἔργον τῶν σχολείων μας καὶ δὴ τοῦ στοιχειώδους. Ὁ λόγος δέον νὰ περιορισθῇ καὶ νὰ τίθενται εἰς ἐνέργειαν ἅπασαι αἱ αἰσθήσεις τῶν παίδων, καὶ μεταξὺ τῶν πρώτων καὶ αἱ αἰσθήσεις ἁφῆς καὶ μυῶν, αἱ ὑπὸ τοῦ σχολείου τῶν λόγων τελείως ἀγνοηθεῖσαι.

Ἡ φωνὴ τοῦ ὁμιλοῦντος διδ)λου. (τόνος καὶ χρωματισμὸς αὐτῆς)

Καθ' ἃς περιπτώσεις εἶναι ἀνάγκη νὰ κάμῃ ὁ διδάσκαλος χρῆσιν τοῦ λόγου του, δὲν πρέπει νὰ λησμονῇ, ὅτι ἡ ἐπιτυχία τῆς διδασκαλίας του θὰ ἐξαρτηθῇ κατὰ σεβαστὸν μέρος καὶ ἐκ τῆς τονικῆς καὶ ἐκφραστικῆς διαμορφώσεως τῆς φωνῆς του. Συνεχὴς ἔντονος φωνὴ τοῦ διδάσκοντος διασπᾷ τὴν προσοχὴν τῶν ἀκροωμένων μαθητῶν καὶ τοὺς ῥέποντας εἰς εὔκολον ἀφαίρεσιν (ἀφηρημάδα) ἀπομακρύνει ἐκ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος, ἰδεῶν, ὁδηγεῖ δὲ αὐτοὺς εἰς νοερὰς περιπλανήσεις· ἐνῷ εἰκονικῶς τοὺς καθιστᾷ προσεκτικοὺς μόνον περὶ τυχὸν μορφασμούς ἢ καὶ χειρονομίας τοῦ λέγοντος.

Ἐνθυμοῦμαι τὴν οἰκτρὰν ἀποτυχίαν τῆς διδασκαλίας μιᾶς, κατά τ' ἄλλα φιλοτίμου ἐργατικῆς διδασκαλίσσης τοῦ προτύπου τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἰωαννίνων. Ὡς σπουδαστὴς τότε τῆς Ἀκαδημίας παρηκολούθησα πολλάκις τὴν διδασκάλισσαν ἐκείνην διδάσκουσαν, ἀλλὰ πάντοτε ἀπεχώρουν τῆς τάξεώς της μὲ πλήρη ἀπογοήτευσιν καὶ οἰκτον διὰ τὸ πάθημά της. Ἡ ἀτυχὴς εἶχε τὸ ἐλάττωμα νὰ ὁμιλῇ συνεχῶς καὶ δυνατά. Αἱ ἐκκωφαντικαὶ φωναί της ἐκάλυπτον πᾶσαν προσπάθειαν ἐκδηλώσεως τῶν μαθητῶν καὶ ἀπενέκρωνον τὰ πάντα.

Τὸ συνεχῶς χαμηλῇ τῇ φωνῇ λέγειν εἶναι ἐξ ἴσου μέγα ἐλάττωμα τοῦ διδάσκοντος. Ἡ μὴ ἀκουομένη φωνὴ οὐδὲν ἀποτέλεσμα φέρει ἐπὶ τῶν ἀκροωμένων μαθητῶν. Ἰσχύει δηλονότι καὶ ἐδῶ ἡ ὑψίστη ἀρχὴ «μέτρον ἄριστον».

Καὶ τὸ ἓν καὶ τὸ ἄλλο ἄκρον ὁδηγοῦν ἀσφαλέστατα εἰς ἀποτυχίαν τῆς διδασκαλίας. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἐνέχοντος, κατὰ τὴν γνώμην μας, ἀξιόλογον σημασίαν, δύνανται νὰ προστεθοῦν πλεῖσται παρατηρήσεις. Ἀρκούμεθα εἰς τὰς ἀκολούθους: Ἡ ἔντονος φωνὴ ἐπιφέρει κούρασιν εἰς τὸν διδάσκοντα, σοβαρῶς ἐπιζήμιον καὶ ἄγουσαν εἰς ἀποτυχίαν τοῦ διδακτικοῦ ἔργου του, καθ' ὅσον ἐπιδρᾷ δυσμενῶς ἐπὶ τὴν διατήρησιν συνοχῆς καὶ ἀκολουθίας τῶν ἰδεῶν του. Προσθέτει δηλαδὴ ἡ ἐκ τῶν φωνῶν κούρασις μικρόν τι ἢ μέγα ἐπὶ τὴν ἄλλην ἐκ τῆς πολυώρου ἐργασίας κούρασιν.

Ἐξ ἄλλου αἱ φωναὶ παρουσιάζουν τὸν ὁμιλητὴν ὡς προσπαθοῦντα, τρόπον τινά, νὰ ἐπιβληθῇ διὰ μόνου τοῦ τόνου αὐτῶν, ἐνῷ τὸ βάρος τῆς ἐπιβολῆς του πρέπει νὰ πίπτῃ εἰς τὴν οὐσίαν αὐτῶν τούτων τῶν διανοημάτων καὶ τῶν λόγων του.

Τῷ ὄντι ὑπάρχουν περιπτώσεις, καθ' ἃς καὶ ψιθυρισμοὶ ἀκόμη ἐπιφέρουν ἀποτέλεσμα πολὺ μέγα. Κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς ἀπαγγελίας ποιήματος ἐπὶ παραδείγματι θὰ ἔλθῃ στιγμή, καθ' ἣν εἷς ψίθυρος ἢ καὶ δευτερόλεπτα σιωπῆς θὰ ὁδηγήσουν τοὺς ἀκροωμένους μαθητὰς διὰ τῆς ὑποβολῆς κατ'εὐθείαν εἰς τοὺς ἰδιαιτέρους κόσμους τοῦ ποιητοῦ. Κατὰ τὰς στιγμὰς ἐκείνας ἡ ἔντονος φωνὴ οὐδὲν θὰ ἀπέδιδε.

Ταῦτα λέγοντες δὲν ἀποκλείομεν καὶ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐπιβάλλεται ἡ χρῆσις ἐντόνου ὕφους· θὰ ἐξαρτηθῇ τοῦτο ἐκ τῆς οὐσίας τῶν λεγομένων· θὰ χρειασθῇ πολλάκις νὰ συνοδεύσουν τοὺς λόγους καὶ χειρονομίαι ἔντονοι καὶ ἐκφραστικαὶ καὶ κτύπημα ἀκόμη ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Ἡ ἀνάλογος ῥύθμισις τοῦ τόνου τῆς φωνῆς τοῦ ὁμιλοῦντος διδασκάλου δέον νὰ ἐξαρτᾶται καὶ ἐκ τῆς ἠχητικῆς τῆς αἰθούσης διδασκαλίας.

Ἀνάγκη ἐπίσης κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁμιλίας νὰ μὴ δημιουργῆται ἡ ἐντύπωσις, ὅτι ὁ ὁμιλῶν διδάσκαλος ἀποτείνεται διαρκῶς πρὸς τὴν αὐτὴν μερίδα μαθητῶν. Ὀφείλει νὰ περιφέρῃ τὸ βλέμμα πρὸς διαφόρους διευθύνσεις καὶ ἐφ' ὅλης τῆς τάξεως. Θὰ ὑπάρξουν εἰς μίαν τάξιν καὶ μαθηταί, φύσει ῥέποντες εἰς ἀταξίας, καραδοκοῦντες τὴν ὥραν, καθ' ἣν ὁ διδάσκαλος δὲν τοὺς προσέχει, διὰ νὰ ἐπιδοθοῦν εἰς τὰ προσφιλῆ μεταξύ των πειράγματα ἢ ἄλλας ἀσχημοσύνας, ἰδίως δὲ ὅταν αἱ ἔντονοι φωναὶ τοῦ διδασκάλου των καλύπτουν τὸν θόρυβον τῶν ἀταξιῶν των.

Φυσικὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἀποφεύγονται, ὅταν ὁ λόγος εἶναι τοιοῦτος ὥστε νὰ ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ συναισθήματος τῶν μαθητῶν καὶ νὰ προκαλῇ τὸ διαφέρον των.

Λόγῳ τῆς ἰδιότητος, ἣν φύσει ἔχει ὁ παῖς νὰ μιμῆται πᾶσαν ἐκδήλωσιν τῶν ἐνηλίκων, ὑπάρχει κίνδυνος καὶ διὰ τοῦ κακῶς ὁμιλεῖν πρὸς αὐτόν, δηλαδὴ διὰ τοῦ ὁμιλεῖν ταχέως ἢ μετὰ ἐντόνου φωνῆς ἢ καὶ μετὰ νευρικότητος, νὰ δημιουργήσωμεν μικρὸν κατὰ μικρὸν καὶ εἰς αὐτὸν τὴν ἕξιν νὰ ὁμιλῇ μὲ τὸν κακὸν ἰδικόν μας τρόπον. Τοῦτο δὲ θὰ ἦτο ἴσως μᾶλλον ἀσήμαντον, ἐὰν δὲν ἠκολουθεῖτο καὶ ὑπὸ τῆς ἐπὶ τὸ χειρότερον διαμορφώσεως τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ ἐν γένει, καθ' ὅσον τὸ νευρικῶς ὁμιλεῖν εἶναι δεῖγμα ἀλλ' ἐν ταυτῷ καὶ αἴτιον οὐχὶ θετικοῦ καὶ μεμετρημένου χαρακτῆρος.

Μεγίστην σημασίαν ἐνέχει καὶ ἡ καθαρὰ προφορά. Πρέπει νὰ ὁμιλῶμεν εἰς τοὺς μαθητὰς μὲ σαφήνειαν, προφέροντες ἀκριβῶς ὅλους τοὺς φθόγγους ἑκάστης λέξεως.

Ἀνάγκη προσέτι νὰ φροντίζωμεν κατὰ τὴν ὁμιλίαν μας νὰ χρωματίζωμεν τὰς λέξεις προσδίδοντες εἰς αὐτὰς τὸν κατάλληλον ἠχητικὸν τονισμόν. Ὁ χρωματισμὸς τῆς φωνῆς δεικνύει διδάσκαλον κατέχοντα πλήρως τὸ θέμα καὶ βαθύνουν, σοφοβῶς δὲ ἐπιθυμοῦντα τὴν μετάδοσιν τῶν ἰδεῶν του καὶ μὴ λέγοντα μόνον . . . διὰ νὰ λέγῃ.

Πρὸ παντὸς ὅμως ἡ ἀνάγκη τοῦ χρωματισμοῦ ἐπιβάλλεται πρὸς ἀποφυγὴν τῆς μονοτονίας ἡ ὁποία εἶναι αὐτόχρημα «ναρκωτική».

Ἐὰν παρ' ὅλα τὰ μέτρα ταῦτα ἀντιληφθῶμεν, ὅτι μαθηταί τινες κινδυνεύουν νὰ καταληφθοῦν ὑπὸ νάρκης, ἀρκεῖ νὰ χαμηλώσωμεν τὴν φωνήν μας αἰσθητῶς, καὶ μέχρι ψιθύρου ἀκόμη, καὶ τὸ θαῦμα συντελεῖται πάραυτα. Ἐκ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ βλέμματός των ἐπὶ τὸ ζωηρότερον θ' ἀντιληφθῶμεν, ὅτι ἐπανέφερον τὴν προσοχήν των εἰς τὸν λόγον μας. Συνέβη δηλαδὴ εἰς αὐτοὺς τὸ ἄλλο ἐπὶ τοῦ μυλωθροῦ παρατηρούμενον φαινόμενον, καθ' ὃ μὲ τὴν παῦσιν τοῦ θορύβου τῆς μυλοπέτρας ὁ μυλωθρὸς ἐξυπνᾷ.

Θὰ εὑρεθῶμεν πολλάκις εἰς τὴν

"ΤΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟ ΒΗΜΑ,,

Τοῦ συναδέλφου κ. ΔΗΜ. ΕΜΜ. ΓΙΑΝΝΑΚΗ
= 1ον Σχολεῖον Α' Περιφ. Ἀθηνῶν =

Τό 1927 ἤμουν διδασκαλιστὴς στό Μονοτάξιο Σπάρτης. Ὁ Διευθυντὴς κ. Μιχ. Μιχαλόπουλος, μᾶς ἐνέγραψε συνδρομητὲς στό Διδασκαλικό Βῆμα. Ἔκτοτε, τό διαβάζω τακτικὰ καὶ ἀχόρταγα. Μοῦ εἶναι τὸ πιὸ ἀπαραίτητο δημοσιογραφικὸ φύλλο. Κάθε φορὰ ποὺ τό παίρνω στὰ χέρια μου, παραμερίζω ὁποιαδήποτε, ἔστω καὶ σοβαρὴ ἐργασία, μά καὶ τὸ φαγητό μου ἀκόμη, γιά νὰ ρίξω μιὰ γρήγορη ματιὰ στὴν ἀρχή, σ' ὅλες του τὶς σελίδες. Νομίζω ὅτι βλέπω κατάματα ὅλους τοὺς συναδέλφους. Ὅτι συζητῶ μαζί τους. Ὅτι ἀκούω τὶς ἀντιλήψεις τους καὶ τὰ παράπονά τους.

Πιστεύω, πὼς δέν ἀποτελῶ ἐξαίρεση. Πιστεύω, ὅτι ὁ δεσμός ποὺ ἔχω μὲ τὸ «Βῆμα», μὲ τὸ δάσκαλο, μὲ τὸ σχολεῖο, εἶναι ὁ ἴδιος, τὸν ὁποῖον αἰσθάνονται ὅλοι οἱ συνάδελφοι, γιατί, ὄχι μόνον, γίναμε δασκάλοι, ἀλλὰ καὶ ἐργαζόμαστε ἀκόμη, κάτω ἀπό τὶς ἴδιες συνθῆκες. Βγαλμένοι ἀπό τὰ σπλάχνα τοῦ Λαοῦ μας, δουλεύουμε γι' αὐτὸν καὶ μόνο γι' αὐτόν.

Εἴχαμε Διευθυντές, μὲ ἀναμφισβήτητη ἐπιστημονικὴ καὶ ἀνθρώπινη ἀνωτερότητα. Εἶχαν ὁλόψυχη ἀφοσίωση στὸ ἔργο τους. Ἐπίστευαν στὴν ἐκπολιτιστικὴ δράση τοῦ δασκάλου. Ἀκτινοβολοῦσαν κάθε τι τὸ εὐγενικὸ καὶ ὑψηλό. Ὅλα αὐτὰ μαζὶ μὲ τὸ παράδειγμά τους, ποὺ ἦταν συνεπὲς πρὸς τὶς περὶ κόσμου καὶ ζωῆς ἀντιλήψεις τους, διοχετεύθηκαν στὶς ἀγνὲς ἐφηβικὲς μας ψυχές. Ποτιστήκαμε μὲ τὶς ἀρχές αὐτές, τόσο πού, ἡ ἐργασία νὰ ἔχη γίνει βίωμα. Νὰ μὴ μποροῦμε νὰ ζήσουμε χωρὶς τὸ σχολεῖο. Νὰ μὴν ἔχουμε τὴ δύναμη νὰ τὸ ἐγκαταλείψουμε, ἔστω κι' ἂν μᾶς χαρίζη τὴ φτώχεια. Ὅλα δὲ αὐτά, τὰ συμπληρώνει αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔργο μας, γιατί μᾶς δίνεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἀποβάλουμε, τὴ στιγμὴ ποὺ ἀντικρύζουμε τὰ προσφιλῆ παιδιὰ τοῦ Λαοῦ μας, μὲ ἀνοιχτὰ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς τους γιὰ μόρφωση, κάθε τι τὸ ταπεινό, τὸ ὑλιστικό. Γινόμαστε ἰδεαλιστές. Παθαίνουμε ἐξαΰλωση. Ἀκτινοβολοῦμε κι' ἐμεῖς ὅ,τι εὐγενικό, ὡραῖο καὶ θεῖο. Γινόμαστε τέλειοι ἄνθρωποι. Παθαίνουμε ὅ,τι κι' ὁ ἐπιστήμων ἐρευνητής. Ἀπορροφᾶται στὸ ἐπιστημονικό του ἐργαστῆρι χωρὶς νὰ ὑπολογίζη κόπο καὶ ἀμοιβή. Ἐργάζεται, ἐρευνᾶ, γιὰ νὰ ἱκανοποιήση τὴν ἔμφυτη ἰδιότητα τοῦ ἀνθρώπου γιὰ ἔρευνα καὶ γιὰ νὰ προσφέρη ὅ,τι μπορέση στὴν ἐξέλιξη τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἐποχῆς του.

Καὶ εὐτυχῶς ποὺ ἔτσι συμβαίνει. Ἐὰν ζητοῦσε ὁ ἐρευνητὴς ἀντάλλαγμα, ἴσον πρὸς τὴν ἀξίαν τῆς ἐρεύνης του, πρὸς τοὺς καρποὺς τῶν μόχθων του, φοβοῦμαι, ὅτι ὅλος ὁ χρυσὸς καὶ τὰ διαμάντια τῆς γῆς, δέν θὰ ἦσαν ἀρκετὰ γιὰ ἀμοιβὴ στοὺς μεγάλους ἐφευρέτες καὶ εὐεργέτες τῆς ἀνθρωπότητας.

Ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἔρευνα, δέν ἀναζητοῦν ὑλικὰ ὀφέλη. Εὑρίσκουν ὅμως τὶς ὑψηλότερες ἀπολαύσεις τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς, οἱ ὁποῖες οὔτε κἂν στοιθμίζονται μὲ τὰ συνήθη μέτρα μετρήσεως, ὅπως ἀκόμη καὶ ὁ καλλιτέχνης, ποὺ μὲ τὸ μολύβι του, ἢ τὸ χρωστῆρα, ἢ τὴ σμίλη, ἀποτυπώνει στὸ ἄψυχο χαρτὶ ἢ ταμπλὼ ἢ μάρμαρο, τὸν ψυχικό του κόσμο, μόνο καὶ μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό του.

Ἔτσι καὶ ὁ δάσκαλος. Δέν ἐργάζεται γιὰ νὰ πληρωθῆ, διότι, ποτὲ δέν πληρώνεται ἡ ἐργασία του. Ἀλλοίμονο, ἐὰν ὑπῆρχε ὑλικὸ ἀντάλλαγμα γιὰ τὴν πνευματικὴ ἐργασία. ***Ὅσο κι' ἂν ἐξελιχθῆ ἡ Κοινωνία, τὸ ἔργο τοῦ δασκάλου θὰ εἶναι πάντοτε ἀνώτερο ἀπὸ κάθε ὑλικὴ ἀμοιβή του.***

Γι' αὐτὸ καὶ οἱ φιλόσοφοι γράφουν, ὅτι μόνον ὅσοι πνευματικὰ ἐξυπηρετοῦν τὴν Κοινωνία δικαιοῦνται ἐνὸς ἀπολύτου ἐγώ.

Μέσα, λοιπόν, σ' αὐτὴ τὴν πνευματικὴ ἐργασία ὑπάρχει τὸ ***βαθὺ θέλγητρο,*** ποὺ δένει σφιχτὰ τὸ δάσκαλο μὲ τὸ σχολεῖο. Γίνεται καλλιτέχνης. Τὶς ὡραῖες εἰκόνες ποὺ συλλαμβάνει στὸ νοῦ του καὶ τὴν ὡραιότερη ὕλην, τὴν τοῦ τελείου ἀνθρώπου, ποὺ πλημμυρίζει τὴν ψυχή μας, σμιλεύει στὶς πάλλευκες ψυχὲς τῶν μικρῶν μας παιδιῶν. Καὶ μέσα στὸ πνευματικό μας ἐργαστῆρι, στὸ φτωχό μας σχολειό, συναντοῦμε περισσότερα ἐμπόδια γιὰ τὴν ἀπεικόνιση τῶν ἰδανικῶν μας, ἂς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ εἴπω, ἀπὸ κάθε ἄλλο καλλιτέχνη, ἔστω κι' ἂν ἐπεξεργάζεται τὸ σκληρότερο μέταλλο.

Χάρις σ' αὐτοὺς τοὺς παράγοντες ἔχουμε ἀγαπήσει τὸ ἐπίπονο καὶ φτωχὸ ἔργο μας. Γι'αὐτὸ ἀγαποῦμε καὶ μὲ λαχτάρα παιδικὴ περιμένουμε τὴν ἡμέρα, ποὺ ὁ ταχυδρόμος θὰ μᾶς φέρη τὸ Διδασκαλικὸ Βῆμα.

Πλὴν ὅμως, τὰ λίγα περιοδικὰ ποὺ βρίσκονται στὸ φτωχό μου γραφεῖο, γιὰ νὰ παρακολουθῶ, ὅσο τὸ οἰκονομικό μου ὑστέρημα ἐπιτρέπει, τὴν παιδαγωγικὴ καὶ πνευματικὴ κίνηση τῆς χώρας μας, καθὼς τόσα πολλὰ ποὺ βλέπω νὰ στολίζουν πολύχρωμα καὶ φανταχτερὰ τὰ περίπτερα τῆς ὁδοῦ Σταδίου καὶ Πανεπιστημίου, γεννοῦν μέσα στὴν ψυχή μου τὴ σκέψη: Γιατί καὶ τὸ «Βῆμα» νὰ μὴν ἀκολουθήση τὴν ἐξέλιξη στὴν ἐμφάνιση καὶ στὸν πλοῦτο, ὅλων αὐτῶν τῶν περιοδικῶν καὶ ὅλων τῶν ἐφημερίδων; Διότι, σήμερα, κάθε περιοδικὸ καὶ ἐφημερίδα ποὺ ἐκδίδεται εἶναι ὡραῖο στὴν ἐμφάνιση καὶ πλούσιο στὸ περιεχόμενο. Ἱκανοποιεῖ ὅλες τὶς αἰσθήσεις τοῦ ἀναγνώστη.

Δέ θὰ ἔπρεπε, λοιπόν, καὶ τὸ ἐπίσημο ὄργανο τοῦ Κλάδου μας, τὸ ὁποῖον ἔχει διπλὴ μορφὴ καὶ διπλὴ ἀποστολή ἐπιδιώκει, τοῦ περιοδικοῦ καὶ τῆς ἐφημερίδας, νὰ προσαρμοσθῆ πρὸς τὴν ἀξίωση καὶ τὶς πνευματικὲς ἀνάγκες μιᾶς ἐπιστημονικῆς ὑπαλληλικῆς τάξεως; Γιατὶ νὰ εἶναι καρφωμένο σὰν στρεῖδι, ἐπάνω στὸ μονότονο καλοῦπι του, ποὺ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν πῆρε ἕνα ἀνεξέλεγκτο σχῆμα, ἐνῶ παράλληλα, ὅλα γύρω του ἐξελίσσονται μὲ γοργὸ ρυθμό;

Ἡ ἀπάντηση, βέβαια, θὰ εἶναι καταφατικὴ ἀπὸ ὅλους μας. Τὸ «Βῆμα» πρέπει νὰ ἐξελιχθῆ, νὰ προσορμοσθῆ πρὸς τὴ σύγχρονη πραγματικότητα καὶ πρὸς τὶς αἰσθητικὲς ἀντιλήψεις καὶ πνευματικές μας ἀνάγκες.

Πρέπει νὰ γίνη πλούσιο περιοδικό, μὲ ὕλη ἀπὸ ὅλες τὶς σφαῖρες τῆς ἀνθρωπίνης διανοήσεως. Παιδαγωγικά, φιλοσοφικά, φιλολογικὰ καὶ κοινωνιολογικὰ ζητήματα, πρέπει νὰ στολίζουν τὶς πολλές του σελίδες, γιὰ νὰ πλουτίζουν τὶς γνώσεις μας καὶ νὰ γεμίζουν τὴ διψασμένη γιὰ μάθηση καὶ πρόοδο ψυχὴ τοῦ δασκάλου. Κάθε καλὸς συζητητὴς δὲ θὰ μπορέση, ὅσο κι' ἂν ἀκολουθήση τοὺς σοφιστὲς τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς, στὸν τρόπο «τοῦ σκέπτεσθαι» νὰ ἀρνηθῆ, ὅτι ὁ δάσκαλος, στὸ σύνολό του, εἶναι φιλομαθὴς καὶ προοδευτικός. Διψᾶ γιὰ πρόοδο.

"Υστερ' ἀπὸ τὶς σκέψεις αὐτὲς καταλήγω στὸ προσωπικό μου συμπέρασμα, ὅτι ἡ Ὁμοσπονδία πρέπει νὰ ἀσχοληθῆ μὲ τὴν ἔκδοση ἑνὸς περιοδικοῦ, ποὺ νὰ ἀνταποκριθῆ ἐπαναλαμβάνω στὶς ἀξιώσεις τῆς ἐποχῆς. Νὰ εἶναι ἀνάλογο μὲ τὸ βαθμὸ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς σημερινῆς Κοινωνίας μας. Θὰ συμφέρη δὲ καὶ ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς, γιατὶ θὰ φύγη ἀπὸ τὴ μέση καὶ ἡ πιὸ ἄγνὴ καὶ ἄδολη ἐκμετάλλευση. Καὶ ἔτσι μὲ ἕνα φθηνό, μὰ πλούσιο σὲ περιεχόμενο καὶ ὡραῖο σὲ ἐμφάνιση περιοδικό, ὁ δάσκαλος θὰ μπορῆ νὰ παρακολουθῆ τὴν παιδαγωγικὴ καὶ πνευματικὴ κίνηση τῆς Πατρίδας μας. Εἶναι ἕνα κενὸ μέσα στὴν ὀργανωμένη ζωὴ τοῦ Κλάδου. Ἴσως καὶ ἐδῶ νὰ ἰσχύη τὸ κοινωνικὸ ἀξίωμα, ὅτι μιὰ ἰδέα, γιὰ νὰ πάρη σάρκα καὶ ὀστᾶ, ὅσο κι' ἂν εἶναι ἔκθλιπτη ἡ ἀξία της, πρέπει πρῶτα νὰ ὡριμάση καλά. Νομίζω πὼς σ' ὅλους μας θὰ ἔχουν γεννηθῆ τέτοιες ἀπορίες, ποὺ ἀποτελοῦν ἐκθύλωση, ὅτι ὡρίμασε καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ ἡ παληὰ καὶ νέα αὐτὴ ἰδέα.

Τὸν ἰσχυρισμὸ πού μπορεῖ κανεὶς νὰ προβάλη, ὅτι ἐξ αἰτίας λόγων καθαρῶς οἰκονομικῶν, δέν εἶχε πραγματοποιηθῆ ἡ ἰδέα αὐτή, ἀπορρίπτω ἀσυζητητί. Ὅλοι εἴμαστε σὲ θέση ἔστω καὶ ἀπὸ τὸ ὑστέρημά μας νὰ πληρώσουμε τὴ συνδρομή.

Ἂς ἐλπίζω ὅτι καὶ ἡ ΚΒ' Γενικὴ Συνέλευση τοῦ Κλάδου θὰ ἀπασχοληθῆ μὲ τὸ θέμα τοῦτο καὶ ἡ νέα Διοίκηση θὰ ἀναλάβη τὴν ὑποχρέωση νὰ μελετήση τὸ ζήτημα στὶς λεπτομέρειές του καὶ θὰ μᾶς προσφέρη τὸ κατὰ νοῦργιο «Βῆμα» σύγχρονο ἀπὸ κάθε πλευρά.

ἀνάγκην νὰ ἐφαρμόσωμεν καὶ τὸ ἀντίθετον τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρω. Νὰ ὑψώσωμεν δηλονότι τὴν φωνήν μας εἰς τι σημεῖον τῆς ὁμιλίας, διὰ νὰ ἐξάρωμεν διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἓν γεγονὸς περισσότερον τῶν ἄλλων σημαντικόν. Ἀλλ' ἐὰν ἡ φωνή μας ἦτο συνεχῶς ἔντονος, θὰ συναντήσωμεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀναποφεύκτως νέαν δυσκολίαν. Κατὰ τὸν νόμον τοῦ Weber ἡ αὔξησις τῆς ἰσχύος ἑνὸς ἐρεθισμοῦ, διὰ νὰ προκαλέσῃ αἰσθητὴν αὔξησιν τῆς ἐντάσεως τοῦ αἰσθήματος, πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸν ἐρεθισμὸν εἰς τὸν ὁποῖον προστίθεται.

Ἄλλοις λόγοις θὰ ἐλέγομεν, ὅτι διὰ νὰ γίνῃ εὐδιακρίτως αἰσθητὸς νέος τις ἐκ τῆς φωνῆς μας ἠχητικὸς ἐρεθισμὸς ἐπὶ τὴν ἀκοὴν τῶν μαθητῶν μας, καθ' ἣν ὥραν ἡμεῖς ὁμιλοῦμεν διὰ φωνῆς ἐντόνου, θὰ χρειασθῇ νὰ «ξελαρυγγισθῶμεν», ἐνῷ, ἐὰν ἡ φωνή μας εἶναι μᾶλλον ἠπία καὶ φυσική, καὶ μικρὰ ἔντασις αὐτῆς γίνεται ἀμέσως αἰσθητὴ παρὰ τῶν μαθητῶν καὶ συγκεντρώνει τὴν προσοχήν των ἐφ' ἡμᾶς.

Παρεξήγησις περὶ τὸν τόνον τῆς φωνῆς ἐπικρατεῖ εἴς τινας διδασκάλους καὶ ὡς πρὸς τὸ μάθημα τῆς ᾠδικῆς, ὅπου οὔτε ἡ μουσικότης ἐπιτυγχάνεται διὰ τῶν ἐντόνων φωνῶν, οὔτε τοῦ ἄσματος τὰ ὑψηλὰ νοήματα διατηροῦνται.

Ἐκεῖ, ὅπου ἐπιβάλλεται χρῆσις ἐντόνου φωνῆς, εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς γυμναστικῆς. Ζωηρὰ καὶ ἔντονος φωνὴ τοῦ γυμναστοῦ-διδασκάλου εἶναι ὅρος ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ τῶν γυμναστικῶν ἀσκήσεων.

Περαίνοντες τὸ ζήτημα τοῦτο τῆς τονικῆς, δὲν παραλείπομεν, ὅτι καθ' ἣν ὥραν ὁ διδάσκαλος ὁμιλεῖ, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐλέγχῃ αὐτὸς ἑαυτόν.

Ἐάν ποτε ἐλαμβάνομεν διὰ μηχανήματος φωνοληψίας τὴν φωνὴν τῆς διδασκαλίας μας καὶ ἠκούομεν ἔπειτα τὸν ἑαυτόν μας, θὰ ἐθαυμάσμεθα ἴσως τύφεις σενειδήσεως καὶ ἐντροπὴν διὰ τὸ ἀκατάλληλον τῆς φωνῆς μας, ὡς καὶ τοῦ λεκτικοῦ μας.

Χρειάζεται ἴσως ταυτοχρόνως μὲ τὴν διδακτικήν μας ἐνέργειαν νὰ ὑποβαλώμεθα εἰς αὐτοέλεγχον καὶ κριτικὴν τῆς γλωσσικῆς καὶ γενικῶς τῆς διδακτικῆς μας ἀποδόσεως. Ἄλλαις λέξεσι πρέπει νὰ συνηθίσῃ ὁ διδάσκων νὰ ἀκούῃ ἐνσυνειδήτως τὰ ὑφ' ἑαυτοῦ λεγόμενα, καθ' ἣν ὥραν ὁμιλεῖ, καὶ νὰ τὰ ὑποβάλῃ ταυτοχρόνως εἰς ἔλεγχον. Νὰ διχάζῃ, τρόπον τινά, τὸν ἑαυτόν του εἰς ὁμιλητὴν ἅμα καὶ ἀκροατὴν ἑαυτοῦ.

(ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ἕνα σοβαρὸν ζήτημα προέκυψε ἀπὸ τῆς κατοχῆς καὶ ἐντεῦθεν, εἰς τὸν κλάδον μας τὸ ὁποῖον, ἐπὶ Ὑπουργείου Παπαδήμα, ἔλαβε σοβαρὰς διαστάσεις καὶ σήμερον ἀποτελεῖ καρκίνωμα ἐντὸς τοῦ κλάδου καὶ λόγον σοβαρῶν διαταραχῶν καὶ διενέξεων, τόσον μεταξὺ συναδέλφων, ὅσον καὶ μεταξὺ Ἐπιθεωρητῶν καὶ διδασκάλων.

Εἶναι τὸ ζήτημα τῆς καταλήψεως τῶν θέσεως εἰς τὰ κεντρικὰ σχολεῖα ὑπὸ συναδέλφων κατὰ τὸ πλεῖστον νέων καὶ ἄνευ οἰκογενειακῶν ὑποχρεώσεων καὶ ὁ παραμερισμὸς συναδέλφων μὲ 20ετῆ, 25ετῆ καὶ 30ετῆ ὑπηρεσίαν οἰκογενειαρχῶν πολυτέκνων καὶ μὲ δύο καὶ τρία τέκνα φοιτῶντα εἰς τὸ Γυμνάσιον καὶ οἱ ὁποῖοι σήμερον δέν εἶναι δυνατὸν νὰ πλησιάσουν εἰς κέντρα ἔχοντα Γυμνάσιον διότι δὲν ὑπάρχουν θέσεις κενάι!!

Ὑπηρετοῦν συνάδελφοι εἰς κέντρα ἔχοννες 2 ἕως 10 ἐτῶν ὑπηρεσίαν ἄνευ οὐδεμιᾶς οἰκογενειακῆς ὑποχρεώσεως καὶ παραμερίζονται συνάδελφοι οἰκογενειάρχαι μὲ ὑπερ 25ετῆ ὑπηρεσίαν μὲ παιδιὰ στὸ Γυμνάσιον, μακρὰν τῆς οἰκογενείας των ὥρας πολλάς, ἀσθενῆ χωρὶς καμίαν οἰκογενειακὴν ἀνακούφισιν καὶ δὲν δύνανται νὰ πλησιάσουν τὴν οἰκογένειάν των νὰ βοηθήσουν τὰ σπουδάζοντα τέκνα των, νὰ ἀνακουφίσουν τὸν πάσχοντα ὀργανισμόν των καὶ νὰ βελτιώσουν τὴν ὑγείαν των διότι ὄχι μόνον αἱ θέσεις τῶν κέντρων κατελήφθησαν ἀπὸ νεαροὺς καὶ νεαρὰς ἀλλὰ καὶ αἱ θέσεις τῶν σχολείων, τῶν πλησίων τῶν Κέντρων χωρίων, καὶ δὲν πρόκειται νὰ δημιουργηθοῦν κενά.

Τὸ δὲ χειρότερον ἐξ ὅλων εἶναι ὅτι, ἂν ὑπηρετοῦν εἰς κέντρα συνάδελφοι μὲ ὑπερ 35ετῆ ὑπηρεσίαν καὶ πρόκειται νὰ ἐξέλθουν τῆς ὑπηρεσίας, διαθέτουν τὰς θέσεις των δι' ἀμοιβαίας μεταθέσεως σὰν νὰ εἶναι αἱ θέσεις κτήματά των καὶ τὰς διαθέτουν κατὰ βούλησιν.

Νομίζω ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο πρέπει νὰ λυθῆ τὸ συντομώτερον μὲ πνεῦμα λογικῆς καὶ δικαιοσύνης.

Πρέπει ἡ Ὁμοσπονδία μας εἰς τὴν προσεχῆ ΚΒ' Γενικὴν Συνέλευσίν της νὰ τὸ θέσῃ ὡς θέμα καὶ ἐπ' αὐτοῦ νὰ λάβῃ ἀποφάσεις ἂν τὸ καταστατικόν της ἐπιτρέπει τοῦτο, ἢ νὰ εὕρῃ τὸν καταλληλότερον τρόπον ὅπως παύσῃ ἡ ἀδικία εἰς βάρος γηραιῶν οἰκογενειαρχῶν συναδέλφων χάριν τῶν νεαρῶν.

Ἀνακινῶν τὸ ζήτημα τοῦτο προτείνω ὅπως συνάδελφοι ἄνευ σοβαρῶν οἰκογενειακῶν ὑποχρεώσεων νὰ μὴ παραμένουν, ὑπηρετοῦντες, εἰς κέντρα πλέον τῆς 10ετίας. Ὡς κέντρα δὲ νὰ θεωροῦνται τὰ ἔχοντα τούλάχιστον 4ξιον σχολεῖον.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πιστεύω ὅτι θὰ δυνηθοῦν ὅλοι οἱ συνάδελφοι νὰ ἐξυπηρετοῦνται διὰ τῶν κέντρων διὰ νὰ μορφώσουν κυρίως τὰ τέκνα των καὶ νὰ βελτιώσουν τὴν ὑγείαν των.

Τὸ ἴδιον μέτρον πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῆ καὶ διὰ τὰς Ἀθήνας—Πειραιᾶ καὶ Θεσσαλονίκην μεταξὺ τῶν περιχώρων των. Ἔτσι θὰ ὑπάρξη δικαιοσύνη μέσα στὸν κλάδον μας ἤτοι θὰ προέλθῃ ἐξ ἡμῶν τῶν ἰδίων.

Καὶ πρέπει νὰ προέλθῃ ἐξ ἡμῶν διὰ νὰ ἔχωμεν τὸ δικαίωμα νὰ ζητῶμεν δικαιοσύνην ἀπὸ ἄλλους. Οἱ συνάδελφοι, ἐπ' αὐτοῦ, ἂς ἐκφέρουν τὴν γνώμην των διὰ νὰ εὑρεθῆ ἡ καλλιτέρα λύσις.

Ὡσαύτως ἡ Διοίκησις τῆς Ὁμοσπονδίας μας ἂς ἐνεργήσῃ ὅτι πρέπει διὰ νὰ εὑρεθῆ λύσις.

Κωνσταντῖνος Φραντζόλας
Δημοδιδάσκαλος
Κορφιωτίσσης—Κορινθίας

Υ.Γ.— Ἔχω 27ετῆ ὑπηρεσίαν εἰς μονοτάξια σχολεῖα μακρὰν τῶν κέντρων, πολύτεκνος καὶ μὲ τρία τέκνα φοιτῶντα εἰς Γυμνάσιον.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΛΗΜΝΟΥ

Τοῦ συναδέλφου κ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΚΑΡΑΚΟΝΤΗ

Τὴν 21ην Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ὡρίσθη, ὅπως λάβῃ χώραν ἐν τῷ 2ταξίῳ Δημοτικῷ Σχολείῳ Βάρους Περιφερείας Λήμνου, τοπική παιδαγωγική συγκέντρωσις. Ὡς σκοπὸς τῆς συγκεντρώσεως ἐτέθη ἡ παρακολούθησις τῶν διδασκαλιῶν γενησομένων ὑπὸ τῶν συναδέλφων κ. κ. Χαρ. Καραπαναγιώτου, Ἀνδρονίκης Ἀναγνωστοπούλου καὶ Κούλας Τσαντῆ εἰς τὰ μαθήματα : α) τῆς πρώτης Ἀναγνώσεως, β) τῆς Ἀναγνώσεως, τῶν θρησκευτικῶν καὶ τῆς Ὠδικῆς εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις καὶ γ) τῆς Γεωγραφίας εἰς τὸ τμῆμα τῶν Γ' καὶ Δ' τάξεων. Ἐν συνεχείᾳ νὰ γίνῃ κριτικὴ καὶ νὰ ἐξαχθοῦν πορίσματα.— Ἡ εἴδησις διὰ τὴν τοιαύτην τοπικὴν συγκέντρωσιν εὗρεν λίαν προθύμους τοὺς συναδ. τῆς Νοτιοκεντρικῆς Λήμνου. Εἶναι ἴσως ὀλίγον νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ εἴδησις εὗρεν τοὺς συναδέλφους λίαν προθύμους, διότι ὀδτοι ἔχοντες πλήρη ἐπίγνωσιν τῆς ἀποστολῆς των, ἥτις μεταπολεμικὰ περιεβλήθη τὸν ἱερώτερον χιτῶνα, ἀλλὰ καὶ τὸν μαρτυρικώτερον τοιοῦτον, οἱ πλεῖστοι πεζῇ καὶ ἐκ μακρινῶν χωρίων εὑρέθησαν εἰς τὸ Βάρος ἀπὸ τῆς 7ης πρωϊνῆς ὥρας τῆς ταχθείσης ἡμερομηνίας μετὰ τοῦ ἀκουράστου Ἐπιθεωρητοῦ των κ. Νικ. Πιερράκου. Τὰ πρόσωπά των δείχνουν μορφὲς ποὺ προχωροῦν μὲ πίστιν, αὐταπάρνησιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὸ καθῆκον, ποὺ ὡς σκοπὸν του ἔχει τὴν ἀνύψωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας, παραμερίζοντες μὲ περιφρόνησιν τὰ ποικίλης φύσεως ἐμπόδια ποὺ στήνονται τόσον ἀχάριστα μπροστά τους. Τί Ἐθνικὴ πλάνη ἀλήθεια σ' αὐτοὺς ποὺ τὰ παρεμβάλουν !

Θὰ πρέπει σήμερα νὰ πληρῇ συγκίνησιν τὴν ψυχὴν τῶν κατοίκων τοῦ Βάρους τὸ θέαμα ποὺ παρουσιάζουν στὰ χωριὰ τους ἀπὸ τὰ χαράματα οἱ ἑκατοντάδες Ἕλληνες διδάσκαλοι. Τοιαύτην συγκίνησιν ὅπως τὴν αἰσθάνονται καὶ οἱ ἴδιοι, οἱ περισσότεροι ξένοι διὰ τὴν Λῆμνον συνάδελφοι, ποὺ τόσον ἤσυχα καὶ σεμνὰ ἑτοιμάζουν τὴν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν τῆς ἡμέρας. Τὴν 7.30' ὥραν μετέβημεν εἰς τὸ ἐστιατόριον τοῦ μαθητικοῦ συσσιτίου. Ἡ διανομὴ τοῦ πρωϊνοῦ ροφήματος εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ ἡ λῆψις τούτου ὑπὸ τῶν συσσιτούντων ἐγένοντο τῇ φροντίδι τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Σχολείου Βάρους μετὰ τῆς προσηκούσης ὑγιεινῆς καὶ πολιτισμένης τακτικῆς. Μετὰ ταῦτα μετέβημεν εἰς τὸ διδακτήριον ὅπου ἐγένετο κοινὴ προσευχὴ μαθητῶν, διδασκάλων καὶ Ἐπιθεωρητοῦ. Τῶν μαθητῶν ἀποσυρθέντων εἰς τὰς τάξεις των ὁ κ. Ἐπιθεωρητὴς ἐν συντομίᾳ τονίζει τὴν διδακτικήν, παιδαγωγικὴν καὶ ἐν αὐτῷ τὴν ἐθνικὴν σημασίαν τοιούτων συνεδριάσεων, συνιστᾷ δὲ εἰς τοὺς ὑφισταμένους του, ὅπως κρατήσωσι σημειώσεις παρατηρήσεων καὶ ἐπωφελούμενοι τῆς εὐκαιρίας ἐντείνουσι τὴν προσοχὴν των πρὸς διατύπωσιν, τῇ βοηθείᾳ τῆς παιδαγωγικῆς μορφώσεως ἑκάστου, τῆς πολυτίμου πείρας, καὶ τῶν φωτεινῶν ὁδηγιῶν καὶ συστάσεων ἐγγράφων καὶ προφορικῶν τῶν προϊσταμένων των ἀρχῶν σαφῶν πορισμάτων, ἅτινα ἤθελον ἐφαρμόσει εἰς τὸ μέλλον. Γνωρίζω ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Ἐπιθεωρητής, τὰ πολλαπλὰ καθήκοντά σας καὶ τὸ δυσβάστακτον φορτίον, ὅπερ ἐπωμίσθητε ἰδίως μετὰ τὸν πρόσφατον Ἐθνικὸν σάλον. Ἔχετε ὅμως στὰ χέρια σας τὴν μόρφωσιν τῶν τέκνων τοῦ ἐνδόξου λαοῦ μας καὶ τοῦτο καὶ μόνον θὰ πρέπῃ νὰ διατηρήσῃ ἀμείωτον τὸν ἐνθουσιασμόν σας. Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου κ. Χ. Καραπαναγιώτης μελετημένος ἐκπαιδευτικὸς χαιρετᾷ τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴν καὶ τοὺς συναδέλφους καὶ πλημμυρίζει τὴν ψυχήν του χαρὰ καὶ συγκίνηση τόσον διὰ τὴν τιμὴν ποὺ τοῦ ἐγένετο ὅσον καὶ διὰ τὴν ἱερότητα τῶν στιγμῶν. Ἀκολούθως ἀπαντῶν ὁ κ. Ἐπιθεωρητὴς εὐχαριστεῖ τὸν προλαλήσαντα, μεθ' ὃ τηρεῖται ἑνὸς λεπτοῦ σιγὴ πρὸς τιμὴν τῶν ἀθανάτων ἡρώων μας. Ἐν συνεχείᾳ ὑπεβάλλοντο ὑπὸ τῶν συγκεντρωθέντων τηλ)κῶς πρὸς τὸν προϊστάμενον Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν Β' περιφερείας κ. Β. Θεοφανόπουλον εὐχαὶ ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων του ὡς Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ καὶ χαιρετισμὸς τῶν συνέδρων ὑποσχομένων πραγματοποίησιν τῶν κατευθυντηρίων γραμμῶν τῆς χαιρετιστηρίου ἐγκυκλίου του ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦ Ἔθνους. Εἶτα κηρύσσεται ὑπὸ τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ ἡ ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν τσῦ συνεδρίου. Τὴν συγκέντρωσιν τιμοῦν διὰ τῆς παρουσίας των καὶ οἱ κ. κ. Ἀστυνομικὸς Σταθμάρχης τῆς περιφερείας καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Βάρους κληθέντες εἰδικῶς πρὸς τοῦτο.

Εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, ὅτι τὸ 2τάξιον Δημοτικὸν σχολεῖον Βάρους ἀποτελεῖ, ἐν πολλοῖς εἰμπορεῖ νὰ εἰπῇ κανείς, ἓν πρότυπον Σχολεῖον συγκεντρῶνον διδακτήριον ἐν καλῇ κατασκευῇ, βιβλιοθήκην καλήν, σχολικὸν κῆπον, ὡς καὶ ἀπαραίτητα παραρτήματα διὰ μίαν εὔρυθμον καὶ σύγχρονον λειτουργίαν, διὰ τὴν ὁποίαν παρὰ ταῦτα δὲν παίζει ὀλιγώτερον ρόλον τὸ προσωπικὸν τοῦ ἀποτελούμενον ἀπὸ συναδέλφους ἀξίους πολλῶν ἐπαίνων. Οἱ συνάδελφοι καταλαμβάνουν τὰς θέσεις των καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Σχολείου κ. Χ. Καραπαναγιώτης ἀρχίζει τὸ μάθημα μὲ ἕνα χαρούμενο τραγουδάκι ἀπὸ τὴν πρώτην τάξιν. Ἐν συνεχείᾳ διδάσκει τὴν πρώτην Ἀνάγνωσιν καὶ μετὰ ταύτην τὴν Ἀνάγνωσιν εἰς τὰς Ε' καὶ ΣΤ' τάξεις, ἐρειδόμενος λίαν εὐχερῶς ἐπὶ τῶν συγχρόνων ἀπαιτήσεων τοῦ Νέου Σχολείου. Ἀκολουθεῖ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἡ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὰς αὐτὰς ἀνωτέρας τάξεις. Ἀργότερον τὸν λόγον ἔχει ἡ συνάδελφος τοῦ Σχολείου κ. Ἀνδρονίκη Ἀναγνωστοπούλου εἰς τὸ μάθημα τῆς γεωγραφίας. Ἡ περὶ ἧς πρόκειται συνάδελφος ἐπαρκῶς κατηρτισμένη παιδαγωγικῶς, ἀντεπεκρίθη πλήρως εἰς τὸ ἔργον της.

Ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος ἐγένετο εἰς τὰς Γ' καὶ Δ' τάξεις. Ἐπακολουθεῖ τέλος ἡ διδασκαλία τῆς Ὠδικῆς εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις ὑπὸ τῆς δίδος Κούλας Τσαντῆ συναδέλφου γνωστῆς διὰ τὴν ξεχωριστὴν μουσικήν της μόρφωσιν. Ληξάσης τῆς διδασκαλίας τῆς ὠδικῆς ἄρχεται ἡ κριτική, τῆς συζητήσεως κατευθυνομένης ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ κ. Νικ. Πιερράκου διακρινομένου διὰ τὴν πλουσίαν παιδαγωγικήν του μόρφωσιν. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς κριτικῆς τῶν διδασκαλιῶν ὁ κ. Ἐπιθεωρητὴς καλεῖ τοὺς συνέδρους νὰ διατυπώσουν τὰς γνώμας των συντόμως καὶ ἐλευθέρως, ἀφοῦ προηγουμένως οἱ διδάξαντες ἀναπτύξουν ἀδρομερῶς τὴν πορείαν τῆς διδασκαλίας των. Λυπούμεθα διότι δὲν δυνάμεθα νὰ φέρωμεν ἐν μιᾷ εἰς τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος τὰς ὑπὸ τῶν διδαξάντων τοιαύτας εἰσηγήσεις ἐπὶ ἑκάστῳ μαθήματι διατυπωθείσας σαφῶς καὶ στηριχθείσας μετὰ πάσης ἀκριβείας ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Νέου Σχολείου. Μὲ τὴν σειρὰν των οἱ σύνεδροι διατυπώνουν τὰς παρατηρήσεις των καὶ τὰς ἀπόψεις των καὶ οὕτω λαμβάνει χώραν ἐμπεριστατωμένη ἐξέτασις ὅλων τῶν σημείων πρὸς ἐξαγωγὴν πορισμάτων.

Ἡ τελικὴ διαμόρφωσις τῶν πορισμάτων δι' ἑν ἕκαστον τῶν διδαχθέντων μαθημάτων διατυποῦται τῇ ἐνεργοτέρᾳ συμμετοχῇ καὶ τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ κατευθύνοντος μέχρι τοῦ σημείου τούτου τὰς συζητήσεις τῶν συνέδρων. Ἐν κατακλείδι ὁ κ. Ἐπιθεωρητὴς ἐξαίρει τὴν πολύτιμον συζήτησιν, ἥτις διεξήχθη τόσον πολιτισμένα καὶ εὐχαριστεῖ τοὺς συνέδρους, διότι ἱκανοποιητικῶς παρέσχον αὐτῷ τὴν βοήθειάν των, ἵνα ἀνταποκριθῇ καὶ οὗτος πλήρως εἰς τὸ λεπτὸν καθοδηγητικὸν του ἔργον. Περιβάλλει δὲ μετὰ πολλῶν ἐπαίνων τοὺς διδάξαντας, ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς συνέδρους, οἵτινες διὰ τῆς ἐν γένει ἡμερησίας ἐργασίας των παρουσίασαν εὐέλπι σημεῖον διὰ τὴν μελλοντικὴν ἐξέλιξιν τοῦ λαϊκοῦ Σχολείου. Συνεχίζων ἐκφράζει εὐχήν, ὅπως μὲ τὸν ἴδιον ζῆλον μελετῶντες τὰ ἐκδοθησόμενα νεώτερα παιδαγωγικὰ συγγράμματα, ἐξακολουθήσωσι νὰ παρακολουθοῦσι τὴν ἐξέλιξιν τῆς Παιδαγωγικῆς Ἐπιστήμης, ἐχούσης ὅρια κινητὰ ὡς συμβαίνει καὶ μὲ τὰς λοιπὰς ἐπιστήμας, γενόμενοι οὕτω προοδευτικοὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν ἰδίων τῶν ἑαυτῶν των.

Περαίνων τὴν ὁμιλίαν του ὁ κ. Ἐπιθεωρητὴς συνιστᾷ τὴν εὔκοσμον καὶ εὔρυθμον λειτουργίαν τῶν Σχολείων ἀναπτύσσων ἐν ὀλίγοις τὴν σημασίαν μιᾶς τοιαύτης λειτουργίας. Μετὰ ταῦτα ἐκηρύχθη ἡ λῆξις τῆς συγκεντρώσεως οἱ δὲ σύνεδροι μετέβησαν εἰς τὸ ἦρῶον καὶ κατέθεσαν διὰ τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ των στέφανον πρὸς τιμὴν τῶν ἀθανάτων νεκρῶν.

"ΠΕΡΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ,,

Εἰσήγησις Δημ. Γεωργιλᾶ, δημ)λου Α' Περιφερείας Πειραιῶς, ἐνώπιον τοῦ Διοικητικοῦ καὶ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας Ἑλλάδος κατὰ τὴν κοινὴν συνεδρίασιν αὐτῶν τῆς 14ης Μαΐου 1950 καὶ εἰς τὸ θέμα «Περὶ Ἐκπαιδευτικῶν Μεταρρυθμίσεων Στοιχειώδους».

Ὁ κ. Δημ. Γεωργιλᾶς ἀναπτύσσει τὰς γενικὰς γραμμὰς, τὰ βασικὰ σημεῖα τῶν ὑπ' αὐτοῦ προτεινομένων μεταρρυθμίσεων εἰς τὴν Στοιχ. Ἐκπ)σιν—τὰ ὁποῖα ἀνεπτύχθησαν ἐν ὀλίγοις καὶ εἰς τὴν ΚΑ' Γεν. Συνέλευσιν τοῦ Κλάδου—λέγων ὅτι δι' αὐτῶν οἱ δ)λοι θὰ προάγωνται μὲν ὡς καὶ σήμερον οἰκονομικῶς, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Α. Ν. 615)45 ἀλλὰ θὰ λαμβάνουν ἐκ παραλλήλου καὶ ἐπαγγελματικὰς προαγωγάς, ἀνυπάρκτους σήμερον. Καὶ προσθέτει : Τοιουτοτρόπως ἕκαστος ἱκανὸς δημ)λος **θὰ δύναται** δι' ἐπανειλημμένων ὑπηρεσιακῶν προαγωγῶν νὰ ἀνέρχεται εἰς ὅλας τὰς βαθμίδας τῆς ἱεραρχίας του (ἡ ὁποία θὰ συμπληρωθῇ) καὶ βῆ ἀπὸ τῆς πρώτης βαθμίδος—τῆς τοῦ διδασκάλου τάξεως—μέχρι καὶ τῆς τοιαύτης τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβούλου.

Τὸ ὅλον σύστημα, συνεχίζει, προβλέπει περὶ παντὸς σχεδὸν ζητήματος ἀφορῶντος τὴν στοιχ. ἐκπαίδευσιν καὶ ἀποβλέποντος εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς παιδείας, τῆς πολιτείας καὶ τοῦ δημ)λου. Τοῦτο τὸ διεπίστωσαν ὅλοι οἱ ἐκπ)κοὶ καὶ μή, οἱ ὁποῖοι εἶχαν τὴν ὑπομονὴν νὰ μελετήσουν τὴν σχετικὴν ἐργασίαν μου ἐν τῷ συνόλῳ της, μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἀναφέρω μὲ εὐλογον συγκίνησιν ὅτι συγκαταλέγεται εἰς καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὡς καὶ ἀνώτεροι καὶ ἀνώτατοι ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοί, διδάσκαλοι κλπ. Ἡ Γεν. Διοίκησις Κρήτης ἔχει ἐπίσης συνηγορήσει θερμῶς ὑπὲρ τῆς ἀνάγκης τοιούτων μεταρρυθμίσεων διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 43433)1945 καὶ 45144)1948 ἐγγράφων της πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως «διότι —ὡς σημειώνει εἰς τὸ δεύτερον τῶν ἐγγράφων τούτων— ἔχει πεισθῇ ὅτι αἱ μεταρρυθμίσεις αὗται, πραγματοποιούμεναι, θὰ ἔχουν λίαν ἐπωφελῆ ἐθνικὴν ἐπίδρασιν».

Εἷς ἀνώτερος ἀξιωματικός, εἰς σχετικήν μου ἐρώτησιν κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος, ἂν θὰ ἐδέχετο νὰ τριπλασιασθῇ π. χ. ὁ σημερινὸς του μισθός, ἀλλὰ νὰ ὑποβιβασθῇ εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ στρατιώτου, μοῦ ἐδήλωσεν ὅτι καὶ ἡ σκέψις μόνον περὶ μιᾶς τοιαύτης μεταβολῆς θὰ τὸν ἀπήλπιζεν ὄχι διότι ὑποτιμᾷ τὸ τίμιον καὶ ἐθνικὸν ἔργον παντὸς ἀτόμου φέροντος τὸ ἔνδοξον στρατιωτικὸν ἔνδυμα, ἀλλὰ διότι τοῦτο θὰ περιώριζε τὴν κοινωνικήν του θέσιν, πρὸ παντὸς ὅμως **διότι θὰ περιώριζε τὰ ὄρια** τῆς ἐπωφελοῦς ἐπιδράσεως τῆς προσωπικότητος καὶ τῆς στρατιωτικῆς του ἀξίας.

Καὶ ὅμως αὐτὰ τὰ ἁπλᾶ ἀλλὰ θεμελιώδη ζητήματα ψυχολογικῆς φύσεως δὲν θεραπεύονται ὑπὸ τοῦ Κράτους, εἰδικῶς ὅσον ἀφορᾷ τὸν δημοδιδάσκαλον, ὁ ὁποῖος πνίγεται μέσα εἰς τὰς ... ψυχολογικὰς θεωρίας !

Τὸν θέλουν λοιπὸν οἱ ἁρμόδιοι αὐτὸν τὸν ὑπάλληλον νὰ παραμένῃ διαρκῶς ἁπλοῦς στρατιώτης, ἐπὶ κεφαλῆς περιωρισμένου πάντοτε ἀριθμοῦ μαθητῶν καὶ—ὅπως ἀνέφερα εἰς τὸ Συνέδριον τῶν Ἐπιθεωρητῶν τῆς Ἐκπ)σεως τοῦ 1949 — θυρωρὸς τῆς Ἐκπαιδεύσεως ; Καὶ ἔπειτα τοῦ ζητοῦν νὰ διατηρῇ ἀκμαῖον τὸ ἐπαγγελματικόν του φρόνημα, νὰ μὴ μαραίνεται καὶ νὰ ἐκτελῇ μὲ ἀδιάπτωτον ἐνδιαφέρον καὶ μὲ μέγαν ζῆλον τὰ πολλαπλᾶ καὶ οὐσιώδη ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλει τὸ ὑψηλὸν ἔργον του ! Μὰ τὸ κακὸν αὐτὸ δὲν σταματᾷ ἔως ἐδῶ. Προχωρεῖ πολὺ μακρὰν μὲ ἀνάλογα θλιβερὰ ἐπακόλουθα.

Ἐκτὸς τούτων ὁ διδ)λος σήμερον (πλὴν τῆς ἐπαγγελματικῆς του ἀποτελματώσεως, ἀναγκαζόμενος ἐπὶ 35—40 ἔτη νὰ ἐργάζεται ἐπὶ περιωρισμένου ἀριθμοῦ μαθητῶν, ἐκτὸς τῆς ταπεινώσεως τὴν ὁποίαν ὑφίσταται κοινωνικῶς, λόγῳ τῆς χαμηλῆς ἐπαγγελματικῆς του θέσεως) ἐκτὸς τούτων λέγω, δοκιμάζει οὐχὶ σπανίως καὶ τὸν πόνον τὸν ὁποῖον γεννοῦν οἱ εἰς βάρος του ἀδικίαι, πρὸς τὰς ὁποίας ἀδικίας δὲν δύναται, νομίμως, νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν κατὰ τρόπον ἀποτελεσματικόν. Καὶ πόσο θανάσιμα ζημιώνει αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ξέρομε ὅλοι μας πολὺ καλὰ ἀπὸ τὴν πεῖραν τῆς διδασκαλικῆς μας ζωῆς, ὥστε θεωρῶ περιττὸν νὰ ἀναφέρω χαρακτηριστικὰ παραδείγματα.

Ἀλλὰ μία βασικὴ μεταρρύθμισις τῆς Στοιχ. Ἐκπαιδεύσεως, μία εἰρηνικὴ ἐκπαιδευτικὴ ἀνάπλασις, ὡς ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἀνέφερα πρὸς Ὑμᾶς καὶ ἡ ὁποία ἀναπτύσσεται εἰς 200 χειρογράφους σελίδας τῆς σχετικῆς μου μελέτης, τὴν ὁποίαν θέτω ὑπ' ὄψιν Ὑμῶν, δὲν δύναται νὰ διερευνηθῇ μέσα εἰς τὰ περιωρισμένα χρονικὰ ὅρια τῆς μιᾶς (ἢ ἴσως καὶ τῶν δύο) ὡρῶν, τὰ ὁποῖα καθωρίσθησαν ὑφ' Ὑμῶν, ἐκ τῶν προτέρων, πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν.

Ἀπαιτεῖται συστηματικὴ καὶ ἐντατικὴ ἐργασία ἡμερῶν τινων καὶ ὄχι σπουδὴ διὰ νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ Κλάδου μία **«σοβαρὰ καὶ ἐρτία ἐργασία»** περὶ τῆς ὁποίας ὁμιλεῖ ἡ σχετικὴ ἀπόφασις τῆς ΚΑ')1949 τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Ὁμοσπονδίας μας. Ἔπειτα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶναι εὔκολον νὰ παρανοηθῇ τὸ ὅλον πνεῦμα τῶν μεταρρυθμιστικῶν τούτων προσπαθειῶν καὶ νὰ κριθῇ προχείρως—εὐμενῶς ἢ δυσμενῶς— τὸ προτεινόμενον σύστημα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι συμφέρον διὰ τὴν Στοιχ. Ἐκπαίδευσιν. Ἐγὼ, ἐν προκειμένῳ, ἐπιζητῶ οὐχὶ βεβιασμένην λύσιν διότι **σκοπὸς τῶν προσπα-**

θειῶν μου εἶναι νὰ ὠφεληθῇ καὶ ὄχι νὰ ζημιωθῇ ὁ Κλάδος μας, ἔστω καὶ ἄθελά μου.

Διὰ ταῦτα προτείνω:

1) Νὰ ἐγκριθῇ **ναι' ἀρχήν** ὑφ' ὑμῶν ἡ πρότασίς μου περὶ τῶν προεκτεθειῶν μεταρρυθμίσεων, ἐὰν εἶναι ἀδύνατον νὰ διαταθῇ ὑφ' ὑμῶν ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος διὰ τὴν συστηματικὴν καὶ ἐνδελεχῆ μελέτην τῶν περὶ οὗ ὁ λόγος μεταρρυθμίσεων τούτων ἢ καὶ νὰ ἀπορριφθῇ ἐν ἀνάγκῃ αὕτη διότι πρέπει ἐπὶ τέλους νὰ λάβῃ κάποιαν θέσιν ἡ Ὁμοσπονδία μας ἀπέναντι τοῦ ζητήματος τούτου.

2) Ἐν περιπτώσει μὴ ἀπορρίψεως τῶν προτεινομένων ὡς ἄνω μεταρρυθμίσεων **ἀλλὰ ἐγκρίσεως αὐτῶν ναι' ἀρχήν**, νὰ ἀποφασισθοῦν τὰ ἑπόμενα διὰ νὰ μὴ ἀπωλεσθῇ ἀνεπιστρεπτὶ ἡ νῦν ὑφισταμένη εὐνοϊκὴ καὶ πολύτιμος εὐκαιρία διὰ τὴν ἐπιβίωξιν καὶ πραγμάτωσιν τοιούτου σκοποῦ. Διότι ἡ μὲν σημερινὴ Κυβέρνησις ἐξήγγειλεν ὅτι προτίθεται νὰ προβῇ εἰς ἐκπαιδευτικὰς μεταρρυθμίσεις, ὁ δὲ ὑπαλληλικὸς Κῶδιξ θέτει χρονικὰ ὅρια πρὸς καθορισμὸν τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ ὀργανικῶν θέσεων εἰς ἕκαστον Ὑπουργεῖον καὶ συνεπῶς πᾶσα βραδύτης θὰ φέρῃ τὸν κλάδον μας εἰς τὴν θέσιν τῶν μωρῶν παρθένων.

Πρέπει λοιπόν: α) Νὰ ἐξουσιοδοτηθῇ τὸ Δ. Σ. τῆς Ὁμοσπονδίας νὰ ὑποστηρίξῃ μετὰ θέρμης καὶ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας πρὸς ἐξέτασιν τῶν μεταρρυθμίσεων τούτων ἐν τῷ συνόλῳ καὶ ἐν ταῖς λεπτομερείαις των μὲ εἰσηγητὴν τὸν ὑποφαινόμενον διὰ τὴν πλήρη ἐνημέρωσιν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ἐπὶ τῶν οὐσιωδῶν γραμμῶν τοῦ συστήματος. Διότι εἰς τὰς μεταρρυθμίσεις ταύτας δύνανται νὰ ἐπενεχθοῦν ἀκινδύνως ἀρκεταὶ τροποποιήσεις, προσθῆκαι ἢ ἀπαλείψεις ἀλλ' εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκφύγῃ τὸ ὅλον σύστημα τοῦτο τῆς τροχιᾶς του διὰ μιᾶς ἄλλης τροποποιήσεως, ἡ ὁποία θὰ φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως ἀσήμαντος. Καὶ β) Νὰ ἐξουσιοδοτηθῇ τὸ Δ.Σ. τῆς Ὁμοσπονδίας νὰ συγκροτήσῃ ἐκ παραλλήλου εἰδικὴν ἐπιτροπὴν μὲ ἀντιπροσώπους τῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς (ὡς μελῶν), ἄλλους διακεκριμένους δ)λους, μέλη τοῦ Διοικ. καὶ Ἐποπτ. Συμβουλίου, ἐπιθ)τὰς κλπ. κλπ. (δυναμένους καὶ ἐπιθυμοῦντας νὰ συμμετάσχωσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην) καὶ μὲ εἰσηγητὴν ὡς ἀνωτέρω καὶ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη θὰ ἐξετάσῃ τὸ ὅλον μεταρρυθμιστικὸν σύστημα ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως καὶ ἐν ταῖς λεπτομερείαις του. Ἐν τέλει θὰ προβῇ εἰς τὴν σύνταξιν διαφωτιστικῆς ἐκθέσεως εἰς ἣν θὰ προτείνῃ καὶ δσα κατὰ τὴν κρίσιν της θὰ θεωρήσῃ τυχὸν ὡς ὀρθὰ καὶ συμφέροντα, μὴ ἀποκλειομένης καὶ τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως ἢ καὶ ὁλοσχεροῦς ἀπορρίψεως τῶν μεταρρυθμίσεων τούτων. Εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην νὰ καταχωρισθῇ καὶ ἡ γνώμη τῆς τυχὸν μειοψηφίας.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπίσης δύναται νὰ προτείνῃ εἰς τὸ Δ. Σ. τῆς Ὁμοσπονδίας καὶ τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ πρέπει νὰ ἐργασθῇ ἡ Διοίκησις καὶ ὁ Κλάδος ἐν γένει διὰ τὴν πραγμάτωσιν τῶν τυχὸν ἐγκριθησομένων μεταρρυθμίσεων. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ Δ. Σ. ὀφείλει νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος τούτου τὸ ταχύτερον καί, ἐφ' ὅσον συμφωνῇ μὲ τὰ προτεινόμενα ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, νὰ ἐνεργήσῃ δραστηρίως διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ (τῆς ψηφίσεως σχετικῶν Νόμων κλπ.). Καὶ

3) Νὰ ἐξουσιοδοτηθῇ τὸ Δ.Σ. νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν λῆψιν ἀποφάσεων ἐπὶ παντὸς ζητήματος ἀφορῶντος τὸ ζήτημα τῶν μεταρρυθμίσεων τούτων, ὅπερ θὰ προέκυπτεν ἐν τῇ ἐξελίξει τῶν γεγονότων, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ συμφέροντος τοῦ Κλάδου.

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΝ

Τῆς κ. ΝΙΚΗΣ ΔΕΝΔΡΙΝΟΥ—ΑΝΤΩΝΑΚΑΚΗ

Νέα Ὑόρκη, Μάϊος 1950

Ἀγαπητὸ «Διδασκαλικὸ Βῆμα»

Εἰς ἐφημερίδες τῶν Ἀθηνῶν ἐδιάβασα δυὸ γεγονότα ποὺ φανερώνουν πῶς ἡ ἐκπαίδευσις, ἰδίως ἡ ἐπαρχιακή, διατρέχει ἕνα φοβερὸ κίνδυνο. Τὸ πρῶτο γεγονὸς εἶναι οἱ προτάσεις τῶν Ἀμερικανῶν γιὰ τὴν ἀποκέντρωση τῆς Διοικήσεως μὲ ὑπαγωγὴ καὶ τῶν σχολείων στὴ τοπικὴ πολιτικὴ ἀρχή, καὶ τὸ δεύτερο, τὸ ἐπεισόδιο τοῦ Ἐπάρχου εἰς σχολεῖο τῆς Βορείου Ἑλλάδος.

Ἔτσι ἄρχισε, πολὺ γρήγορα νὰ πραγματοποιῆται δ,τι φοβήθηκα ὅταν ἐδιάβασα τὶς Ἀμερικανικὲς προτάσεις. Στὸ χάος ποὺ βρίσκεται ἡ παιδεία μας μὲ τὰ τόσα της ἀγωνιώδη προβλήματα προστίθεται καὶ μιὰ νέα συμφορά, ἡ παράδοσίς των καὶ μάλιστα χάριν ἀναδιοργανώσεως (!) στὶς πολιτικὲς καὶ μικροπολιτικὲς ἐπιρροὲς καὶ τὴν ἄγνοια τῆς ἀνοργάνωτης ἐπαρχίας μας.

Ἀσφαλῶς οἱ κ.κ. Ὑπουργοὶ Παιδείας Ἐσωτερικῶν θὰ βροῦν τρόπο ν' ἀποφευχθῇ αὐτὸ τὸ νέο χάος, ἀλλ' ἐπειδὴ μπορεῖ πολλοὶ νὰ νομίζουν πὼς αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἡ ἀποκέντρωση καὶ αὐτοδιοίκηση εἶναι κάτι νέο καὶ πρωτοδιατικό, ἴσως πόρισμα τῆς Ἀμερικανικῆς ἐπιστήμης τῆς Διοικήσεως τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἀφοῦ τὸ προτείνουν οἱ Ἀμερικανοί, καὶ ἐπειδὴ ἔτυχε νὰ εἰδικευθῶ ο' αὐτὴ ἀκριβῶς τὴν ἐπιστήμη νομίζω πὼς ἔχω ὑποχρέωση νὰ πληροφορήσω τοὺς ἐκπαιδευτικούς μας ὅτι κάθε ἄλλο παρὰ αὐτὸ συμβαίνει.

Ἡ ἐκπαίδευση ἐδῶ εἶναι πραγματικὰ ἀποκεντρωμένη καὶ αὐτοδιοικουμένη, ἀλλὰ ἡ ὑπαγωγή της στὶς τοπικὲς πολιτικὲς ἀρχὲς καὶ ἡ ἐπέμβασή τους στὰ ζητήματά των θεωρεῖται ἡ χειρότερη λύση τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προβλήματος. Διότι ἡ ἐκπαίδευση δὲν εἶναι ὅπως ἡ ἀστυνομία, ἡ ἡ ἀγορονομία ἀλλὰ ἰδιότυπη ἀνώτατη κοινωνικὴ λειτουργία ποὺ ἔχει νὰ φτιάξῃ δ,τι πολυτιμότερο ὑπάρχει, τὸ παιδί, καὶ νὰ χαράζῃ τὶς ἀξίες καὶ τὸ ἐθνικὸ ἰδεῶδες ποὺ δημιουργοῦν τὸ ἀπώτερο μέλλον τῆς φυλῆς. Γι' αὐτὸ τὸ σχολεῖο εἶναι ἕνας λεπτότατος ὀργανισμὸς ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ὑπαχθῇ σὲ πρόσκαιρες καὶ πολιτικὲς ἐπιδράσεις χωρὶς νὰ φθαρῇ. Μὲ αὐτὴ τὴν πίστη ἡ Ἀμερικανικὴ ἐκπαίδευση, ποὺ ἔχει κι' αὐτὴ τεράστια οἰκονομικὰ προβλήματα, δὲν δέχεται τὴν οἰκονομικὴ ἐπιχορήγηση τῆς Κυβερνήσεως, ἀπὸ τὸ φόβο μὴν ἐπακολουθήσῃ ἡ ἐπέμβαση τῶν Κυβερνητικῶν Ἀρχῶν καὶ τῶν πολιτευομένων στὰ ἐσωτερικά των.

Τὰ σχολεῖα διοικοῦνται ἀπὸ τοπικὲς ἀρχές, ἀλλὰ λαϊκοεκπαιδευτικές. Ἡ Σχολικὴ Ἐφορεία ἐκλέγεται ἀπὸ τοὺς πολίτες, μαζεύει μὲ φορολογία ψηφιζομένη ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους, τὰ σχολικὰ ἔξοδα καὶ διορίζει τὸν γενικὸ διευθυντή. (Superintedent, εἶδος Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ ἢ μικροῦ ὑπουργοῦ). Αὐτὸς μαζὶ μὲ τὴν ἐφορεία διορίζει τοὺς διευθυντὰς καὶ δασκάλους τῆς περιφερείας καὶ ὅλοι μαζί, πολῖτες, γονεῖς καὶ ἐκπαιδευτικοί—τώρα τελευταῖα ἄρχισαν νὰ λογαριάζωνται καὶ οἱ ὀργανώσεις τῶν μαθητῶν—διευθύνουν καὶ ἐποπτεύουν τὰ σχολεῖα. Οἱ Πολιτεῖες ἐπιχορηγοῦν τὴν ἐκπαίδευση καὶ ἔχουν δικαίωμα ἐπεμβάσεως καὶ ἐπιθεωρήσεως ἀλλὰ μόνο στὸ νὰ πηγαίνουν ὅλα τὰ παιδιὰ στὸ σχολεῖο μέχρις ὡρισμένης ἡλικίας (17, 11 ἢ 18 ἐτῶν), στὸ νὰ προστατεύεται ἡ ὑγεία των καὶ νὰ διδάσκεται ἡ Ἐθνικὴ καὶ Πολιτειακὴ Ἱστορία καὶ τὸ Σύνταγμα.

Σ' ὅλα τὰ ἄλλα, ἀκόμη καὶ στὰ ἀναλυτικὰ προγράμματα, οἱ προτάσεις τοῦ State Department (Ὑπουργείου) τῆς Ἐκπαιδεύσεως εἶναι συμβουλευτικὲς καὶ ἡ βοήθεια κυρίως ἐπιμορφωτική.

Οἱ τοπικὲς πολιτικὲς Ἀρχὲς συνεργάζονται μὲ τὶς ἐκπαιδευτικές, ὅπως καὶ μὲ τὶς ἄλλες ἀρχές, ἀλλὰ δὲν τὶς ἐποπτεύουν.

Τὰ σχολεῖα εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἀνεξάρτητα. Καταβάλλεται προσπάθεια μάλιστα νὰ γίνωνται οἱ ἐκλογὲς τῆς Ἐφορείας, ἄλλη ἡμέρα ἀπὸ τὶς γενικὲς ἐκλογὲς τῶν πολιτικῶν, δικαστικῶν καὶ ἄλλων ἀρχῶν, γιὰ νὰ μὴν ἐπηρεάζωνται τὰ σχολεῖα ἀπὸ τὰ πολιτικά.

Ἐννοεῖται ὅτι τὰ παραπάνω δὲν εἶναι γενικὸς κανών, διότι ὑπάρχουν 110,000 ἐκπαιδευτικὲς περιφέρειες καὶ ἴσως ἄλλα τόσα συστήματα διοικήσεων καὶ προγραμμάτων. Ἔτσι συμβαίνει εἰς πολλὰ μέρη νὰ εἶναι μπερδεμένη σχετικῶς ἡ ἐκπαίδευση μὲ τὶς πολιτικὲς ἀρχές, ἰδίως στὰ οἰκονομικά. Τοῦτο ὅμως θεωρεῖται παλαιὸ καὶ χρεωκοπημένο σύστημα καὶ γίνεται μεγάλη προσπάθεια νὰ καταργηθῇ ὅσο ὑπάρχει ἀκόμη.

Ἴσως οἱ ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανοὶ νὰ μὴν εἶναι εἰδικοὶ σ' αὐτὰ τὰ ζητήματα—δὲν εἶδα στὰς ἐκθέσεις ὀνόματα τέτοιων εἰδικῶν—καὶ προτείνουν δ,τι ξέρουν ἀπὸ τὴ δική τους Πολιτεία. Ἴσως νὰ μὴν ἔκαμαν κὰν τέτοιου εἴδους προτάσεων, ὅπως ἐγράφη, χαρακτηριστικὰ τῆς καταστάσεως ὅμως εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ἔγιναν ἀπεργίες μαθητῶν στὴ Νέα Ὑόρκη, καὶ στὴν Ἑλλάδα σχεδὸν γιὰ τὸν ἴδιο λόγο. Στὴ Νέα Ὑόρκη ἡ Σχολικὴ Ἐφορεία ἔπαιρνε τὶς πιστώσεις των ἀπὸ τὶς κοινὲς εἰσπράξεις τοῦ Δήμου—αὐτὸ ἦταν ὅλο ὅλο τὸ διοικητικὸ μπέρδεμα. Ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν τὸ χάος ποὺ δημιουργήθηκε μὲ τὴν ἀπεργία καὶ τὶς διαδηλώσεις 50,000 γυμνασιοπαίδων γιὰ τὴν αὔξηση τοῦ μισθοῦ τῶν δασκάλων καὶ τὴ συνέχιση τῶν ἀπογευματινῶν προγραμμάτων ἀναψυχῆς τῶν σχολείων. Ὁ Δήμαρχος ὁ ἴδιος ἀπέδωσε τὶς ταραχὲς στὴν ὕπαρξη τοῦ κακοῦ νόμου καὶ τὴν ἐπομένη ἐτοιμάσθηκε τὸ νομοσχέδιο γιὰ τὴν αὐτοδιοίκηση καὶ ἀποκέντρωση τῶν σχολείων τῆς Νέας Ὑόρκης.

Αὐτὸ δὲν σημαίνει πὼς τὰ σχολεῖα καὶ ἡ Πολιτεία ἢ ἡ Κοινότης δὲν συνεργάζονται. Ἀντίθετα, συνεργάζονται πολὺ περισσότερο παρὰ στὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ σὲ κοινὰ προβλήματα. Π. χ. ἕνα «μάθημα» τοῦ σχολείου μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ συμμετοχὴ τῶν παιδιῶν στὴν ἐργασία τῆς Τροχαίας ἢ στὸ πρόγραμμα ὑγείας τῆς περιφερείας.

Αὐτὰ γίνονται μὲ κοινὲς συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις, μὲ πρωτοβουλία τοῦ σχολείου καὶ ὑπὸ τὸ σχολικὸ πρόγραμμα. Στὶς ἐπαρχίες τὸ σχολεῖο εἶναι ὁ συντονιστὴς καὶ ὁ ἡγέτης τῆς συνεργασίας ὅλων τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ὀργανώσεων γιὰ τὴν καλλιτέρευση τῆς Κοινότητος. Ἀλλὰ ὁ Ἔπαρχος δὲν μπαίνει μὲ τὸ χωροφύλακα στὸ σχολεῖο. Αὐτὰ μπορεῖ νὰ εἶναι Γερμανικὰ ἢ Ρωσσικὰ συστήματα· στὴν Ἀμερικὴ αὐτὸ συνέβαινε—ὁ Ἔπαρχος ὅμως χωρὶς τὸν χωροφύλακα—τὸ 1700.

Τοῦτο δὲν σημαίνει πὼς πρέπει νὰ μιμηθοῦμε τὴν Ἀμερικανικὴ Παιδεία, γιατὶ οὔτε δυνατὸ εἶναι σήμερα ἁμέσως ν' ἀποκεντρωθῇ καὶ ν' αὐτοδιοικηθῇ τελείως ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκπαίδευσις, ἔπειτα ἀπὸ 120 χρόνια συγκεντρωτισμὸ καὶ ἀπολυταρχία, οὔτε μίμηση ξένων συστημάτων μᾶς χρειάζεται, ἀφοῦ εἴχαμε τοπικὲς Ἑλληνικὲς συνήθειες πολὺ καλλίτερες, τὶς ὁποῖες ἔπρεπε νὰ καλλιεργήσουμε. Πρὸς τὶς Ἑλληνικὲς σχολικὲς Ἐφορεῖες, συγχρονισμένες ὅμως στὸ νέο δημοκρατικὸ πνεῦμα πρέπει ν' ἀνοιχθῇ ὁ νέος δρόμος. Οἱ κοινωνικο-ἐκπαιδευτικὲς ἀνάγκες ἄλλως τε ποὺ ἐδημιούργησε ὁ πόλεμος—διορισμοὶ ἐκπαιδευτικῶν ἐπὶ τόπου καὶ πληρωμὴ διδάκτρων στὴ Μέση Ἐκπαίδευση—δείχνουν πὼς ἡ ἀποκέντρωση καὶ ἡ αὐτοδιοίκηση δημιουργοῦνται ἐκ τῶν πραγμάτων μόνο πὼς αὐτὸ γίνεται τυφλὰ χωρὶς ἐπιστημονικὴ κατεύθυνση λόγῳ τοῦ πολεμικοῦ χάους καὶ τῆς ἐλλείψεως εἰδικῶν ποὺ νὰ μποροῦν νὰ διακρίνουν τὶς δημιουργούμενες δυνάμεις τὶς νέες ἀνάγκες καὶ τὶς λύσεις μέσα σ' αὐτὸ τὸ χάος. Ἔτσι ἔγιναν δεκτὲς λύσεις ποὺ κατέληξαν στὴν ἐπέμβαση τοῦ κ. Ἐπάρχου ἐπὶ τῆς διδακτικῆς μεθόδου.

Νομίζω πὼς οἱ ἐκπαιδευτικοὶ πρέπει ν' ἀγωνισθοῦν μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα καὶ γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν συμμαχίᾳ καὶ συνεργασίᾳ μὲ τοὺς πολίτες καὶ τοὺς γονεῖς, ποὺ εἶναι οἱ ἄμεσα ἐνδιαφερόμενοι. Τὸ νὰ διοικῆται τὸ σχολεῖο μόνο ἀπὸ τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς ἢ τὸ Ὑπουργεῖο εἶναι ἐξ ἴσου ἀντιδημοκρατικὸ καὶ ἀντιεκπαιδευτικὸ ὅσο καὶ νὰ διοικῆται ἀπὸ διωρισμένους νομάρχας, ἐπάρχους καὶ χωροφυλάκους. Ἂν οἱ πολῖτες δὲν ξέρουν τί πρέπει νὰ κάμουν, οἱ ἐκπαιδευτικοὶ πρέπει νὰ τοὺς διαφωτίσουν. Τὸ σχολεῖο γιὰ νὰ «πάρῃ» πρέπει νὰ διαφημίσῃ τί «δίνει». Αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ ἄμεσα μὲ στενότερες σχέσεις σχολείου καὶ γονέων καὶ ἔμμεσα μὲ περισσότερη μέριμνα τοῦ σχολείου γιὰ τὸ παιδὶ καὶ γιὰ τὶς κοινωνικὲς ἀνάγκες. Τοῦτο ὅμως ἀπαιτεῖ νέο προσανατολισμὸ τῆς παιδείας μας.

Παραίνων ἐπιθυμῶ νὰ τονίσω καὶ πάλιν ὅτι ὁ χρόνος σήμερον εἶναι πολύτιμος διὰ τὴν ἐν ὄψει ὑπόθεσιν καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐπιθυμῶ νὰ ἐπιστηθῇ ἀμέριστος ἡ προσοχὴ τῶν ἀξιοτίμων μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ὁμοσπονδίας, πρὸς τὰ ὁποῖα ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀπευθύνωμαι αὐτὴν τὴν στιγμήν.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Μαγούλας—Λακεδαίμονος

Ἐν Μαγούλᾳ, σήμερον τὴν 8ην τοῦ μηνὸς Μαΐου τοῦ 1950 ἔτους, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 11 π.μ., συνελθοῦσα ἡ Σχολικὴ Ἐφορεία ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ Σχολείου, ἐν Ἐκτάκτῳ συνεδριάσει ἐν ὁλομελείᾳ καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψει τὴν φιλάνθρωπον δωρεὰν ἐκ δύο ἑκατομμυρίων (2.000.000) δραχμῶν τοῦ ἐκ τῆς ἡμετέρας Κοινότητος καταγομένου καὶ ἐν Καναδᾷ ἐγκατεστημένου Κου Παναγιώτη Γραμματικάκη.

Ἀποφασίζει:

1) Ἀναγνρίσασα Δωρητὴν τὸν Κον Παναγιώτην Γραμματικάκην διὰ τὴν ὑπὲρ τῶν μαθητῶν τῆς ἰδιαιτέρας του Πατρίδος φιλάνθρωπον αὐτοῦ δωρεὰν καὶ διὰ τὸ παραδειγματικὸν αὐτοῦ ἔργον.

2) Ἐκφράζει πρὸς αὐτὸν τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὰς ἀπείρους καὶ θερμοτάτας εὐχαριστίας ἐκ μέρους τῶν γονέων, τῶν μαθητῶν καὶ διδασκάλων τοῦ Σχολείου.

3) Ἀποφασίζει ὅπως ἀναρτηθῇ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Σχολείου πρὸς παράδειγμα καὶ μίμησιν τῶν ἐπερχομένων γενεῶν, χαραχθῇ δὲ ἐπὶ τῆς μαρμαρίνης πλακὸς τοῦ Σχολείου τὸ ὄνομα αὐτοῦ, εἰς τὴν στήλην τῶν δωρητῶν.

4) Ἀποφασίζει ὅπως δημοσιευθῇ τὸ παρὸν ψήφισμα διὰ τοῦ ἐπισήμου ὀργάνου τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας καὶ τῶν ἐντοπίων Ἐφημερίδων, ὑποβληθῇ δὲ ἀντίγραφον τοῦ παρόντος εἰς τὸν ὡς ἄνω Δωρητὴν καὶ τὰς προϊσταμένας Ἀρχάς.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν καὶ ὑπογράφεται.

Ἡ Σχολικὴ Ἐφορεία

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γραμματεὺς
Ἀντ. Σταθόπουλος Δημ. Κλιμίλος

Ὁ Ταμίας Ἰ. Βάρλας

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΠΑΤΗΣΙΩΝ 13

Ἐτησία συνδρομὴ τοῦ Διδασκαλικοῦ Βήματος δραχμαὶ 22.000
Τιμὴ τοῦ φύλλου . . . . . Δραχ. 800

"DIDASKALIKON VEMA,,
ORGAN OF THE FEDERATION OF ELEMENTARY TEACER'S OF GREECE
BRANCH OFFICE: 13 PATISION ST., ATHENS (GREECE)

"DIDASKALIKON VIMA,,
(Tribune des Instituteurs)
ORGANE OFFICIEL DE LA FÉDÉRATION DES INSTITUTEURS DE GRÈCE
BUREAUX: RUE PATISION 13 ATHÈNES (GRÈCE)

⊙ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ⊙

ΟΙ ΚΑΡΔΙΕΣ ΘΑ ΣΚΙΡΤΗΣΟΥΝ

Λάβαρον ἱερόν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου καὶ μετὰ τοῦ προσήκοντος δέους ἐδίδετο ὑπὸ τῶν πρωταγωνιστῶν τῆς Νίκης κατὰ τὰς κρισίμους στιγμὰς τῆς Παγκοσμίου συρράξεως ὁ ὅρκος τῆς αἰωνίας πίστεως, ὑψώθη ἡ διακήρυξις τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν λαῶν.

Ὁ ἀδελφὸς τῆς Κύπρου μας λαὸς δεδικαιολογημένως ἐκκαφθεὶς ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ τῆς ἑνώσεως πόθου καὶ μὲ πλήμμυραν ἐνθουσιασμοῦ καταπλημμυρισθεὶς ὡραματίζετο μετὰ δακρύων ἱερᾶς συγκινήσεως ἐγγίζουσαν τὴν πολυπόθητον καὶ ἱερὰν τῆς Ἑνώσεως ἡμέραν.

Ἡ βραδύτης τῆς ἐκπληρώσεως μιᾶς ὑποσχέσεως δοθείσης ἀπὸ τὰ πλέον ἐπίσημα χείλη καὶ κάτω ἀπὸ τὸ μάτια ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος, δικαίως ἐδημιούργησε τὰς ἀνησυχίας. Ἀλλὰ δὲν φοβούμεθα. Ἀδυνατοῦμεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ὁ εὐγενέστατος καὶ ὑψηλόφρων τῆς Μ. Βρεττανίας λαός, ὁ Μεγάλος μας φίλος καὶ πολύτιμος συμπαραστάτης σὲ κάθε δύσκολη στιγμή, θὰ ἐπιδείξῃ ψυχρότητα ἐνώπιον τοῦ Πανελληνίου τούτου αἰτήματος.

Ἡ ἱδρυθεῖσα ὑπὸ τὴν Σεπτὴν ἡγεσίαν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας Ἐπιτροπὴ Ἑνώσεως Κύπρου, παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς ὁποίας σύσσωμος ἵσταται ἡ Διδασκαλικὴ οἰκογένεια, ἂς προχωρήσῃ εἰς τὸ ὑψηλὸν ἔργον μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι στηρίζεται ἐπὶ τῆς Πανελληνίου θελήσεως καὶ τὴν πεποίθησιν ὅτι τὸ νόμιμον τοῦτο αἴτημα θὰ εὕρῃ τὴν δέουσαν ἀνταπόκρισιν εἰς τὰς καρδίας τοῦ Μεγάλου φίλου Ἔθνους.

Ἀναμφιβόλως ἡ ἀγάπη ποὺ συνδέει τὶς καρδιὲς τῶν δύο φίλων λαῶν δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ νὰ σβεσθῇ. Οἱ καρδιὲς θὰ σκιρτήσουν.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Μὲ πολλὴν συγκίνησιν παραθέτομεν ἀπόσπασμα ἄρθρου τῆς ἐν Θεσ)νίκῃ ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Νέα Ἀλήθεια» τῆς 14-6-50, τὴν ὁποίαν καὶ εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ὀρθὴν τοποθέτησίν της ἐναντι τῆς ἀποστολῆς τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου.

Τοιαῦται συμπαραστάσεις συγκινοῦν τὸν κλάδον.

«Σχολεῖα καὶ Διδασκάλους θέλομεν. Καὶ εἶναι ὡσὰν νὰ θέλωμεν ***ψωμὶ καὶ νερό.*** Δὲν ὑπάρχει διαφορὰ καὶ ἀπόστασις μεταξὺ τῆς μιᾶς ὀργανικῆς ἀνάγκης καὶ τῆς ἄλλης. ***Χωρὶς σχολεῖα καὶ διδασκάλους περισσεύομεν τοὺς κινδύνους καὶ*** εὑρύνομεν τὸ χάσμα, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ κατορθώσωμεν ποτὲ νὰ ἐπιτύχωμεν μίαν πραγματικὴν στερεὰν ἀνασυγκρότησιν εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα. Γνωρίζει ὁ κ. ὑπουργὸς ὅτι ἡ πνευματικὴ ἀνασυγκρότησις μιᾶς χώρας, εἶναι ἐξ ἴσου πολύτιμη καὶ ἀπαραίτητη μὲ τὴν οἰκονομικήν. Γνωρίζει ἐπὶ πλέον, ἀπὸ τὰς στατιστικὰς τὰς ἐκθέσεις καὶ τὰ ὑπομνήματα, πόσα καὶ ποῦ μᾶς χρειάζονται σχολεῖα, πόσους καὶ ποῦ ὀφείλομεν ν' ἀποστείλωμεν διδασκάλους. ***Ἡ βάσις τῆς ἐκπνεύσεώς μας διὰ τὴν ζωήν, εἶναι τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο.*** Αὐτὴν τὴν βάσιν, ζητοῦμεν ἀπὸ τὸν κ. ὑπουργὸν νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα, πρὶν ἀπὸ κάθε ἄλλην ἀσχολίαν του, πρὶν ἀπὸ κάθε ἄλλην μέριμνάν του. Σχολεῖα καὶ διδασκάλους, πρὸς Θεοῦ, διότι χάνομεν τὰ χωριὰ καὶ τὰ παιδιά μας. Σχολεῖα καὶ διδασκάλους, πάση δυνάμει, ***πάσῃ θυσίᾳ διὰ νὰ βάλωμεν τὸ "Ἄλφα εἰς τὴν ἀνορθωτικήν μας ἐξόρμησιν.*** Σχολεῖα καὶ διδασκάλους πρὸ παντός, διότι τὸ χρέος τοῦτο ἀποτελεῖ ***τὴν πρώτην καὶ μεγάλην ἐντολήν***, δι' ἕνα μάλιστα πνευματικὸν προσεστὸν τοῦ ἀναστήματος τοῦ κ. Νόβα-Ἀθανασιάδη, ***τὴν πρώτην καὶ μεγάλην ἀποστολήν του . . .»***

ΚΡΑΤΟΥΜΕΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Προσφωνῶν τοὺς Βασιλεῖς μας κατὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ νέου διδακτηρίου εἰς Κουκλουτζᾶ ὁ Ὑπουργός μας κ. Νόβας, φέρεται εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

«Τὸ Ἔνδοξον πολεμικὸν ἔργον τοῦ Ἐθνικοῦ στρατοῦ, καλεῖται νὰ συνεχίσῃ ἐν εἰρήνῃ τὸ σχολεῖον. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἠμπορέσῃ τὸ σχολεῖον νὰ ἐπιτελέσῃ τὸν ὑψηλόν του προορισμόν πρέπει νὰ ἀποκατασταθῇ εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν θέσιν. Πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς . . .».

Εἴμεθα ἀπολύτως σύμφωνοι μὲ τὸν κ. Ὑπουργόν μας. Αἱ ἀπόψεις του συμπίπτουν τελείως μὲ τὰς ἐπιδιώξεις μας. Τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου δὲν παύομεν νὰ ἐπιζητῶμεν ἀπὸ τοὺς ἁρμοδίους. Ὅλοι οἱ ἀγῶνες ἡμῶν αὐτὸ ἔχουν ὡς ἀντικειμενικὸν των σκοπόν. Καὶ ὄχι δι' ἄλλον λόγον, ἀλλὰ διότι πιστεύομεν βαθύτατα εἰς τὴν ἀξίαν καὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Δημοτικοῦ μας σχολείου.

Εὐχαριστοῦντες τὸν κ. Ὑπουργὸν διὰ τὰ ὅσα ὑπὲρ τοῦ Δημοτικοῦ μας σχολείου ἀνέφερε πρὸς τοὺς Βασιλεῖς μας, θέλομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ καὶ Πίστιν τοῦ κ. Νόβα καὶ ὅτι χάριν τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου θὰ ἀγωνισθῇ μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις.

Κρατοῦμεν λοιπὸν σημειώσεις.

ΑΝΕΥ ΧΡΟΝΟΤΡΙΒΗΣ

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ τῶν Ἐπιθεωρητῶν ἐξήχθησαν ἤδη καὶ ὁ πίναξ τῶν ἐπιτυχόντων εὑρίσκεται ἐνώπιον τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ὁ κλάδος, ὑπεραμυνθεὶς πεισμόνως τοῦ διαγωνισμοῦ, μὲ πολλὴν ἱκανοποίησιν ἀπεδέχθη τὸ ἀμερόληπτον τοῦ ἀποτελέσματος.

Συνέπεια τούτου εἶναι ἡ ἐκτέλεσις τῶν διορισμῶν οὐχὶ μόνον ἐκ νομικῆς ἐπιταγῆς, ἀλλὰ κυρίως ἐκ τῆς ἀδηρίτου ἀνάγκης τῆς πληρώσεως τῶν κενῶν θέσεων, αἱ πλεῖσται τῶν ὁποίων εὑρίσκονται εἰς νευραλγικὰ σημεῖα τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν ὁποίων ἄπειροι ὑποθέσεις ἀναμένουσι τὴν λύσιν των ἀπὸ τοὺς φυσικοὺς αὐτῶν ἡγήτορας.

Πιστεύομεν ὅτι ὁ κ. Νόβας ὁ ὁποῖος ἐθέσπισε καὶ ἐφήρμοσε τὸν νόμον περὶ διαγωνισμοῦ καὶ ὅστις ἀπέδειξε μέχρι σήμερον τὸν πρὸς τοὺς νόμους σεβασμόν του, δὲν θὰ ἀφήσῃ νὰ διαρρεύσῃ πολύτιμος χρόνος, ἀλλὰ θὰ σπεύσῃ νὰ ἐπανδρώσῃ τὰς κρισίμους τῆς Παιδείας μας ἑπάλξεις διὰ τῆς ἀμέσου τοποθετήσεως τῶν νέων Ἐπιθεωρητῶν μας, οἱ ὁποῖοι καὶ νὰ ἀναχωρήσουν τὸ ταχύτερον διὰ τὰς θέσεις των.

ΑΙ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΙΣ

Οἱ στοργικὲς μαννοῦλες, αἱ Παιδοπόλεις ποὺ μὲ τόσην ἀγάπην ἐφιλοξένησαν τὰς χιλιάδας τῶν τρυφερῶν μας βλαστῶν κατὰ τὰ χρόνια τῆς σκληρᾶς δοκιμασίας, διαλύονται ἤδη καὶ τὰ παιδάκια γερὰ καὶ ἀλόδροσα, ψυχικῶς καὶ σωματικῶς, ἐπανέρχονται πλησίον τῶν γονέων των εἰς τὰ ἀνοικοδομούμενα χωριά τους.

Τὸ τιτάνιον ὄντως τοῦτο ἔργον ἐτελείωσεν ἐπιτυχῶς καὶ ἀποτελεῖ ἀναμφισβητήτως μέγιστον τίτλον Ἐθνικῆς τιμῆς.

Τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον δικαίως δύναται νὰ ὑπερηφανεύηται διὰ τὸν πραγματοποιηθέντα ἆθλον.

ΕΜΤΡΟΠΗ

Τὴν ἀδυναμίαν τοῦ κράτους νὰ διορίσῃ δημ)λους, προσεφέρθησαν νὰ ἀναπληρώσουν ἓν τινι μέτρῳ πολλοὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες.

Τὸ κράτος εὐχαρίστως ἀποδεχθὲν τὴν ἐνίσχυσιν αὐτὴν ὑπεσχέθη ἀμέριστον τὴν ἠθικήν του συμπαράστασιν. Ἑκατοντάδες κλειστὰ σχολεῖα ἠνοίξαν καὶ συνάδελφοι νέοι καὶ ἀκμαῖοι μὲ ζηλευτὴν προθυμίαν ἀφιερώθησαν εἰς τὸ καθῆκον.

Οἱ μῆνες παρῆλθον, τὸ σχολικὸν ἔτος λήγει ἤδη καὶ ὅμως τριακόσιοι καὶ πλέον δημοσυντήρητοι συνάδελφοι ματαίως ἀναμένουν τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς κρατικῆς ὑποσχέσεως.

Δὲν ἐνεκρίθησαν δυστυχῶς ἀκόμη ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον οἱ διορισμοί των. Ποῖον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς . . . κρατικῆς αὐτῆς στοργῆς; Οἱ Δῆμοι καὶ αἱ Κοινότητες δὲν ἐκδίδουν ἐντάλματα πληρωμῆς καὶ οἱ δημ)λοι οὗτοι, ἐπὶ μῆνας ἁπλήρωτοι, ἀναγκάζονται μὲ βαθυτάτην πικρίαν νὰ ζοῦν εἰς βάρος τῶν πτωχῶν μαθητῶν των ἐπὶ ἀνυπολογίστῳ ζημίᾳ τοῦ κύρους των καὶ προσβολῇ τῆς ἀξιοπρεπείας των.

Δὲν νομίζουν ἐπὶ τέλους οἱ ἁρμόδιοι ὅτι τοιούτου εἴδους ἐμπαιγμοὶ συνιστοῦν λίαν ἐπικινδύνους καταστάσεις;

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Τὸ δημοτικό μας τραγούδι, «εἶναι ἕνα κομμάτι τῆς ζωῆς, εἶναι ἕνα ὅπλο γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς . . .» γράφει εἰς ἄλλην σελίδα τοῦ παρόντος φύλλου ὁ καλὸς συνάδ. κ. Κ. Παπαντωνίου ἀρκετὰ γνωστὸς εἰς τοὺς ἀκροατὰς τοῦ ραδιοφωνικοῦ μας σταθμοῦ ἀπὸ τὴν γλυκειὰν εὐχαρίστησιν ποὺ σκορπίζει μὲ τὰ ἀθάνατα κλέφτικα τραγούδια του.

Χωρὶς ἀμφισβήτησιν τὰ δημοτικά μας τραγούδια δὲν τέρπουν μόνον, ἀλλὰ καὶ διδάσκουν. Συνιστοῦν ταῦτα θησαυρὸν ἀνεκτιμήτου ἀξίας, τὸν ὁποῖον πάντες ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ διαφυλάσσωμεν καὶ νὰ μεταδίδωμεν εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς ὡς πολύτιμον παρακαταθήκην.

Τὰ σχολεῖα μας πρέπει νὰ προσφέρουν πλουσίως τὴν τροφὴν αὐτήν, οἱ δὲ ραδιοφωνικοὶ μας σταθμοὶ νὰ διαθέτουν περισσότερον χρόνον εἰς τὸ δημοτικό μας τραγούδι παρὰ εἰς πολλὰ ἀνούσια ξενικὰ τοιαῦτα.

ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ

Ἡ χώρα μας τοποθετηθεῖσα, θεία ἀσφαλῶς εὐδοκίᾳ, εἰς τὸ πλέον ἐπικαιρον σημεῖον τῆς ὑδρογείου, εἰς τὸ σταυροδρόμι τοῦτο τῶν λαῶν, ἔχει ὡς κυρίαν ἀποστολήν της νὰ διατηρῇ συνεχῶς ἀναμμένην ὑψηλὰ τὴν λαμπάδα τοῦ πολιτισμοῦ, ὥστε νὰ σκορπίζεται τὸ γλυκὺ καὶ παρήγορον καὶ ζωογόνον φῶς της εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης, διὰ νὰ διαλύῃ τὰ σκότη τῆς βαρβαρότητος καὶ νὰ πλησιάζῃ τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸν δημιουργόν του. Ἁγία τῇ ἀληθείᾳ ἡ ἀποστολή της, ἀλλὰ βαρύτατα καὶ συνεχεῖς αἱ θυσίαι της. Καθ' ἑκάστην εἶναι ὑποχρεωμένη ἡ νεολαία τῆς γῆς αὐτῆς νὰ τελῇ ἐν συναγερμῷ καὶ νὰ ἀποδύεται εἰς ἐπικοὺς ἀγῶνας ὄχι χάριν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνθρωπότητος ὅλης. Ὑψίστη ἡ τιμὴ διὰ τοὺς τοιούτους ἆθλητάς, ἀλλὰ καὶ τρὶς μεγίστη ἡ ὑποχρέωσις διὰ τοὺς ἄλλους.

Ἀλλοίμονον ἐὰν ἤθελε ποτέ ἀγνοηθῇ ἢ πρὸς τοὺς ἥρωας τούτους ὀφειλομένη διαρκὴς καὶ αἰωνία εὐγνωμοσύνη!

Ἰδοὺ λοιπὸν διατί ἡ τήρησις τῶν Δ)ξεων τοῦ Α Ν. 751 εἶναι ἱερὰ ὑποχρέωσις. Εἶναι ἐθνικὴ ἐπιταγή.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝ

Ἔκδηλος καὶ δεδικαιολογημένη ἡ ἀγωνία τοῦ δημοσιοϋπαλληλικοῦ κόσμου ἐν ἀναμονῇ τῶν ἀποφάσεων τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸ μισθολόγιον.

Ἡ Κυβέρνησις, καθορίσασα ὡς χρόνον τῆς ἀνακοινώσεως τῶν σχετικῶν μέτρων τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ τρίτου 10ημέρου τρ. μηνός, φαίνεται πὼς εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο θὰ φανῇ λίαν συνεπής.

Θὰ φανῇ ἄραγε συνεπὴς καὶ πρὸς ὅσα περὶ βελτιώσεως τῆς ζωῆς τῶν δημ. ὑπαλλήλων ἐπανειλημμένως ὑπεσχέθη; Καὶ τὰ ληφθησόμενα μέτρα θὰ δικαιώσουν τὰς προσδοκίας τῶν μεταπολεμικῶν αὐτῶν ἀποκλήρων διὰ μίαν ὑποφερτὴν διαβίωσιν ἢ ἁπλῶς καὶ προχείρως θὰ βολέψωμε τὰ πράγματα;

Ἂς ἀναμείνωμεν. Ὁ χρόνος δὲν εἶναι μακρύς. Μόλις ὀλίγα 24ωρα μᾶς χωρίζουν.

ΕΡΓΟΝ ΟΝΤΩΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΝ!

Οἱ φιλελεύθεροι καὶ πολιτισμένοι λαοὶ παντοιοτρόπως ἐξεδήλωσαν τὴν συμπάθειάν των πρὸς τὴν ἐκ τῶν δεινῶν τοῦ πολέμου ἐρειπωθεῖσαν χώραν μας καὶ ποικιλοτρόπως παρέσχον τὴν πολύτιμον συνδρομήν των.

Τὸ ἀνθρωπιστικὸν ὅμως ἔργον τοῦ λαμπροῦ ἐν Ἀμερικῇ Σωματείου τῶν Θετῶν Γονέων, περὶ τοῦ ὁποίου γράφομεν εἰς ἄλλην σελίδα, μᾶς συγκινεῖ βαθύτατα. Τὸ χριστιανικὸν πνεῦμα εὗρεν ἀσφαλῶς τὴν καλυτέραν ἐκδήλωσίν του.

Ὀρφανῶν καὶ ἀπροστατεύτων παιδιῶν γέμει κάθε ἑλλην. γωνία. Ἡ υἱοθεσία τῶν ἀποκλήρων τούτων τῆς τύχης καὶ θυμάτων τῆς τελευταίας ἀνθρωποσφαγῆς, ἀποτελεῖ ὑπέρλαμπρον δεῖγμα τῆς ψυχικῆς ἀνωτερότητος τῶν ἀποτελούντων τὸ Σωματεῖον τοῦτο μελῶν.

Ἡ Διδασκαλικὴ Οἰκογένεια, στενώτατα συνδεομένη μὲ τὸ παιδί, καὶ βαθύτατα συγκεκινημένη, εὐγνωμονεῖ ἐκ κέντρου καρδίας καὶ εὔχεται εὐόδωσιν τῶν προσπαθειῶν του.

ΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΑΣ ΤΑΜΕΙΑ

Βασικὸν αἴτημα τοῦ κλάδου καὶ τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς τάξεως γενικώτερον εἶναι ἡ ἐκπροσώπησις μας εἰς τὰ ἀσφαλιστικά μας ταμεῖα.

Οἱ ἁρμόδιοι φαίνεται νὰ κατενόησαν τὴν σημασίαν καὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ δικαίου τούτου αἰτήματος καὶ πιστεύομεν νὰ μὴ εἶναι μακρὰν ἡ ἡμέρα τῆς ἱκανοποιήσεως.

Ἡ ΑΔΕΔΥ, ἥτις χειρίζεται τὸ θέμα τοῦτο, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τὸ παρακολουθεῖ ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ μετὰ τῆς ἐπιβαλλομένης προσοχῆς, καὶ δὲν θὰ ἀφήσῃ νὰ διαρρεύσῃ ἀκάρπως πολύτιμος χρόνος.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ

Πρὸς
Τοὺς κ. κ. Ἐκπαιδευτικοὺς Λειτουργοὺς τῆς Περιφερείας Σάμου.
(Διὰ τῶν κ. κ. Τμηματαρχῶν)

Ἐπανελθόντες μετὰ ἑπταετίαν εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν Περιφέρειαν Σάμου καὶ ἀναλαβόντες τὰ καθήκοντά μας ἀπευθύνομεν πρὸς τοὺς παλαιοὺς καὶ νέους συνεργάτας μας ἐγκάρδιον χαιρετισμόν. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἀναπολοῦνται ζωηρῶς εἰς τὴν μνήμην μας οἱ κοινοὶ ἀγῶνες καὶ αἱ κοιναὶ θυσίαι, τὰς ὁποίας μᾶς εἶχον ἐπιβάλει αἱ κρίσιμοι ἡμέραι τοῦ προσφάτου παρελθόντος.

Μαζὶ εἰργάσθημεν διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ κατὰ τῶν Ἰταλῶν ἀγῶνος, μαζὶ ἀντεδράσαμεν ἐπὶ κατοχῆς κατὰ τῶν προσηλυτιστικῶν σχεδίων των, μαζὶ ἀνησυχήσαμεν, μαζὶ ἐπεινάσαμεν, μαζὶ ἐβομβαρδίσθημεν καὶ μαζὶ τέλος ἐδοκιμάσαμεν τὰς περιπετείας τῆς Μ. Ἀνατολῆς, ὅπου κατεβάλομεν ἀόκνους προσπαθείας διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ προσφυγικοῦ κόσμου καὶ τὴν λειτουργίαν Ἑλληνικῶν Σχολείων εἰς τὰ προσφυγικὰ στρατόπεδα τῆς Κύπρου, τῆς Συρίας, τῆς Παλαισίνης καὶ τῆς Αἰγύπτου, τῆς Ἀβησσυνίας καὶ τοῦ Βελγικοῦ Κογκό, χάριν τῆς μορφώσεως καὶ ἀγωγῆς ἐν γένει τῶν ἐκεῖ προσφύγων Ἑλληνοπαίδων.

Πάντων τῶν γεγονότων τούτων, διατηροῦμεν ζωηρὰν τὴν ἀνάμνησιν.

Κατὰ τὴν τελευταίαν μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν σκληρὰν Ἐθνικὴν μας δοκιμασίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Πατρίς μας ἠγωνίσθη ἐναντίον τοῦ Σλουχομουνισμοῦ, τοῦ ἀπειλήσαντος τὴν ἱστορικήν μας ὑπόστασιν, ἐκλήθημεν νὰ μεταβῶμεν εἰς τὸ πλέον φλεγόμενον τμῆμα τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν Περιφέρειαν Νεστορίου, ἵνα προσφέρωμεν τὰς ὑπηρεσίας μας καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν σᾶς φέρομεν νῦν τὸ χαιρετισμήριον μήνυμα τῶν ἐκεῖ συναδέλφων μας μὲ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἐστάθησαν μέχρι τοῦδε, ἴσαντσι καὶ θὰ ἴστανται ὡς ἀγέρωχοι ὑπερασπισταὶ τῶν ἰδανικῶν τῆς Φυλῆς μας καὶ ὡς ἀκλόνητοι κυματοθραῦσται κατὰ τῆς ἐπιβουλευομένης τὴν ἐλευθερίαν μας σλαυϊκῆς βαρβαρότητος. Τὸ μήνυμα τοῦτο δὲν εἶναι ἁπλοῦς χαιρετισμός, ἀλλ' εἶναι ἡ θεία φωνὴ τῆς Ἐθνικῆς καὶ Θρησκευτικῆ συνειδήσεως, ἡ φέρουσα εἰς ἐπαφὴν τὰς ἡρωϊκὰς ψυχὰς τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα ξέρουν νὰ ἀγωνίζωνται καὶ νὰ πεθαίνουν διὰ τὰ ὑψηλότερα τῶν ἰδεωδῶν τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Θρησκείαν.

Εἶναι ἐκπομπὴ τοῦ συναισθήματος των, τοῦ ὁποίου δέκται εἶσθε σεῖς οἱ ἐπιδείξαντες ἰσόβαθμον εὐψυχίαν καὶ ἐγκαρτέρησιν.

Ἤδη συναντηθέντες καὶ πάλιν καὶ συμβαδίζοντες τὴν λεωφόρον τοῦ καθήκοντος, συναντιζόμεν εὐοιώνως τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους μας, πρὸς τὸ ὁποῖον μᾶς κατευθύνει καὶ μᾶς καθοδηγεῖ τὸ ἔνδοξον παρελθὸν καὶ τὸ ἀθάνατον ἐθνικοθρησκευτικὸν ἰδεῶδες τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸν πολικὸν ἀστέρα εἰς τὸ ταξεῖδι τῆς ζωῆς μας.

Ἀνασκοποῦντες ὁλόκληρον τὴν ἱστορίαν δὲν δυνάμεθα παρὰ νὰ καταλήξωμεν εἰς τὸ ἀδιάψευστον συμπέρασμα, ὅτι ἡ ὕπαρξίς μας τότε μόνον λαμβάνει νόημα, ὅταν ὑπεράνω τοῦ προσεχοῦς βιολογικοῦ σκοποῦ τῆς ζωῆς μας ὑπάρχει ὁ τελικὸς σκοπὸς αὐτῆς ἤτοι ὁ πνευματικὸς καὶ ἠθικὸς τοιοῦτος. Μὲ ἄλλας λέξεις, ὅταν ὑπεράνω τῆς σκοτεινῆς καὶ νεκρᾶς ὕλης ὑπάρχει τὸ ζωηφόρον καὶ λάμπον πνεῦμα, τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ δημιουργὸς τῶν ἰδεωδῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων τὴν πρώτην θέσιν κατέχει τὸ Ἐθνικοθρησκευτικὸν ἰδεῶδες. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν ἀδιάσειστον πίστιν πρὸς τὴν ἀθανασίαν τῆς φυλῆς μας, τοῦτο εἶναι ἡ ἀνεξάντλητος πηγὴ τῆς δημιουργικῆς δυνάμεως καὶ τοῦ ἡρωϊσμοῦ μας, τοῦτο εἶναι ἡ πολυτιμοτέρα κληρονομία μας καὶ ἐκ τούτου τροφοδοτεῖται ἡ λατρεία μας πρὸς τὴν ἐλευθερίαν.

Τὸ Ἐθνικοθρησκευτικὸν λοιπὸν ἰδεῶδες εἶναι τὸ ἔμβλημα τῆς δράσεώς μας. Ἀλλ' ἐὰν ὅλοι οἱ Ἕλληνες δέον νὰ ἔχωμεν ὡς τελικὸν σκοπὸν τῆς ζωῆς μας τὸ Ἐθνικοθρησκευτικὸν ἰδεῶδες, ἡμεῖς οἱ ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ πρέπει νὰ ζῶμεν καὶ νὰ κινούμεθα ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν σφαῖραν τούτου, καθ' ὅσον τὸ ἔργον ἡμῶν δὲν εἶναι ἁπλῶς βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα, ἀλλ' εἶναι λειτούργημα θεῖον μὲ τὴν ὑψίστην ἱστορικὴν ἐντολὴν τῆς διαπαιδαγωγήσεως τῆς εὐπλάστου Ἑλληνικῆς νεολαίας, σύμφωνα μὲ τὰς Ἐθνικάς, ἠθικὰς καὶ θρησκευτικὰς μας παραδόσεις καὶ τῆς ἀνυψώσεως τῆς ζωῆς εἰς ἀνώτερα ἐπίπεδα.

Τοιαύτην διακριτικὴν θέσιν κατέχοντες, πρέπει νὰ εἴμεθα τὸ ἀκτινοβολοῦν παράδειγμα τῆς εὐσυνειδησίας καὶ τῆς ἐνθουσιώδους ἐκτελέσεως τοῦ καθήκοντος τῆς Ἐθνικῆς ἑνότητος καὶ τῆς ἐργατικότητος καὶ οἱ φορεῖς πάσης ἐθνικῆς, κοινωνικῆς καὶ οἰκογενειακῆς ἀρετῆς, ἵνα ἐπιδράσωμεν εὐεργετικῶς καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ σχολείου καὶ συντελέσωμεν πρῶτοι ἡμεῖς εἰς τὴν ἠθικὴν πνευματικὴν καὶ ὑλικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς δεινῶς δοκιμασθείσης Πατρίδος μας.

Οὕτως ἀντιλαμβανόμενοι τὸ ἔργον μας, ἂς εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ ἐργασία μας θέλει ἀποβῆ ἀποδοτικὴ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦ Ἔθνους μας.

Χρ. Κεχαγιᾶς
Ἐπιθεωρητὴς Δημοτ. Σχολ. Σάμου

Ο κ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΕΙΣ ΧΑΛΚΙΔΑ

Τὴν 8ην Ἰουνίου ἐ. ἔ. ἐγένετο εἰς τὸ Γ' Δημοτικὸν Σχολεῖον Χαλκίδος Συγκέντρωσις τῶν Δημοδιδασκάλων τῆς πόλεως Χαλκίδος, Λίμνης, Ψαχνῶν κ.τ.λ. πρὸς τοὺς ὁποίους ὡμίλησεν ἐπὶ ὀκτάωρον ὁ γνωστὸς εἰς τὸν ἐκπαιδευτικὸν κόσμον τῆς χώρας μας διὰ τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας προσέφερεν καὶ προσφέρει εἰς τὸ λαϊκὸν σχολεῖον τῆς φιλτάτης Πατρίδος μας Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς Α'. Περιφερείας κ. Μιχαλόπουλος.

Τοῦτον προσεφώνησεν ἐκ μέρους τῶν Δημοδιδασκάλων τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Περιφερείας Χαλκίδος ὁ δημοδιδάσκαλος τοῦ Α'. Χαλκίδος καὶ Ταμίας τοῦ Συλλόγου κ. Ἰωάννης Κάρσος.

Ὁ κ. Γενικὸς μὲ γλῶσσαν ρέουσαν, μὲ σαφήνειαν καὶ ἄκρατον ἐνθουσιασμὸν ἐπὶ ὀκτάωρον ἀνέπτυξεν διάφορα θέματα παιδαγωγικά, καὶ κατενθουσίασε τοὺς παρισταμένους Δημοδιδασκάλους.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁμιλίας του ηὐχαρίστησεν τοῦτον ὁ ἄρτι μεταθεὶς εἰς τὴν Ἐπαιδευτικὴν Περιφέρειαν Χαλκίδος ἐξαίρετος Ἐπιθεωρητὴς κ. Ἀναστάσιος Σπυρόπουλος.

Παρόμοια Συγκέντρωσις Δημοδιδασκάλων ἐγένετο καὶ εἰς τὴν Ἐπαρχίαι Ἰστιαίας—Χαλκίδος.

Τοιαῦτας Παιδαγωγικὰς Συγκεντρώσεις ἔχει νὰ ἴδῃ ἡ περιφέρειά μας ἀπὸ δεκαετίας.

Ἰωάννης Κάρσος
Δημ)λος Α' Χαλκίδος

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῶν Δημ)λων Β' Περιφερείας Θεσσαλονίκης κατηρτίσθη ὡς κάτωθι :

Ἰωάννης Κουκουβοὺς Πρόεδρος
Μιχ. Παπανικολάου Ἀντιπρόεδρος
Γεώρ. Μπαριτάκης Γ. Γραμματεὺς
Ἀθανασία Στόκα Ταμίας
Χρῆστ. Τζημουράκας Μέλος

Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ
Γεώργιος Πασχαλίδης
Νικόλαος Παπαδόπουλος
Χαρίλαος Σεράσης

Ἀντιπρόσωπον διὰ τὴν ΚΒ' Γεν. Συνέλευσιν ἐξέλεξεν τὸν κ. Ἰωάννην Κουκουβὸν τακτικὸν καὶ ἀναπληρωματικὸν τὸν κ. Μιχαὴλ Παπανικολάου.

*

ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
Δημόπουλος Περικλῆς Πρόεδρος
Διαβάτης Δημ. Γεν. Γραμματεύς
Ἠλιόπουλος Γερ. Ἀντιπρόεδρος
Πετρίτσης Στυλιανὸς Ταμίας
Παπαδημητρίου Εὐανθία μέλος

ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΣΜΟΣ
ΚΑΙ ΘΥΜΑΤΑ ΠΟΛΕΜΟΥ

Εἰς τὰ πτωχικὰ Γραφεῖα τοῦ Συνδέσμου Οἰκογ. Θυμάτων Πολέμου Ἀξιωματικῶν (Μαυρομιχάλη 3) τὴν Κυριακὴ μεσοῦντος μηνὸς Μαΐου, σεμνοπρεπὴς καὶ ἐγκάρδιος ἐγένετο δεξίωσις τοῦ Προέδρου τοῦ ἐν Ἀμερικῇ «Συλλόγου Θεσῶν Γονέων» κ. Χαριλ. Παπαφωτίου (Mr. Paps), ἀφιχθέντος ἐνταῦθα διὰ νὰ ἐξετάσῃ ἐκ τοῦ πλησίον καὶ ἐνεργήσῃ αὐτοπροσώπως περὶ τοῦ προσφορωτέρου τρόπου τῆς ἐκτελέσεως τῶν σκοπῶν τοῦ ἱδρυθέντος Συλλόγου Θ. Γονέων.

Ἡ Πρόεδρος τοῦ Συν. Θ. Π. Ἀξιωματικῶν κ. Κουλουμπῆ δι' ἐμπνευσμένης καὶ συγκινητικῆς ὁμιλίας ἐξέφρασε τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην τῶν μελῶν τοῦ Σ.Θ.Π.Α. εἰς τὸν μεγάλον Πατριώτην Ἑλληνοαμερικανὸν Mr. Paps, Πρόεδρον τοῦ Σ.Θ.Γ. διότι ἔσπευσεν αὐτοπροσώπως νὰ ἐξετάσῃ τὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὑρίσκονται τὰ ἑλληνόπουλα θύματα τοῦ φρικτοῦ Ἑλληνικοῦ δράματος τῆς τελευταίας 10ετίας καὶ σὰν στοργικὸς Πατέρας—Προστάτης των βοηθήσῃ αὐτὰ εἰς τὸν δρόμον τῆς ἐξελιγκτικῆς προόδου των.

Ἐπίσης καὶ ὁ ἀντιπρ. τοῦ αὐτοῦ Συνδ. κ. Καρύδης ἐξέφρασε τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν Θ.Π. δύο δὲ ἐκ τῶν ὀρφανῶν—παιδιῶν ἀπήγγειλαν ποιήματα συγκινητικὰ μέχρι δακρύων καὶ προσέφεραν ἀνθοδέσμην εἰς τὸν Mr. Paps.—Οὗτος ἀντιφωνῶν μὲ ἁπλᾶ ἀλλὰ σιφῆ λόγια ἐβεβαίωσεν ὅτι ὁ Ἑλληνοαμερικανικὸς λαός, ἀπὸ τοῦ μικροτέρου πολίτου μέχρι τοῦ Μεγάλου Προέδρου, εἶναι πάντοτε συμπαραστάτες τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ πρόθυμος εἰς κάθε βοήθειαν· «ὁ πόνος σας εἶναι πόνος μας, λέγει ὁ κ. Παπ. ἐκλαίγατε σεῖς ἐκλαίγαμε καὶ μεῖς γιατὶ σᾶς ἀγαπᾶμε».

Ἐν τέλει ἐζητωκραύγασαν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἐψάλη ὁ Ἐθνικὸς ὕμνος.

Ἐπεσφράγισε δὲ τὴν ὡραίαν αὐτὴν τελετὴν ὁ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου Θ.Π.Α. κ. Παναγ. Στεφανάκος, ὅστις κληθεὶς πρὸς τοῦτο, ἐξῆρε δι' ὀλίγων τὴν εὐγενεστάτην εἰς σύλληψιν καὶ ἀνθρωπιστικωτάτην εἰς ἐκτέλεσιν Ἰδέαν τῆς ἱδρύσεως Συλλ. Θ. Γονέων ἐξιστόρισε τὸν ἀπὸ τοῦ 1822 ἀλτρουϊστικὸν Φιλελληνισμὸν τῶν Ἀμερικανῶν, ἐπιδειχθέντα καὶ κατὰ τὸ 1912—13 καὶ ἐπιλέγει ὅτι τὸ Ἀμερικανικὸν δόγμα Respect of the Auan Rights ἔχει βάθρον ἀκλόνητον τὸν ἑλληνοχριστιανικὸν πολιτισμόν, εἰς τὴν ἐπικράτησιν δὲ τοῦ Ἰδεώδους τούτου πιστεύουν καὶ οἱ δύο λαοί—καὶ ὅσοι πιστεύουν εἰς τὴν ***Δίωξιαν Ἑλλάδα***—Ἡμεῖς δὲ οἱ Ἕλληνες καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ σήμερον εὐγνωμόνως ἀτενίζομεν πρὸς τὴν Μεγάλην καὶ Κραταιὰν Συμπολιτείαν τῆς Ἀμερικῆς, ἀγωνιζομένην διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ κόσμου.

Π. Θ. Σ.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΥ ΒΗΜΑΤΟΣ

Εἰς τὰ γραφεῖα μας ἐπιστρέφονται τὰ φύλλα τοῦ Δ. Βήματος τῶν κάτωθι συναδέλφων καὶ παρακαλοῦνται οἱ οἰκεῖοι Σύλλογοι ὅπως τακτοποιήσωσι τὰς καταστάσεις τῶν μελῶν των ἐνημερώνοντες συγχρόνως καὶ τὴν διεκπεραίωσιν τοῦ φύλλου.

Σύλλογοι : Φλωρίνης Χαρ. Ἰωάννου, Ἀγλ. Ζησοπούλου. Μαγνησίας Ν Σδρούν. Ἀν. Παναγιωτίδου. Ναυπακτίας Τρ. Παπαντωνίου, Ἀγλ. Ζουρουχλιώτου, Μαρ. Μαγγανᾶ. Σερρῶν Τσίρη Δημ. Καβάλας Τουτουδάκη Κων. Ἡρακλείου Καλογεράκη Μιχ. Πωγωνίου Κίτσου Κων. Δράμας Καπάλλα Γεωρ. Ρεθύμνης Λουκάκη Ἄννας. Ἀργολίδος Κάζακλη Νικ. Κεφαλληνίας Καρατζῆ Χρ. Πατρῶν Σπυροπούλου Δ., Χρονοπούλου Χαρ., Τάττη Σολ. Κπρδίτσης Βαβλέκη Γεωρ., Ντίνου Κ., Ν. Τσεκούρα. Λαρίσης Μαράτου Ἄν., Παπαευστρατίου Ἡλ., Ράπτου Συντ., Γιαννικέογλου Ἄν., Μαγαλιοῦ Ζ. Κερ-

ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΜΙΑΣ ΣΚΗΝΗΣ

Τὸ ὀρεινὸ χωριὸ καὶ τὸ σχολεῖόν του πολὺ ἐδοκιμάσθησαν κατὰ τὴν Κατοχὴν καὶ τὴν μετέπειτα συμμοριτικὴν κατάστασιν· ἀμφίβολον, ἐὰν τὸ σχολεῖον ἐλειτούργησεν ἕνα μῆνα κατὰ τὰ δύο προηγούμενα σχολικὰ ἔτη.

Μὲ τὴν ἐναρξιν τοῦ τρέχοντος ἐτοποθετήθη εἰς αὐτὸ ἡ πρωτόπειρος διδασκάλισσα. Τὰ πάντα εὗρεν εἰς κατάστασιν ἐγκαταλείψεως. Μερικὰ θρανία εἶχε διασώσει ὁ καλὸς ἐφημέριος τοῦ χωρίου. Αὐτὰ καὶ τὸ διδακτήριο θέλουν ἐπισκευάς. Οἱ μαθηταὶ ὅλων τῶν τάξεων εἰς τὴν πραγματικότητα εἶναι μαθηταὶ τῆς πρώτης τάξεως.

Μὲ τὴν ἐχεμυθίαν ζωτικότητά της, τὴν ἐπαγγελματικήν της εὐσυνειδησίαν καὶ τὴν τοπικὴν ἐνίσχυσιν ὅλα τὰ ζητήματα διηυθετήθησαν κατ' εὐχὴν καὶ κατὰ τὸ δυνατόν, τὸ δὲ σχολεῖον ἤρχισε λειτουργοῦν καὶ ἡ ἐργασία νὰ προάγεται μὲ χαράν. Τὸ σχολεῖον προκόπτει.

Κατὰ τὸν Φεβρουάριον ὅμως ἡ διδασκάλισσα ἀποσπᾶται εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ γειτονικοῦ χωρίου. Γενικὴ κατήφεια. Τὸ σχολεῖον θὰ κλείσῃ. Μικροὶ καὶ μεγάλοι πενθοῦν. Τὸ χωριὸ ἐπαναστατεῖ καὶ ὅταν ἤλθαν ἀπεσταλμένοι μὲ ζῶα καὶ ὁ ἐφημέριος τοῦ γειτονικοῦ χωρίου, νὰ παραλάβουν τὴν διδασκάλισσαν, οἱ μαθηταὶ τοῦ σχολείου παρετάχθησαν εἰς ἀκροβολισμόν, ἐμάζεψε ὁ καθένας ἕνα σωρὸ πέτρες ἐμπρός του καὶ ἦταν ἕτοιμοι μὲ τὶς πέτρες, νὰ ἐμποδίσουν τοὺς ἀπεσταλμένους, νὰ τοὺς πάρουν τὴν διδασκάλισσά τους. Αὐτὴ εὑρίσκεται εἰς δυσχερῆ θέσιν, διότι ἀπειλεῖται σύραξις, ἡ ὁποία τελικῶς ἀποφεύγεται, ἀλλ' ἡ ἐξέγερσις ἐξακολουθεῖ. Τηλεγραφικαὶ διαμαρτυρίαι, κίνησις Ἐπιτροπῆς πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις, τηλ)τα, ὅτι τὸ χωριὸ θ' ἀπόσχῃ τῶν ἐκλογῶν!

Ὅταν ἔτσι σύντομα ἤλθεν ὁ καιρός, νὰ ἐπιστρέψῃ ἡ διδ)σα, τὸ χωριὸ πανηγυρίζει, ἑστειλε καὶ τὴν πῆρε τιμητικά. Ὁ χιονισμένος ἀπὸ ψηλὰ Χελμὸς εἶναι ἄψευδὴς μάρτυς τῶν σκηνῶν.

Συμπεράσματα

1) Ἡ ζωντανή, ἡ ἐνθουσιώδης, ἡ πιστεύουσα εἰς τὸ ἔργον καὶ τὸν προορισμόν της διδ)σα λατρεύεται εἰς τὸ χωρίον, ἔνθα ἱερουργεῖ. Τοιοῦτος διδασκάλου; ἂς μερμνήσῃ καὶ ἀνησυχήσῃ, νὰ παρασκευάζῃ ἡ Πολιτεία, ἀλλὰ νὰ τοὺς ἐπιτρέψῃ καὶ νὰ συντηροῦνται, νὰ ζοῦν. Διότι διδάσκαλοι πλημμελῶς κατηρτισμένοι καὶ πενιχρότατα ἀμειβόμενοι δὲν διαθέτουν ἀπόθεμα φρονήματος, διὰ νὰ ἐμπεύσουν τοιοῦτον.

2) Ἡ Πολιτεία πρέπει, νὰ προσέξῃ τὸ χωριό, τὸ κύτταρο τῆς Ἐθνικῆς ζωῆς, τὸ ἐγκαταλελειμμένον χωριό. Ἀλλὰ κι' αὐτὸ ἂς μὴ περιμένῃ ὅλα ἀπὸ τὴν Πολιτείαν. Ἂς κινηθῇ καὶ τὸ ἴδιο διὰ τὸ διδακτήριον μὴ περιμένοντας ὅλα «ἀπὸ τὸ Κράτος», ἂς μὴ ἀδιαφορῇ διὰ τὸν διδάσκαλον καὶ τὴν διαβίωσίν του στὸ χωριό.

3) Πιστοποιεῖται διὰ μίαν εἰσέτι φοράν, πόσον μεγάλη φειδὼ πρέπει νὰ ἐπιδεικνύεται εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀποσπάσεων. Διότι, ἐν ᾧ τόσον δυσάρεστοι εἶναι αἱ συνέπειαι διὰ τὸ ἐξ οὗ ἡ ἀπόσπασις σχολεῖον, οὐδόλως λύει τὸ πρόβλημα του ἡ ὠφελεῖται τὸ εἰς ὃ ἡ ἀπόσπασις τοιοῦτον, ἡ ὁποία ἀποβαίνει βλαπτικὴ ἐνέργεια διὰ τὴν Ἐκπαίδευσιν.

Γεώργιος Βλάχος
Ἐπιθεωρητὴς δημοτ. σχολ.
Καλαβρύτων—Αἰγιαλείας

κύρας Βασάλ Αἰκ. Παραμυθιᾶς Νικολαΐδου Θωμᾶ, Δ. Βασιλείου, Γ. Γραβάνη. Φιλιατῶν Κοκκίνη Χρ., Ἰ. Σπυροπούλου, Κ. Παπᾶ. Θεσ)νίκης Τρ. Τριανταφυλλίδη, Ν. Χρυσοστομίδου, Πέτρου Εὐδ. Βεροίας Κ. Καρακάση, Εὐδ. Παπαδοπούλου.

⊙ ⊙ ⊙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ⊙ ⊙ ⊙

ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ ΕΙΣ ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΑΣ Α΄.

1) Ἐκ τοῦ Πίνακος κατ' ἐκλογὴν

Ἀδαμαντία Λανταβοῦ, Ἀβραάμ Ἰωακειμίδης, Δήμητρα Στεργιώτου, Λιδὼ Σακελλαριάδου, Παναγιώτης Βοναπάρτης, Ἀπόστολος Παπαποστόλου, Ἀναστασία Μικροῦ, Ροδάνθη Μαυροειδῆ, Ναταλία Παπαποστόλου, Δημήτριος Παπαδερός, Μαρία Ἀποστολοπούλου, Ἀλέξανδρος Κομπάρος, Πολυξένη Τόλια, Σωτήριος Παπαδήμας, Παναγιώτα Ξένου, Χρισόφορος Ταγγαλίδης, Ἀγγελικὴ Εὐγενικοῦ, Γεώργιος Παπαβασιλείου, Χαράλαμπος Ἀναγνωστόπουλος, Ἑλένη Δημαρέση, Δημήτριος Παναγιωτόπουλος, Μαρία Ξηντοράκου, Ἄννα Ἀναστασοπούλου, Νικόλ. Λαμπρόπουλος, Ἔμμα. Συμιακάκης, Ἀναστάσιος Σισούρας, Χρυσούλα Δραγώνα, Χαράλ. Παπαδόπουλος, Ὀσία Βολσαμοπούλου, Γεώργ. Ἀναστασόπουλος, Ἰουλία Κουσουλάκου, Κων)νος Παπαδόπουλος, Μαρία Καλοκαιρινοῦ, Δημήτριος Ἀναγνώστου, Νικολ. Παπαδόπουλος, Νικ. Χαροκοπάκης, Ἰσμήνη Μπουγᾶ, Παναγιώτα Κανελλῆ, Βασίλειος Δήμου, Ἀναστασία Σκούτζου, Δόξα Παπαγιανάκη, Γεράσιμος Λιναρδᾶτος, Χρυσῆ Μελαχρινοῦ, Χρσινα Κατσώρα, Σταυρούλα Καλογεράκη, Μιχ. Παπαχρίστου, Εὐγενία Καζάκη, Ἀνδρ. Πλαστήρας, Ἀθαν. Χοντάλας, Γεώργ. Γιαννημάρας, Μιχ. Καμπανός, Δημήτ. Κρέσπης, Ἰωάννης Πατρώνας, Ἀπόστολος Βασιλάκης, Γεωργία Γαλανοπούλου, Χρυσῆ Περιβολαράκι, Μαρία Στεργίου, Πβλοπίδας Σόκοτης, Ἰωάνν. Κοσμαδάκης, Ἰωάννης Λαμπράκης, Γεώργιος Τσελίκης, Γεώργιος Σπαγγοῦρος, Γεώργιος Τράπαλης, Σοφία Κουρούμαλη, Σοφία Μαρνελάκη.

Κατ' ἀρχαιότητα.

Αἰκατερίνη Γεωργιάδου, Δόμνα Γιαννούλη, Νικολ. Καμπουρίδης, Ἑλένη Ζωγράφου, Γαρυφαλιὰ Παπαδημητρίου, Ἀγγελικὴ Γράσσου, Στέλλα Γεωργᾶ, Ἰωάννης Καραμεσούσης, Λεσβία Ἀραϊτσοπούλου, Ἀναστασία Γιοβᾶ, Εἰρήνη Μεθυμάκη, Σόλων Λουκαΐδης, Ἑλένη Λάλου, Χαράλαμπος Ἰασωνίδης, Γλυκερία Παπαδημητρίου, Θεοδώρα Γεωργακοπούλου, Ἀντιγόνη Τσιριγώτου, Σοφία Χατζηαναστασίου, Τριαντάφυλλος Μαυρομμάτης, Μαρία Μπουχάγερ, Σπυρίδων Βούλγαρης, Κατίνα Βαλαβάνη, Κων)νος Καλογερίδης, Ἀγάθη Μοσχοτζῆ, Εὐστράτιος Στρουμπῆς, Εὐαγγελία Χατζημωϋσέως, Μερόπη Μιχαήλ, Ἰωάννης Χαραλαμπίδης, Μαρία Πελαγρίδου, Ἀρχοντούλα Παπαδοπούλου, Ἰωάννης Εὐαγγελινός, Κοκώνη Ἀναστασιάδου, Ἄννα Μαρκάκη, Χρῖστος Μαγκλάρας.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Διδ)κὴν Ὁμοσπονδίαν Ἑλλάδος
Πατησίων 13—Ἀθήνας

Ὑπουργὸν Παιδείας ἀπεστείλαμεν κατωτέρω τηλγμα.

Δημοδιδάσκαλοι Ναυπακτίας εἰς ἔκτακτον Γενικὴν Συνέλευσιν μὲ ἐπεφόρτισαν σᾶς διαδηλώσω ἀγανάκτησίν των διότι ἐπὶ ὑπουργίας σας ἀμφισβητεῖται ἐνταξίς των εἰς πρώτην κατηγορίαν ἀναθεωρουμένου Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐνῶ διακομματικὴ ἐπιτροπὴ διαλυθείσης ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς ἀδιστάκτως εἶχεν ἐντάξει δημοδιδασκάλους εἰς ταύτην.

Πρόεδρος Συλλόγου Ναυπακτίας
Τουρμούζης

*

Ἐνεργήσατε ἔκδοσιν ἀμέσου διαταγῆς Ὑπουργείου τέκνα ἐκπαιδευτικῶν ἀπαλαγῶσι ἐντελῶς καταβολῆς ὑποχρεωτικῆς εἰσφορᾶς εἰς γυμνάσια ἀνεξαρτήτως βαθμοῦ προόδου.

Διδ)κὸς Σύλλογος Ἀλεξ)πόλεως

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΞΟΡΜΗΣΙΣ

Ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Δημ. Σχολ. Β' Περιφ. Ἀθηνῶν κ. Βασιλείου ὠργανώθη Παιδαγωγικὸν συνέδριον τῶν Δημ)λων τῆς Περιφερείας του τὴν 10ην Ἰουνίου ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ 30ου Σχολείου.

Τὰς ἐργασίας τοῦ συνεδρίου ἐτίμησεν ὁ Ἐκπαιδ. Σύμβουλος κ. Γ. Ζομπανάκης, ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητὴς κ. Μιχαλόπουλος, οἱ Ἐπιθεωρηταὶ κ. κ. Τουρνᾶς καὶ Παπαϊωάννου καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας Ἑλλάδος, παρηκολούθησεν δὲ καὶ ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς Περιφερείας.

Τὸ πρὸς ἀνάπτυξιν θέμα ἦτο «πῶς εἶδα τὸ Δημ. Σχολεῖον πρὶν μετεκπαιδευθῶ καὶ πῶς τὸ εἶδα μετὰ τὴν μετεκπαίδευσιν» ἀνεπτύχθη δὲ ὑπὸ τοῦ κ. Δημ. Ἀνδριτσάκη. Ὡμίλησεν ἐν ἀρχῇ ὁ Ἐπιθεωρητὴς κ. Βασιλείου καὶ εἶτα ὁ Ἐκπαιδευτικὸς Σύμβουλος κ. Ζομμανάκης. Ἐχαιρέτισεν ἐπίσης τὸ Συνέδριον ὁ Πρόεδρος τῆς Ὁμοσπονδίας κ. Ἀντωνόπουλος ὁ ὁποῖος ὡμίλησεν καὶ ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως καθὼς καὶ ἡ κ. Ἀλεξ. Μάνου ἡ ὁποία εἰδικῶς ὑπεστήριξεν μετὰ σαφηνείας ὅτι τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τοῦ Πειραματικοῦ ἐργάζεται ἐλευθέρως, ἐπηκολούθησε δὲ εὐρεῖα συζήτησις.

Τὴν 12ην ἰδίου μηνὸς συνεχίσθησαν αἱ ἐργασίαι τοῦ συνεδρίου μὲ ὁμιλητὴν τὸν Γεν. Ἐπιθεωρητὴν κ. Μιχαλόπουλον, ὅστις ἀνέπτυξε ἐπὶ πέντε συνεχεῖς ὥρας τὰς ἐκ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἐμπειρίας ἀπόψεις του.

Εἰς τὸν ἐκλεκτὸν Ἐπιθεωρητὴν κ. Βασιλείου ἀνήκουν θερμὰ συγχαρητήρια.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΣΑΡΠΙΟΥ - ΛΗΜΝΟΥ

ΨΗΦΙΣΜΑ

Ἐν Σαρπίῳ—Λήμνου καὶ ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Δ)τοῦ τοῦ Σχολείου σήμερον τὴν 23ην Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1950 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 11ην π. μ. συνελθοῦσα ἡ Σχολικὴ Ἐφορεία τοῦ Σχολείου τούτου εἰς ἔκτακτον συνεδρίασιν ἐν ὁλομελείᾳ καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν μεγάλην πρὸς τὸ Σχολεῖον δωρεὰν τοῦ Ἀλεξάνδρου Ἀγγελῆ Ἰωαννίδου ὅστις κατέλιπεν ὡς κληροδότημα ἅπασαν τὴν ἐκ μιᾶς διωρόφου οἰκίας καὶ ἀγροτημάτων ἑκατὸν εἴκοσι (120) στρεμμάτων ἀκίνητον περιουσίαν του μὲ ἀποκλειστικὸν καὶ εἰδικὸν σκοπὸν τὴν ἐκ τῶν πόρων τούτου ἐνίσχυσιν τοῦ Σχολικοῦ ταμείου δι' ἐπισκευὰς καὶ στολισμὸν τοῦ διδακτηρίου, διὰ τὴν προμήθειαν διδακτικῶν ὀργάνων καὶ ἐποπτικῶν μέσων διδασκαλίας ὡς καὶ μέσων ψυχαγωγίας καὶ μορφώσεως τῶν μαθητῶν, διὰ τὴν παροχὴν εἰς ἀπόρους μαθητὰς βιβλίων, γραφικῆς ὕλης κλπ. ὁμοφώνως.

Ἀποφασίζει:

1) Ἀνακηρύσσει τὸν Ἀλέξανδρον Ἀγγελῆ Ἰωαννίδην μέγαν δωρητὴν καὶ εὐεργέτην τοῦ Σχολείου.

2) Ἀποφασίζει ὅπως ἀναρτηθῇ ἡ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Σχολείου πρὸς παράδειγμα καὶ μίμησιν τοῦ ὑπαρχόντος, εὐγενοῦς καὶ ἁπλόου πατριωτικῶν καὶ φιλεκπαιδευτικῶν αἰσθημάτων ἀνδρός.

3) ἀποφασίζει ὅπως τὸ παρὸν ψήφισμα δημοσιευθῇ εἰς τὸν τοπικὸν τύπον καὶ εἰς τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας, ὑποβληθῶσιν δὲ ἀντίγραφα πρὸς τὰς προϊσταμένας ἡμῶν Ἀρχὰς καὶ

4) Ἀντίγραφον τοῦ παρόντος ἀποσταλῇ καὶ πρὸς τοὺς συγγενεῖς τοῦ δωρητοῦ.

Ὁ Πρόεδρος — Ὁ Γραμματεὺς
Φ. Ἐγγλέζος — ***Κυρ. Δουραμάνης***

Ὁ Ταμίας
Χρίστ. Τσιβίκης

Ἀριθ. ΠΡΑΞΕΩΣ

Ἐν Ἁγίῳ Νικολάῳ σήμερον τὴν 2αν τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1950 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 11 π. μ. ἡ Σχολικὴ Ἐφορεία τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Βάρσης τῆς Κοινότητος Ἁγίου Νικολάου ἀπετελουμένη ἐκ τῶν 1) Βασ. Μαντζούκη ὡς Προέδρου 2) Γεωργ. Μαντζούκη Ταμίου καὶ 3) Βασ. Τσώνη ὡς Γραμματέως συνῆλθεν εἰς τακτικὴν συνεδρίασιν ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ σχολείου.

Κατ' αὐτὴν ὁ δημ)λος τῆς Κοινότητος Βασίλειος Τσώνης ἐκτελῶν χρέη γραμματέως τῆς σχολικῆς Ἐφορείας τοῦ ἄνω σχολείου εἰσηγούμενος τὸ θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως «Περὶ τοῦ τρόπου ἐκφράσεως εὐγνωμοσύνης πρὸς τὰς Α.Α.Μ.Μ. Τὸν Βασιλέα Παῦλον καὶ τὴν Βασίλισσαν Φρειδερίκην» διὰ τὸ ὑπ' αὐτῆς ἐπιδειχθὲν καὶ ἐπιδεικνυόμενον μέγιστον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἵδρυσιν διδακτηρίων εἰς παραμεθορίους περιοχὰς ἀνὰ τὴν Βόρειον Ἑλλάδα καὶ εἰδικώτερον διὰ τὴν ἀνέγερσιν διδακτηρίου ἐν τῇ Κοινότητι Ἁγίου Νικολάου, προτείνει ὅπως ἡ σχολικὴ Ἐφορεία ἐκφράσῃ τὰ αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης ὁλοκλήρου τῆς Κοινότητος πρὸς τὰς Α.Α.Μ.Μ. τὸν βασιλέα Παῦλον καὶ τὴν Βασίλισσαν Φρειδερίκην.

Ἡ Σχολικὴ Ἐφορεία ἀκούσασα τὴν εἰσήγησιν καὶ ἐκθέσασα τὰς ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπόψεις της

ἀποφαίνεται ὁμοφώνως

1) Ἐγκρίνει 1) ὅπως ἐν τῇ αἰθούσῃ διδασκαλίας τοῦ ὑπὸ ἀνέγερσιν διδακτηρίου ἐντοιχισθῇ δαπάνῃ τῆς Κοινότητος μαρμαρίνη πλάξ φέρουσα τὴν ἐπιγραφὴν «Ἀνηγέρθη ἐν ἔτει 1950 δαπάναις Ἐράνου τῶν Α.Α.Μ.Μ. τῶν βασιλέων Παύλου καὶ τῆς βασιλίσσης ἡμῶν Φρειδερίκης.

2) Ὅπως ἀνακηρυχθῶσιν αἱ Α.Α. Μ.Μ. ὁ Βασιλεὺς Παῦλος καὶ ἡ Βασίλισσα Φρειδερίκη «Μεγάλοι Εὐεργέται» τῆς Κοινότητος.

3) Ὅπως μεγάλαι εἰκόνες των Α.Α.Μ.Μ. τοῦ Βασιλέως Παύλου καὶ τῆς Βασιλίσσης Φρειδερίκης ἀναρτηθῶσιν ἐπὶ τῆς αἰθούσης καὶ τοῦ γραφείου τοῦ ὑπὸ ἀνέγειν διδακτηρίου καὶ

4) Ὅπως ἀντίγραφον τῆς παρούσης ὑποβληθῇ μέσῳ τοῦ κ. Ἐπ)τοῦ τῶν Δημοτικῶν Σχολείων Φιλιατῶν πρὸς τὰς Α.Α.Μ.Μ. Τὸν Βασιλέα Παῦλον καὶ τὴν Βασίλισσαν Φρειδερίκην, δημοσιευθῇ δὲ εἰς τὸν Ἐπαρχιακὸν τύπον καὶ εἰς μίαν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένων Ἐφημερίδων.

Ἀναθέτει πᾶσαν περαιτέρῳ ἐνέργειαν εἰς τὸν Γραμματέα αὐτῆς.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα, ἥτις ἀναγνωσθεῖσα ὑπογράφεται ὡς ἕπεται:

Ὁ Πρόεδρος — Ὁ Γραμματεὺς
Βασ. Μαντζούκης — ***Βασ. Τσώνης***

Ὁ Ταμίας
Γεώργ. Μαντζούκης

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ὁ Ἐκπαιδευτικὸς Σύμβουλος κ. Νικ. Γ. Μιχαλόπουλος μᾶς ἀπέστειλε τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Συμβολὴ εἰς τὴν μεθοδικὴν τῆς διδασκαλίας τῶν Μαθηματικῶν» βιβλίον του. Εἰς τὸν ἐκδοθέντα τόμον τοῦ ἔργου ἀναπτύσσεται εἰδικῶς ἡ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Νέου Σχολείου μεθοδικὴ τῆς διδασκαλίας τῆς Πρακτικῆς Γεωμετρίας καὶ Στερεομετρίας. Ὁ συγγραφεὺς διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἐπιβαλλομένην μέθοδον τῆς διδασκαλίας τῆς Γεωμετρίας ἐν γένει, ἀναπτύσσει προηγουμένως ὅλα τὰ ἐπιστημονικὰ καὶ διδακτικὰ δεδομένα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ στηρίζεται πᾶσα μεθοδικῶς δεδικαιολογημένη διδασκαλία. Τὰ παραδείγματα τῶν ὑποδειγματικῶν διδασκαλιῶν καὶ αἱ περιγραφαὶ τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν διδασκαλίαν στερεομετρικῶν ὑποδειγμάτων συμπληροῦσι τὸ ὅλον ἔργον.

Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Μιχαλοπούλου εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὰς βιβλιοθήκας τῶν παντὸς τύπου σχολείων, διότι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναγνωσθῇ ὑφ' ὅλων τῶν Ἐκπαιδευτικῶν.

*

Ἡ ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ (θεωρία καὶ πρᾶξις), τοῦ συναδέλφου κ. **Μιχαὴλ Ρωξάνα**, εἶναι ἀπαραίτητον βοήθημα διὰ πάντα ἐκπαιδευτικόν.

*

Ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ κ. Χρήστου Γεωργακοπούλου διδ)λου Πειραματ. Σχολ. Παν)μίου Ἀθηνῶν **«Τὸ 24ωρον τοῦ Γεωργάκη»** (Πατριδογνωστικὸν ἀνάγνωσμα) Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα.

*

Ὑπὸ τοῦ συναδέλφου Ἀγρινίου κ. Γεωργίου Χ. Γεωργοπούλου, ἐξεδόθη καὶ ἐκυκλοφόρησε τὸ ἐκλεκτὸν βιβλίον **«Ὁ Αἴσωπος καὶ οἱ αἰσώπειοι μῦθοι»** Τεῦχος Β' φυχαγωγικοὶ καὶ διδακτικοὶ γιὰ κάθε ἡλικία κι' ἐποχή. Πωλεῖται παρὰ τῷ ἰδίῳ. Τιμὴ δραχ. 2.500.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἰωάν. Σπανουδάκην—Χανιά. Τὰ ἔτη ὑπηρεσίας κατὰ τὴν κατοχὴν δὲν ὑπολογίζονται εἰς διπλοῦν. Συνεπῶς δὲν ἔχετε συμπληρώσει τὸν χρόνον ὥστε παραιτούμενος τῆς ὑπηρεσίας νὰ τύχητε συντάξεως κλπ.

Πετροχείλου Αἰκ.—Κύθηρα. Παραίτησιν δύνασθε νὰ ὑποβάλητε καὶ ἐξ Ἀθηνῶν.

Συλλόγους Λευκάδος καὶ Κορινθίας. Αἱ πρὸς τὰ μέλη Ὑμῶν ἐγκύκλιοι διὰ τὰς συγκληθείσας ἤδη Γ. Συνελεύσεις, ληφθεῖσαι βραδύτερον τῆς καθοριζομένης ἡμερομηνίας, δὲν δημοσιεύονται εἰς τὸ Δ. Βῆμα.

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΝ

Σύλλογος Πωγωνίου	300.000
Σύλλογος Ρεθύμνης	550.000
Σύλλογος Καλαμπάκας	500.000
Σύλλογος Σιατίστης	50.000
Σύλλογος Κοζάνης	375 500
Σύλλογος Ἀγρινίου	500.000
Σύλλογος Βισαλτίας	363.000
Σύλλογος Καλαβρύτων	77.000
Σύλλογος Καλαμῶν	1.000.000
Σύλλογος Τρικκάλων	1.457.000
Σύλλογος Ἐλασσόνος	550.000
Σύλλογος Ζακύνθου	640.000
Σύλλογος Σερρῶν	700.000
Σύλλογος Α' Περιφ. Ἀθηνῶν	1.000.000
Σύλλογος Χανίων	1.000.000

Οἱ Δημ)λοι Ι. Τσίσκος Δημητσάνα 22.000, Ι. Ζαννέτος Ξυνὸ Νερὸ Ἀμυνταίου 22.000, Ἀθ. Ἀναγνωστόπουλος Λάρυμνα Λοκρίδος 22.000.

ΤΟ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΝ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Ἕκαστος ἀντιπρόσωπος δέον νὰ ἐφοδιασθῇ διὰ πληρεξουσίου ἔχοντος οὕτω:

(ΤΙΤΛΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ)

ἡμερομηνία ἐκδόσεως

ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΝ

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ..... πράξεως τῆς ..... Συνελεύσεως τοῦ Συλλόγου .....

ἐξελέγη ὡς τακτικὸς ἀντιπρόσωπος διὰ τὴν ΚΒ' Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Κλάδου ὁ κ. .....

καὶ ὡς ἀναπληρωτὴς τούτου ὁ κ. .....

Ἀμφότεροι τυγχάνουσι τακτικὰ μέλη τοῦ Συλλόγου μας καὶ παρίστανται κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς ΚΒ' Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Κλάδου.

Ὁ Πρόεδρος — ***Ὁ Γεν. Γραμματεύς***
(σφραγὶς ἀπαραιτήτως)

ΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον ἀνεγράφη, ὅτι ἡ Ἀμερικανικὴ Ἐπιτροπὴ προέτεινενδπως, διὰ λόγους οἰκονομιῶν, ἀναλάβουν ἱερεῖς τὴν διδασκαλίαν εἰς τὰ Δημοτικὰ σχολεῖα.

Δὲν θέλομεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ὄντως ἐγένετο τοιαύτη πρότασις. Χωρὶς νὰ θελήσωμεν νὰ ἀμφισβητήσωμεν τὴν ἀξίαν τῶν ἐκλεκτῶν ἱερέων μας, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ διαμαρτυρηθῶμεν διὰ τὴν εἰς βάρος τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἀσέβειαν.

Ποῖος πρέπει νὰ εἶναι ὁ Δημοδιδάσκαλος εἶναι γνωστόν.

Ἐπὶ πλέον δὲν θὰ πρέπη νὰ λησμονῆται ὅτι ἡ Ἑλλὰς ζῆ καὶ ἀναπνέει κυρίως ὡς παράγων πνευματικὸς ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ προσπαθείᾳ.

Δὲν ὀνειρευόμεθα συναγωνισμὸν εἰς τὴν δημιουργίαν ὑλικῶν ἀγαθῶν.

Πιστεύομεν ὅμως ὅτι ἡ Ἑλλὰς δύναται νὰ προβαδίσῃ εἰς τὴν πνευματικὴν προσπάθειαν.

Αἱ προτεινόμεναι οἰκονομίαι ἐκτὸς τῶν ἠθικῶν ζημιῶν, ἀποτελοῦν προσβολὴν κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἰδέας.

Θέλομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι δὲν ἀπεδόθησαν καλῶς αἱ ἀπόψεις τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς.

Ἀναγνωρίζοντες τὴν τιμὴν μεθ' ἧς ἡ φίλη καὶ σύμμαχος Ἀμερικανικὴ Συμπολιτεία περιβάλλει τὴν Ἑλλάδα ἀναμένομεν ἀποκατάστασιν τῶν κακῶς τοποθετηθέντων.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Γ. Ἀθανασιάδης—Νόβας διεπιστώσεν κατὰ τὴν ἀνὰ τὴν Θράκην καὶ Μακεδονίαν περιοδείαν του ὅτι ἡ διατήρησις τοῦ ὑψηλοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος εἰς τὰς βορείους ἐπαρχίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πολυετοῦς ἐθνικῆς περιπετείας ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ στελέχη τὰ ὁποῖα παρέμειναν εἰς τὰς ἐπάλξεις των καὶ ἐπετέλεσαν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν σχολείων τὸ καθῆκόν των.

Ὁ κ. Ἀθανασιάδης ἐβεβαίωσεν ὅτι ἀπὸ τῆς νέας ἐκπαιδευτικῆς περιόδου δὲν θὰ ὑπάρξουν πλέον κενὰ εἰς τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν τῶν βορείων ἐπαρχιῶν, ἁπαντῶν δὲ εἰς σχετικὴν ἐρώτησίν εἶπεν ὅτι τὸ πρόγραμμά του συνίσταται εἰς τὰς ἀκολούθους βασικὰς ἐπιδιώξεις: 1) Συμπλήρωσις τῶν εἰς στελέχη κενῶν τῶν σχολείων. 2) Βαθμολογικὴ καὶ μισθολογικὴ τακτοποίησις τῶν ἐκπαιδευτικῶν. 3) Ἐπίλυσις τοῦ διδακτηριακοῦ προβλήματος δεδομένου ὅτι περὶ τὰ 1000 διδακτήρια παραμένουν ἀκόμη ἀνεπισκεύαστα, 1200 εἶναι ἡμιτελῆ καὶ 600 Κοινότητες στεροῦνται παντελῶς διδακτηρίων. Ὅταν ἐπιλυθοῦν τὰ θεμελιώδη αὐτὰ προβλήματα θὰ ἔχῃ δημιουργηθῇ ἔδαφος καὶ ἀτμόσφαιρα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἐκπαιδευτικῶν μεταρρυθμίσεων ἐφ' ὅσον καὶ τὸ παμπάλαιον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα τοῦ 1911 καὶ ἡ ποιότης τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἔχουν ἀνάγκην ἀναπροσαρμογῆς καὶ βελτιώσεως.

ΝΕΑ ΜΕΛΗ

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ὁμοσπονδίας ἀπεδέχθη τὰς ὑποβληθείσας αἰτήσεις ἐγγραφῆς τῶν Συλλόγων Χαλκιδικῆς καὶ Βισαλτίας καὶ ἐνέγραψε τούτους εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὀργανώσεως.

ΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Ἡ Διοίκησις, ἀπουσιάζοντος τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μας εἰς περιοδείαν, ἐπεσκέφθη τὸν κ. Γεν. Γραμματέα τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ ὑπέβαλεν εἰς αὐτὸν σημείωμα τῶν ἐπειγούσης φύσεως αἰτημάτων τοῦ κλάδου. Ἤτοι:

1) Διὰ τὴν ἱκανοποιητικὴν ἔξοδον τῶν ὑπερηλίκων συναδέλφων.

2) Τὴν ἐπέκτασιν τοῦ ὁρίου ἡλικίας διὰ τοὺς καλουμένους εἰς τὴν Μετεκπαίδευσιν.

3) Τὴν κατοχύρωσιν τῆς ἐντάξεώς μας εἰς τὴν Α'. κατηγορίαν τοῦ ὑπαλ. Κώδικος.

4) Τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κειμένων περὶ ἐξόδου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας διατάξεων κατὰ τὴν μελλοντικὴν σύνταξιν τοῦ Κώδικος τῶν Συντάξεων.

5) Τὴν συνέχισιν τῆς χορηγήσεως τοῦ ἀκριτικοῦ ἐπιδόματος.

6) Τὴν χορήγησιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς συναδέλφους τῆς περ. Κονίτσης.

Ἐπίσης καὶ ἄλλα ζητήματα τοῦ κλάδου ἔθεσεν ὑπ' ὄψει τοῦ κ. Γενικοῦ καὶ ἐπεκαλέσθη τὸ ἐνδιαφέρον του.

Ὁ κ. Γεν. Γραμματεὺς ἐπέδειξε πολλὴν κατανόησιν καὶ ὑπεσχέθη ἀμέριστον τὴν ὑποστήριξίν του διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν δικαίων αἰτημάτων τῆς ὀργανώσεως.

Ἡ Διοίκησις ἀπήντησε δι' ἀνακοινωθέντος εἰς τὰς προτάσεις τῆς Ἀμερικανικῆς Οἰκ. Ἀποστολῆς ἀναφορικῶς μὲ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἱερέων εἰς τὰ σχολεῖα.

Εἰς τὸ περὶ ἱεροδιδασκάλων σχόλιον τῆς ἐφημερίδος «Καθημερινὴ» ἀπέστειλεν ὁμοίως σχετικὴν ἀπαντητικὴν ἐπιστολήν.

Προσκληθεῖσα ἡ Διοίκησις παρέστη εἰς τὴν Παιδαγ. συγκέντρωσιν τῶν δημ)λων Β' Περ. Ἀθηνῶν, εἰς ὁμοίαν ὑπὸ τοῦ Γεν. Ἐπ)τοῦ κ. Μ. Μιχαλοπούλου, εἰς τὴν τελετὴν τῶν Γυμναστικῶν ἐπιδείξεων τοῦ σχολείου Ἀναβρύτων καὶ τὴν τοιαύτην τοῦ 4ου Δημ. Σχολ. Γ. Περιφερείας. (Σχολὴ Τσολάκη).

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ ΔΙΑ ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΝ

Κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου τῆς 15-6-50 τῶν κάτωθι δημ)λων ἡ ὑπηρεσία κρίνεται εὐδόκιμος καὶ καλοῦνται ὅπως μετάσχωσι τοῦ διαγωνισμοῦ πρὸς Μετεκπαίδευσιν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν:

1) Ἀγγελῆ Ἰωάννου, 2) Ἀλισανδράκη Νικηφ., 3) Ἀμπατζίδου Ἑλένη, 4) Ἀνδρίτσου Ἀθανάσ., 5) Ἀντωνακάκη Γεωργίου, 6) Βασιλειάδου Ἑλένη, 7) Βελεγράκη Φιλοκτ., 8) Βλάχου Ἀναστασ., 9) Γαντὲ Ἀντων., 10) Γεωργίου Κων)νου, 11) Δαφέρμου Ἐλευθερίου, 12) Δρακάτου Πιπίνας, 13) Ζαμπάρα Χρήστου, 14) Ζήση Νικηφόρου, 15) Ἡλιοπούλου Γεραασ., 16) Καντᾶ Καντᾶ, 17) Κεΐσογλου Ἰω., 18) Κουτσάβδη Γεωργίου, 19) Κρύου Βασιλείου, 20) Κωστρινάκη Εὐστ., 21) Κωνταντέλου Ἀντ., 22) Κωτσομύτη Περικλ., 23) Λούπα Σταύρου, 24) Λυκομήτρου Κων)νου, 25) Μαγδάλη Καίτης, 26) Μητσιάδη Ἀθανασίου, 27) Μαλούκου Ἀλεξ., 28) Μπαλκίζα Χρήστου, 29) Μοσχανδρέου Χρήστου, 30) Μπακογιάννη Βασιλ., 31) Μπιτζῆ Δημητρίου, 32) Νικολοπούλου Σωτηρίου, 33) Ξέκαλλου Ἰωάν., 34) Νικολαΐδου Ἐλευθ., 35) Ξύδη Γεωργίου, 36) Πυρπυρῆ Δημ., 37) Παπαδουλῆ Μαρίας, 38) Παπασπύρου Σπυρίδωνος, 39) Παταγοῦ Εὐσταθίας, 40) Πετρίδη Εὐστρ., 41) Πετρούσου Μαρίας, 42) Πούρνου Δημ., 43) Πεντελιοῦ Δημ., 44) Ρίζου Κων)νου, 45) Σπυροπούλου Πηνελόπης, 46) Σπυροπούλου Αἰκατερίνης, 47) Στούμπου Γεωργίου, 48) Σιαμαντᾶ Γρηγορίου, 49) Σιόλα Γεωργίου, 50) Σπυροπούλου Σταυρ., 51) Τσακίρη Ἀσημ., 52) Τσιπούρᾳ Ἀγγελική, 53) Τσιπούρα Ἡλία, 54) Τόμπρη Πολυχρ., 55) Τερζῆ Ἀριστ., 56) Φαρμάκη Νικολ., 57) Φραγκούλη Ἀνασστ., 58) Φραγκούλη Ἑλένης, 59) Χαραλαμποπούλου Αἰκατ., 60) Χάρη Κων)νου, 61) Χρισοφιλάκη Χρ., 62) Ψαρουδάκη Νικολ., 63) Ἀθανασιάδη Πολυκάρπου, 64) Ἀναγνώστου Ἰωάν., 65) Ἀταπάκου Σταύρου, 66) Βαρότση Δημητρ., 67) Γιαννακάκη Γεωργ., 68) Δημητρίου Ἰω., 69) Δρακοπούλου Κίμωνος, 70) Εὐαγγελίου Ἀθανασ., 71) Ζάχου Ἀποστ., 72) Ζ[illegible]κς Κων)νου, 73) Ἡλιακοπούλου [illegible]αν., 74) Θεοδωροπούλου Εὐθ., 75) Κουρβέλου, Κων)νου, 76) Κουράφα Εὐστ., 77) Κρέτση Ἀντωνίου, 78) Κυριακίδη Γεωργίου, 79) Κυριακάκη Νικολάου, 79) Δασκαλόπουλος 80) Κωνσταντούλα Δημ., 81) Κωστοπούλου Εὐθαλίας, 82) Καραγιάννη Παναγ., 83) Λυβίδα Χαραλάμπους, 84) Λάσκαρη Εὐτυχίας, 85) Λουλούση Παναγ. 86) Μύρκου Ἀλεξάνδρας, 87) Μακαβοῦς Βασιλείου, 88) Μανούση Ἀνδρέου, 89) Μαχαίρα Γεωργίου, 90) Μαρκάκη Ἀντωνίου, 91) Μπουσίνης Παναγ., 92) Ξυθάλη Χρήστου, 93) Ξεκαλάκη Δημητρ., 94) Οἰκονόμου Νικολάου, 95) Παπάζογλου Κων)νου, 96) Παναγιωτοπούλου Ἀνασστ., 97) Παναγιωτοπούλου Παναγ., 98) Παπαγεωργίου Θεοδ., 99) Ρέκκα Ἀλεξάνδρου, 100) Σταυροπούλου Σωκρ., 101) Σαρρῆ Βαχαρίου, 102) Σαφαρίκα Ἀγγέλου, 103) Σωτηροπούλου Δημητρ., 104) Σπανάκη Ἐμμανουήλ, 105) Σωτηρακοπούλου Ἀνδρ., 106) Στρατάκου Κων)νου, 107) Σούκου Ἀντων., 108) Τερζίδη Μόσχου, 109) Φασούλη Μαρίας, 110) Φίλιππα Δημητρίου, 111) Φραγκιουδάκη Ἀνδρ., 112) Χαραλαμποπούλου Ἰω., 113) Χρισοπούλου Γεωργ., 114) Στρατοπούλου Βασ.

Ἡ ἀπόφασις διὰ τὴν πρόσκλησιν ἑτέρων 38 θὰ ληφθῇ ἐντὸς τῶν ἡμερῶν.

Ἡ ἁρμοδία ὑπηρεσία τοῦ ὑπουργείου πληροφορεῖ τοὺς ἐνδιαφερομένους νὰ ἐνδιαφερθῶσιν ἐγκαίρως διὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ κοινωνικῶν φρονημάτων.

ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΕΙΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Διὰ Β. Δ. προάγεται εἰς τὸν βαθμὸν Διευθυντοῦ Α' Τάξεως ὁ ὑποδιευθυντὴς τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Λαρίσης Δημ. Πουλμάντης καὶ τοποθετεῖται ὡς Δ)ντὴς τῆς Π. Α. Φλωρίνης ἀντὶ τοῦ Παναγ. Μόρφη μετατιθεμένου εἰς τὴν Π. Α. Τριπόλεως ἀντὶ τοῦ κ. Ἀντ. Τσίριμπα μετατιθεμένου εἰς τὴν κενὴν θέσιν τῆς Μαρασλείου Π. Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Π.Α. Ἀλεξανδρουπόλεως προάγεται εἰς Γενικὸν Διευθυντήν.

ΟΙ ΣΤΡΑΤΕΥΟΜΕΝΟΙ

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐζήτησεν ἀπὸ τοὺς Ἐπιθεωρητὰς Δημοτικῶν Σχολείων ὅπως ὑποβάλωσι πίνακα ἐμφαίνοντα ὀνομαστικῶς τοὺς δημοδιδασκάλους τῆς περιφερείας των οἱ ὁποῖοι ὑπηρετοῦν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, ἐφεξῆς δὲ ἀναφέρωσιν ὀνομαστικῶς τοὺς τυχὸν στρατευομένους ἢ ἀποστρατευομένους δημοδιδασκάλους.

Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ

Μετοξὺ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας ὑπεγράφη συμφωνία διὰ τῆς ὁποίας προβλέπεται διάθεσις ἑτέρων 7.500.000.000 δραχμῶν διὰ τὴν ἀποκατάστασιν 702 καταστραφέντων ἐκ τοῦ πολέμου σχολικῶν κτιρίων. Οὕτω τὸ σύνολον τῶν πιστώσεων διὰ τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν ἔφθασε τὸ ποσὸν τῶν 22.600 000.000 δραχμῶν. Διὰ τῆς συμφωνίας ὁρίζεται ὅτι θὰ διατεθῇ ἰσόποσον 70.000 δολλαρίων διὰ τὴν εἰσαγωγὴν χαλυβδίνου ὁπλισμοῦ μπετόν.

Ποσὸν 400.000.000 δραχμῶν ἐκ τῶν πιστώσεων τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ θὰ διατεθῇ διὰ τὴν ἀνέγερσιν νέου ἐξατάξιου γυμνασίου εἰς Καρπενῆσι, 100.000.000 δραχμῶν διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν εἰς Ὑπάτην καὶ 300.000.000 εἰς Μελιγαλᾶ.

ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ

Τμηματάρχαι Β'

Ἰωαννίδου Μαρ., Λούτσας Νικ., Μπουτζιουβῆς Βασ., Μαρίνου Ἀν., Λέττας Στ.

Εἰσηγηταί

Μοῦστος Ν., Καΐμακάκη Μαρία Ξεκαλάκης Δημ., Πατσιδιώτης Ἐμ. Ζήσης Νικ.

Γραμματεῖς Α'

Κοσκοσᾶς Λεων., Μανδελένης Δ., Μαρκαντάσης Γεώρ., Μανωλόπουλος Παν., Ξυδιᾶς Πολ., Παγούρας Ἀνδρ., Μαθηράκη Ἑλ., Μυτζήθρας Νικ., Βαλαλᾶ Χρ., Μεταξάκης Γεώρ., Στεργίου Βασ., Καρακάση Ἀν., Κούταρης Δημ., Ζουπάνος Σ., Βραδῆ Ἑλισ.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΙΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΝ

Περὶ τὰ μέσα προσεχοῦς μηνὸς Ἰουλίου διοργανοῦται ὑπὸ τοῦ Γ' Συλλόγου Δημ)λων Ἀθηνῶν ἐκδρομὴ εἰς Κων)λιν ὀκταημέρου διαρκείας καὶ ὑπὸ λίαν συμφέροντας ὅρους.

ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΒ' Γ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

Αἱ ἐργασίαι τῆς ΚΒ' Γ. Συνελεύσεως θὰ διεξαχθῶσιν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσ)νίκης ὁδὸς Τσιμισκῆ 29 πάνυ εὐγενῶς παραχωρηθεῖσαν ὑπὸ τῆς οἰκείας διοικήσεως.

Τὰ γραφεῖα τῆς Ὁμοσπονδίας θὰ στεγασθῶσι προσωρινῶς εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Συλλόγου Ἐθνικοφρόνων Δημ)λων, ὁδὸς Β. Καρόλου 7 εὐγενῶς ἐπίσης προσφερθέντα ὑπὸ τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου τοῦ οἰκείου Συλλόγου.

ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ - ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας δι' ἐγκυκλίου του πρὸς τοὺς Ἐπιθεωρητὰς τῶν Δημ. Σχολείων παραγγέλει ὅπως οὗτοι ὑποβάλωσιν ἀνελλιπῶς εἰς αὐτὸ ἀποσπάσματα τῶν Ε.Σ.Σ.Ε. περὶ προαγωγῶν καὶ μεταθέσεων καθὼς καὶ ἀντίγραφα εἰς διπλοῦν τῶν πρακτικῶν.

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΝ

Διὰ Β. Δ. καὶ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ Παιδείας Ὑπουργοῦ ἀνακαλοῦνται αἱ βάσει τοῦ Θ' Ψηφίσματος ἀπολύσεις τῶν κάτωθι δημ)λων:

Ματσούρη Χαρ. Δ' Ἀθηνῶν, Σοφτᾶ Γερ. Βισαλτίας, Παρπερῆ Στ. Σιντικῆς, Κορκοβέλου Ἀν. Λαγκαδᾶ διότι στρατευθέντες προσέφερον ὡς ἀξιωματικοὶ ὑψίστας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας.